

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
JULY 30

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT METUCHEN, NJ
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

Phone: 732-549-0445; Fax: 732-549-0466; E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXII Nr. 29 (5536)

2011. gada 30. jūlijs – 5. augusts

Losandželosas latviešu namā viesojās Latvijas valdības pārstāvji un uzņēmēji

Latvijas ministru prezidents Valdis Dombrovskis ar pavadoņiem – Ārlietu ministrijas valsts sekretāru Andri Teikmani, Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieku Gati Ābeli, Latvijas investīciju un attīstības aģentūras direktoru Andri Ozolu, premjera ārlietu padomnieci Solveigu Silkalni, juridisko padomnieci Sandru Bukāni, preses sekretāru Mārtiņu Panki, Latvijas vēstniecības ASV darbiniekiem – vēstnieku Andreju Pildegoviču, pirmo sekretāru Edgaru Trumkalnu, ekonomisko jautājumu padomnieku Rūdolfu Brēmani, kā arī prāvu Latvijas uzņēmēju delegāciju no 13. līdz 22. jūlijam bija darba vizītē vairākās ASV pilsētās. Vizītes mērķis – veicināt politisko dialogu un Latvijas un ASV uzņēmumu sadarbību.

Augstie viesi 17. jūlijā pulksten desmitos ieradās Losandželosas latviešu namā, lai tiktos ar vietējiem latviešiem un viņus iepazīstinātu ar jauno Latvijas goda konsulu Dienvidkalifornijā Dr.

Juri Buņķi. Dienvidkalifornijas latviešu biedrības valdes priekšsēdis Ivars Mičulis apsveica gaidītos ciemiņus, savā runā pieminēja krīzi Latvijā, nepieciešamību to pārvarēt, nolasīja ministru prezidenta Valža Dombrovskā biogrāfiju un aicināja ministru prezidentu pie runātāju pulks. V. Dombrovskis teica, ka Latvijas un ASV sakari kļūst arvien ciešāki, Latvijas uzņēmēji ir ieinteresēti sadarboties un arī Amerikai daudzās nozarēs spēj dot ievērojumu ieguldījumu.

Latvijas vēstnieks ASV Andrejs Pildegovičs pateicās iepriekšējiem goda konsuliem Dienvidkalifornijā – Aivaram Jerumanim un Alfrēdam Raisteram par ilggadēju teicamu darbu.

Latvijas viesi latviešu namā varēja uzturēties tikai stundu un piecpadsmit minūtes, DK Latviešu biedrības priekšnieka vietniece

Sandra Gulbe Puķēna bija lūgusi jautājumus ministru prezidentam iesūtīt iepriekš rakstveidā, un visus nemaz nepaspēja nolasīt. Losandželosas latvieši galvenokārt vēlējas uzzināt, kad pieņems likumu par dubultpavalstniecību, kāpēc Latvijā tik grūti sameklēt 100 godprātīgu cilvēku, pēc kādiem kritērijiem izvēlas goda konsulu.

Ministru prezidents DK latviešu biedrībai uzdāvināja grāmatu „Kā Latvija pārvarēja finanšu krīzi” (*How Latvia Came through the Financial Crisis*), ko sarakstījis kopā ar zviedru ekonomistu Anderu Aslundu.

No latviešu nama ministru prezidents ar pavadoņiem devās uz 1969. gadā dibināto Modes dizaina institūtu (*Fashion Institute of Design & Merchandising*) pusdienās un apskatīja institūta muzeju. Institūta mācībspēks ir Kristīne Upeleja, šīs vizītes ierosinātāja

un sekmētāja. Institūta viceprezidente Barabara Bandija (*Bundy*) uzrunā atzinīgi novērtēja Kristīnes Upelejas nopelnus un vērtīgo darbu šajā mācību iestādē.

Ministru prezidents tikās arī ar Orandžkauntijas (*Orange County*) politiķiem – ASV Kongresa Tautas pārstāvju palātas Kalifornijas 40. distrikta deputātu Edvardu Roisu (*Edward Royce, R-Fullerton*) un Kalifornijas pavalsts senāta locekli Mimi Valteri (*Mimi Walters, R-Laguna Hills*).

Pēc jaunā Latvijas goda konsulāta atklāšanas Latvijas delegāti viesojās Orandžkauntijas Rančosantamargaritas (*Rancho Santa Margarita*) pilsētas valdes namā, kur viesus apsveica pilsētas galva Antonijs Bīls (*Anthony Beall*). Viņš pasludināja, ka 2011. gada 17. jūlijs ir Latvijas Republikas diena un pasniedza V. Dombrovskim pilsētas atslēgu. Latvijas mi-

nistru prezidents arī Antonijam Bīlam uzdāvināja savu grāmatu.

Antonijs Bīls uzsvēra, ka Orandžkauntija, ko latvieši sauc par Apelsīnu pagastu, ir ekonomiski spēcīga, te iespējams satikt visu iespējamo uzņēmējdarbības veidu industrijas vadītājus. V. Dombrovskis teica, ka ASV un Latvijai jau ir stratēģiski politiski sakari un svarīgi attīstīt arī ekonomiskus sakarus. Uzņēmēji no Latvijas vēlas tos nodibināt un atrast iespējas sadarboties ar kompanijām ne tikai Dienvidkalifornijā, bet visās ASV pavalstīs.

„Mēs ceram, ka Latvijas un ASV uzņēmumu sadarbība kļūst arvien ciešāka un ASV kompanijām radīsies interese par ieguldījumiem Latvijā,” teica ministru prezidents V. Dombrovskis.

Latvijas jaunais goda konsuls Dienvidkalifornijā Dr. Juris Buņķis apsolijs drīzumā rīkot Losandželosas un Orandžkauntijas uzņēmumu vadītāju braucienu uz Latviju.

Am

Dienvidkalifornijā atklāts jauns Latvijas goda konsulāts

Latvijas vēstnieks Vašingtonā Andrejs Pildegovičs pērnā gada nogalē uzcināja Dr. Juri Buņķi kļūt par Latvijas goda konsulu Dienvidkalifornijā, jo līdzšinējais goda konsuls Alfrēds Raisters no šī pienākuma atteicās.

Latvijas goda konsulātu Orandžkauntijas Rančosantamargaritas pilsētā 30212 Tomas, # 275, kur atrodas Dr. Juŗa Buņķa privātparke, svinīgi atklāja 17. jūlijā, klātesot Latvijas ministru prezidentam Valdim Dombrovskim, Rančosantamargaritas pilsētas galvam Antonijam Bīlam (*Anthony Beall*), ASV Kongresa Tautas pārstāvju palātas deputātam Edvardam Roisam (*Ed Royce*), Dr. J. Buņķa kolēģām, draugiem, radiem, paziņām, Dienvidkalifornijas latviešu organizāciju pārstāvjiem. Todien gandrīz katra viesā apģērbu rotāja nozīmīte ar Latvijas un ASV karogu.

Ministru prezidents Valdis Dombrovskis uzrunā pieminēja Latvijas sarežģīto vēsturi – okupācijas, deportācijas, neatkarības atgūšanu.

Latvijas vēstnieks ASV Andrejs Pildegovičs teica, ka nepieciešami labi tirdznieciskie un ekonomiskie sakari un jokojot piebilda – goda konsuli vajadzīgi, lai Latvijā kļūtu bagāta un slavena.

Ministru prezidents Jurim Buņķim pasniedza oficiālo goda konsula identifikācijas apliecību. Savukārt Dr. J. Buņķis uzdāvināja

ministru prezidentam Orandžkauntijastjas kompanijas *Oakley* saulesbrilles un grāmatu par motociklu ražotāju Arlenu Nesu (*Arlen Ness*), kas arī bija viesu vidū.

Pēc daudzajiem apsveikumiem, goda konsulātu atklājot, J. Buņķis ar dzīvesbiedri Tinu un Latvijas ministru prezidentu Valdi Dombrovski pārgriezta sarkano lenti.

Juris Buņķis dzimis Vācijās pilsētā Libekā, kur atradās viena no latviešu bēgļu nometnēm. Ģimene 1951. gadā izceļoja uz Kanādu un apmetās uz dzīvi raktuvju pilsētā Manituvadžā (*Manitowadge*) Ontario apgabalā, apmēram 700 jūdžu no Toronto, kur tēvs dabūja darbu raktuvēs. Citu latviešu tur nebija, vecāki mājās mācīja bērnus runāt un rakstīt latviski, dziedāja tautasdziesmas. Ģimene brauca uz Dziesmu svētkiem Toronto un Klīvlendē. J. Buņķis ir ļoti pateicīgs saviem vecākiem, ka viņi rūpējās, lai bērni saglabātu latvietību.

J. Buņķis 1974. gadā absolvēja Toronto universitātes Medicīnas skolu. Gan mācoties vidusskolā, gan universitātē viņš vasaras brīvlaikā atgriezās pie vecākiem un strādāja vaŗa un cinka raktuvēs. Sekoja chirurģijas rezidenta gadi Ņujorkā Kolumbijas universitātes *Mary Imogene Bassett Hospital*, pēc tam rezidentūra plastiskā chirurģijā Bostonā Harvarda universitātes *Beth Israel Hospital*. Sanfrancisko universitātē J. Buņķim piedāvāja mācīb-

spēka darbu, bet kopš 1984. gada viņam ir privātparke. Viņš piedalījies dažādās brīvprātīgās aktī-

2001. gadā palīdzēja producēt filmu *F-stops*, kas filmu festivālā Hjūstonā ieguva sudraba medaļu.

Latvijas goda konsulāta atklāšana Dienvidkalifornijā; no kreisās: Latvijas vēstnieks ASV Andrejs Pildegovičs, ministru prezidents Valdis Dombrovskis, Latvijas goda konsuls Dienvidkalifornijā Juris Buņķis, Tina Buņķe

vitātēs, bieži Centrālamerikā operējis nabadzīgus slimus bērnus. Par brīvprātīgo darbu J. Buņķi Venēcijā, Itālijā, 1995. gadā bruņinieku brālība *Cavalieri Di San Marco* iecēla bruņinieku kārtā. Par nesavtīgu filantropisku darbu J. Buņķis 2000. gadā apbalvots ar godalgu *Angel Wings* un 2006. gadā ar Amerikas skautu *Man of Character Award*. Dr. J. Buņķis

Jurim Buņķim ir vairāk nekā 30 gadu chirurga pieredze. Viņš ir plastisko chirurģu organizāciju biedrs: *American Society of Aesthetic Plastic Surgeons*, *The International Society of Aesthetic Plastic Surgery*, *American Society of Plastic Surgeons*, *California Society of Plastic Surgeons* u. c. Dr. J. Buņķim ir vairāk nekā 40 zinātnisko publikāciju, viņa rak-

sti atrodami plastiskās chirurģijas mācībgrāmatās.

Dr. Juris Buņķis atzina, ka tālruņa zvans pērnruuden no Latvijas vēstniecības viņu pārsteidzis. Konsula amatam Juri Buņķi bija ieteicis Raimonds Dzelme no Čikāgas, viņi abi ir *Hamsters Motorcycle Club* biedri. Sākumā J. Buņķis domājis, ka tēvs un brālis smiesies, taču gluži otrādi, viņi atbalstīja un ieteica šo amatu uzņemt. J. Buņķis aizpildīja anketes, brauca uz interviju Latvijas vēstniecībā Vašingtonā, DC, un šogad martā Ārlietu ministrijā Rīgā. Viņš pavadījis Ārlietu ministrijā divas dienas, iepazīstoties ar goda konsula pienākumiem. Latvijā J. Buņķis tikās ar saviem radniekiem, kurus nebija satīcis 19 gadu, un nepalaida garām izdevību viesoties pie kolēģām Rīgas Stradiņa universitātē, kur lasīja lekcijas un operēja pacientus. Jau sava pirmā ceļojumā laikā Latvijā 1992. gadā viņš iepazīnās ar Rīgas Stradiņa universitātes Mutes, sejas un žokļu ķirurģijas katedras vadītāju profesoru Andreju Skāgeru, un abi kopā operēja. Prieks bijis atkal tikties ar mikrochirurgi Nonnu Tomiševu, kas divas reizes pie Juŗa Buņķa Orandžkauntijā bija praksē. Rīgas Stradiņa universitātes mikrochirurgijas nodaļa ir liela, tajā strādā 15 ārsti, un dr. Juris Buņķis slavē viņu zināšanas un kvalitatīvo darbu.

(Turpināts 2. lpp.)

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usKantoris ASV: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA
Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466, e-pasts - LaiksDSR@aol.comAbonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 130.00;
6 mēn. US \$ 75.00; 3 mēn. US \$ 42.00.Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtīt materiālus izmantojot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos
rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Redaktore: Ligita KovtunaTālr.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: + 371 67326784,
e-pasts: ligita@laiks.us
Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010**Redaktore ASV:** Astra MooraTālr./fakss: 818-980-4748, e-pasts: laiks@juno.com,
astere2000@aol.com (fotografijām)

6157 Carpenter Ave. North Hollywood CA 91606 USA

Kanadas ziņas: Mārtiņš Štauers: tālr.: 514-639-8722,
e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
Lachine, QC, H8S 2H1
Rūdolfs Norītis: tālr.: 416-425-4613, fakss: 416-425-4615,
5 Shady Golfway, Unit 1416 Don Mills, ON M3C 3A5**Reklāma laikrakstā Laiks un mājaslapā www.laiks.us**
ASV - Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466,
e-pasts - LaiksDSR@aol.com
Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us

Dienvidkalifornijā atklāts jauns Latvijas goda konsulāts

(Turpināts no 1. lpp.)

Viņš piedalījās sejas atjaunošanas un abdominoplastikas operācijā kopā ar prof. A. Skaģeri, dr. Nonnu Tomiševu un citiem chirurgiem. Jurim Buņķim Stradiņa universitātē bijusi iespēja noklausīties lekciju par mikrochirurgijas vēsturi Latvijā, un viņš konsultējies vairākus pacientus ar dažādām deformācijām. Latvijas, Lietuvas un Igaunijas plastisko chirurģu sanāksmē Juris Buņķis lasījis lekciju par sejas chirurģiju un plastiskām procedūrām izskata uzlabošanai. Viņš sadraudzējies ar kollegām Latvijā un cer, ka viņi brauks ciemos uz Dienvidkaliforniju.

Brīvajā laikā Juris Buņķis ar dzīvesbiedri Tīnu apskatījuši Rīgu un Jūrmalu, jūsmojot par skaisto vecpilsētu un lielisko ēdienu izvēli.

Jurim Buņķim ir dēls un meita. Dēlam Džastinam savulaik piešķīra sportista stipendiju studijām *Loyola Marymount* univer-sitātē Losandželosā, un viņš četrus gadus spēlēja beisbolu *NCAA Division I*. Tagad viņš strādā televīzijas raidstacijā CBS Santamonikā. Meita Džesika ir universitātes studente.

Juris Buņķis ir vienmēr gatavs mācīties ko jaunu, viņu interesē politika un valsts ārlietas. Viņa daudzpusību var tikai apbrīnot – viņš ir licencēts lidmašīnas pilots, autobraucējs, motociklists, beidzis šerifa kursus, viņam patīk ceļot. Un tagad viņš ir arī diplomāts ar diplomātisko imunitāti!

Dr. Juŗa Buņķa privātprakses telpās viesi tika cienāti ar viņu pēc izvēles un smalkām uzkodām. Privātprakse ir ļoti gaumīgi iekārtota, pie sienām oriģinālas gleznas, ērti krēsli, uzgaidāmās zāles vidū strūklaka. Apmeklētājam šķiet, ka atrodas izstāžu zālē, nevis ārstniecības iestādē.

Pēc konsulāta atklāšanas *Coto de Caza* golfa klubā notika pieņemšana. Pie ieejas godasardzē stāvēja skautu špalera ar ASV

karogiem. Viesiem piedāvāja vakariņas un dzērienus. Emocionālu apsveikuma runu teica Dienvidkalifornijas Daugavas Vanagu apvienības priekšnieks Teodors Liliensšteins un pasniedza jaunajam goda konsulam rožu pušķi. Bruno Skultes dziesmu „Dainu zeme” nodziedāja Pauls Berkolds un, labu veiksmi vēlot, visi latvieši kopā „Pūt, vējiņi!”

Goda konsulam ik pa diviem gadiem būs jābrauc uz Latviju tikties ar Ārlietu ministrijas pārstāvjiem, un viņš cer atkal strādāt ar kollegām Rīgā. Uz jautājumu, vai nedomā pensionāties, Dr. Juris Buņķis atbildēja, ka viņam ļoti patīk viņa darbs un lielāko gandarījumu sagādā pacientu laimīgās acis un apmierināts smaids pēc operācijas.

„Tagad mans mērķis ir kaut ko panākt Latvijas labā. Tā būs dāvana vecākiem, kuri mani audzināja par latvieti,” teica Juris Buņķis.

Am

LASĪTĀJU BALSIS

Redakcijas ziņojums

Laika ilggadējā korespondente Mičigenas pavalstī Grandrapido Julieta Rumberga lūdz paziņot, ka 20. jūnijā viņa piepēši saslima un patlaban atrodas slimnīcā. J.

Rumbergas veselības stāvoklis uzlabojas, bet patlaban viņa nevar rakstīt *Laikam* un izdot žurnālu *Treji Vārti*.Visiem *Laika* lasītājiem J. Rumberga sūta sirsnīgus sveicienus.**Vajadzīga informācija**

Laika 26. numurā ievietota Ilzes Garozas intervija ar agronomu Juri Plēsumu par Minesotā nodibināto Meierovica biedrības atbalstgrupu.

Izlasot interviju, uzzinām daudz par Juri Plēsumu, bet maz par Meierovica biedrību, tās darbību, panākumiem un vadību. Nav arī minēts, kam un kur sūtīt ziedojumus.

Intervija ir ļoti labs piemērs Latvijas politiskām partijām un Saeimas deputātu kandidātiem kā, papildus tiešām pārrunām un debatēm televīzijā, sevi popularizēt vēlēšanu kampaņās.

Tuvojas ārkārtas vēlēšanas, kad atkal lietosim balsošanas zīmes. Labi iepazīstot kandidātus un lietojot balsošanas zīmes, kur kandidāti būtu sakārtoti alfabētiskā secībā, būtu iespējams vienkārši panākt kvalitatīvu vēlēšanu sistēmas uzlabojumu. Partijām rastos motivācija izvīrēt kvalificētākus un vēletājiem pazīstākus kandidātus. Izbeigtos partiju un to apvienību kandidātu savstarpējās cīņas, lai tiktu sarakstu augšgalā. Tauta iegūtu „citus, labākus vēžus citās kultūrās”.

Jānis Taube sr. Losandželosā

**Kārlis Ulmanis:
diktators vai autokrats?**

Harijam Valdmānim nepatīk, ka Kārlis Streips prezidentu Kārlī Ulmani dēvē par diktatoru. H. Valdmānis iesaka apzīmējumu „autokrats”.

ALAs 1993. gada izdotajā „Latviešu valodas vārdnīcā” ir abu vārdu definīcijas, kas praktiski neatšķiras. Autokrats: valdnieks ar neprobežotu varu; patvaldnieks. Diktators: valdnieks ar neierobežotu varu; savas gribas uzspiedējs.

Nezinu, vai viena vai otra vārda izvēle var mainīt izpratni par Ulmaņa laikiem Latvijā. Varētu vienīgi diskutēt, vai Ulmanis bijis labs vai slikts diktators/autokrats.

JP

ABONĒJIET LAIKRAKSTU LAIKS

"LAIKA" abonements ASV maksā: 3 mēnešiem	US \$42,-
6 mēnešiem	US \$75,-
1 gadam	US \$130,-
Gaisa pasts 1 gadam ASV	US \$215,-
Ārpus ASV "LAIKS" tiek piesūtīts tikai pa gaisa pastu	
Kanādā 1 gadam	US \$225,-
pusgadam	US \$120,-
Latvijā 1 gadam	US \$220,-
pusgadam	US \$115,-
Citur pasaulē 1 gadam	US \$280,-
pusgadam	US \$150,-

Abonenti bez maksas saņems sešus "Jauno Laiks" pielikumus un gada beigās nākamā gada kalendāru.

"Jauno Laiks" 6 numurus var pasūtīt atsevišķi.
Maksa US \$20,-

Abonēšanas maksu var atsūtīt ar čeku vai naudas pārvedumu (rakstot čeku uz "Laiks - Latvian Newspaper Inc." vārda).

Lūdzam noteikti norādīt, no kuŗa laika vēlas laikrakstu abonēt.

Laikraksts *Laiks* 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA

Lūdzu piesūtīt man laikrakstu "LAIKS" no _____

līdz _____ uz _____ mēnešiem uz sekojošo adresi:

(Mr./Mrs./Ms.) _____

_____

_____

Tālrunis _____

E-pasts _____

Pievienoju čeku, Money Order par US \$ _____

abonementa uzsākšanai/pagarināšanai (nevēlamo svītrot)

Ja adrese mainīta, lūdzam uzdot arī agrāko adresi.

LŪDZAM IEGAUMĒT – abonementu uzsākšanas, pagarināšanas un adrešu maiņas veic 3-4 nedēļu laikā.**LAIKU** varat pasūtīt arī Rīgas redakcijā**Lietojiet www.laiks.us****IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM UZ LATVIJU**

tiešie (non-stop) lidojumi Ņujorka - Rīga

AIREX - AVE SOL TRAVEL**A. JANSONS**

73 Glenwood Ave., Leonia, NJ 07605

Runājam latviski:

201-944-1273

Runājam angļiski:

1-866-944-1273

Riga Ven Travel Inc.**CEĻJUMI AR KUGI!****Dažādi lēti un izdevīgi piedāvājumi!****Zvaniet, pirms meklējat internetā vai citur**

Inese Zaķis

Tālr.: 631-665-4455, 1-800-291-8311

Fax: 631-665-6164

32 South Penataquit Ave., Bay Shore, NY 11706-8815

E-pasts: RigaVen@aol.com**VYTIS TOURS****LATVIJA -
2011**Zemākās cenas
lidojumiem
uz Rīgu

ar SAS un citām lidfirmām no Ņujorkas,

Čikāgas un citām ASV pilsētām

* Viesnīcas * Pasūtiet lidojumus internetā

* Latvijas "Extravaganza Tour"

VYTIS TOURS40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161 1-800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NETWeb site: www.vytistours.com

Komponista Ērika Ešvalda darba pirmatskaņojums Filadelfijā

Nozīmīgs un muzikāli saistošs Filadelfijas mūzikas dzīvē bija profesionālā korā *The Crossing* koncerts svētdien, 26. jūnijā *Chestnut Hill* Presbiteriešu baznīcā, šī korā *Month of Moderns* serijs. Koris *The Crossing* ir viens no retiem koriem visā pasaulē, kas dzied tikai jaunus un nesen komponētus darbus. 2009. un 2011. gadā koris ieguva ievērojamo *Chorus America/ASCAP* balvu par pārdošu programmu sastādīšanu. Korā dirģents *Donald Nally* ir internacionāli atzīts. Bijis Filadelfijas operas, Velsas nacionālās operas un Čikāgas *Lyric* operas koru dirģents un koru mūzikas direktors Spoleto festivālā Itālijā.

Šis koncerts guva sevišķu uzmanību Filadelfijas latviešu sabiedrībā, jo koncertā koris atskaņoja trīs latviešu komponistu darbus – Maijas Einfeldes „Pie zemes tālās”, Pēterā Vaska „Māte saule” un pirmatskaņojumā korā pasūtīnāto Ērika Ešvalda „Senecās Zodiac”. Šis pēdējais darbs, kā arī šī darba jaunais autors bija koncerta uzmanības centrā. Jaunais darbs bija piesātināts ar savdabīgām, neparastām skaņām. Senekas (miris 65 pirms Kristus) tekstu Ešvalds iekrāsojis ar dziedātāju tembriem, noskaņotām ūdens glāzēm, klavierēm ar

modificētām stīgām, caur papīru pūstām ķemmēm un bungu dārdieniem. Teksts šķita apokaliptisks un mūzika, kaut avangardiska savā uzbūvē un rakstā, izraisīja spēcīgu emocionālo pārdzīvojumu.

Pēc WPRB Classical Discoveries radioraidījuma. No kreisās: Ēriks Ešvalds, Gunta Plostniece un Dr. Jānis Plostnieks

Pats komponists bija ieradies no Rīgas. Viņš jutās gandarīts no spoža korā sniegumu un publika viņu sumināja ar ilgiem aplausiem, kājās piecēlušies.

Inteliģentu un muzikāli zinīgu izvēli bija izdarījis dirģents *Nally*, šīnī programmā iekļaujot arī Einfeldes un Vaska darbus. Abus

darbus koris dziedāja teicamā latviešu valodā. Einfeldes „Pie zemes tālās” guva ievēribu, kad tas saņēma pirmo godalgu *Barlow Foundation* internacionālā konkursā. Vokāli prasīgais darbs drāmatiski atspoguļo Eschila

pazīstama starp daudziem. Jāņa Pēterā gaišo tekstu komponists uzbūvē ar maģisku roku.

Koris vēl dziedāja *Tarik O'Regan* „I saw him standing” un *Gabriel Jackson* „Lux Mortuorum: crystal points tug on million year filaments”,

ties un patērēt ar komponistu Ēriku Ešvaldu, dirģentu *Nally*, koristiem un citiem koncerta muziķiem. Šeit vēl sumināja jauno latviešu komponistu un dirģents izsacīja vēlēšanos turpināt iesāktu sadarbību.

Nākamajā ritā Ēriku Ešvaldu intervēja Prinstonas universitātes *WPRB Classical Discoveries* radio programmas vadītājs *Marvin Rosen* un pārraidīja Ēriku, kā arī citu latviešu komponistu darbus. Ērika lielais 4 daļu lielās formas darbs „Passion and Resurrection” ieņēma galveno vietu piecarpus stundu garajā programmā. Intervija sniedza ieskatu jaunā komponista daiļradē un viņa mūzika atklāja eklektiski iekrāsotu stila veidojumu. Starp vairākiem citiem latviešu autoriem programmā vēl skanēja Filadelfijas komponista Viktora Baštika solo dziesma „Kas ir tas, kas gaida” soprāna Guntas Plostnieces dziedājumā no tvarta „Latvian Sacred Song”, kas ierakstīta Doma katedrālē ar ērgelnieku Tālvāldi Deksnī.

Ešvalda mūzikas ceļi jauno komponistu tālāk vedis uz Angliju, kur viņš nākamās divus gadus pavadīs Kembridžas (*Cambridge*) universitātē „*Fellow Commoner in Creative Arts*” rezidējošā komponista statusā.

Gunta Plostniece

Valsts Akadēmiskais koris „Latvija” debitē Atēnu Festivālā

Valsts Akadēmiskais koris „Latvija” savu aktīvo koncertsezonu sāk ar debiju vienā no Eiropas vērienīgākajiem kultūras notikumiem – Atēnu festivālā.

Atikas Hēroda teātrī 15. jūlijā plkst. 21 koris „Latvija” kopā ar Atēnu Valsts simfonisko orķestri, Grieķijas Radio un televīzijas kori dirģenta Vasiļa Hristopula vadībā atskaņo Gustava Mālera 2. simfoniju. Solistes ir grieķu mākslinieces Dafne Evangelatos un Sofija Kjanidu.

Korā direktors Māris Ošlejs saka: „Koncertceļojums uz Atēnām – Eiropas civilizācijas

šūpuli – ir nozīmīgs radošs impulss un māksliniecisks pārdzīvojums ikvienam korā dziedātājam.”

Atikas Hēroda teātris ir ļoti īpaša koncertu norises vieta visas Eiropas kontekstā. Senais amfiteātris ir celts mūsu ēras 2. gadsimtā. Atēnu aristokrāts Atikas Hērods šo celtni veltījis savas mirušās sievas piemiņai, un tā atrodas blakus Akropolis un Partenonam. Mūsdienās šis teātris ir pārveidots par koncertzāli, cenšoties saglabāt senajam amfiteātrim raksturīgās īpatnības. Šajā zālē koncertē Karaliskais Amsterdamas *Concertgebouw* orķestris, Vīnes

filharmonīki, te tiek uzvestas operas un baleta izrādes, uzstājas roka, džeza un citu mūzikas veidu zvaigznes.

Atēnu festivāls ilgst visu vasaru, un tajā ir pārstāvēta mūzika, dejas, teātris, vizuālā māksla. Plašāka informācija par festivālu pieejama <http://www.greekfestival.gr/en/program>

Pēc atgriešanās no festivāla koris „Latvija” un Māris Sirmāis intensīvi pievērsies 14. Starptautiskā garīgās mūzikas festivāla sagavošanai. Plašāka informācija <http://www.bilesuparadize.lv/organizators/141>

Ieva Vītiņa,
producente

Valsts Akadēmiskais koris „Latvija”

XIII latviešu Dziesmu svētku ASV Rīcības komiteja aicina talkā!

Iesim iekšā apskatīt
Kāda talkas istabiņa;
Šūtin šūta, pītin pīta
Kā rakstīt izrakstīta.
T. dz.

Jau sešdesmit gadu latviešu Dziesmu un deju svētki tiek rīkoti gan Ziemeļamerikas valstu, gan mazāku novadu mērogā. Šķiet, ikviens Amerikas latvietis bijis dalībnieku, rīkotāju vai skatītāju pulkā Dziesmu svētkos ASV vai Kanādā, Gaņezera Dziesmu dienas vai Jaunatnes Dziesmu svētkos.

Mēs jūtam patiesu prieku un lepnumu, ka šie svētki mums vēl aizvien ir svarīgi. Ne velti latvieši uzskata sevi par dziedātāju tautu, kuŗas Dziesmu svētku tradīcija iedibināta jau tālajā 1873. gadā, kad Rīgas Latviešu biedrība rīkoja pirmos Dziesmu svētkus Rīgā.

Tradīcija turpinās un vieno mūs ar visiem latviešiem pasaulē, neievērojot izmaiņas

latviešu sabiedrībā Ziemeļamerikā. Mums patīk un ir nepieciešams sanākt kopā no malu malām un sajūst latvietības garu! Kopīgi nodziedāta dziesma un nodejots dancis ir mūsu atbilde uz dažkārt šaubās izteikto jautājumu – „Vai mums joprojām ir vajadzīgi Dziesmu svētki ārpus Latvijas?”

Gadu gaitā ir uzkrāta liela pieredze, kas nododama jaunākajām paaudzēm. Par gadiem ilgi koptajām latviešu tautas vērtībām, dziesmu skaistumu un dejas soļa vieglumu skatītāji varēs pārliecināties 2012. gada jūlijā Milvoku pilsētā Viskonsinā.

XIII Latviešu Dziesmu svētku rīcības komiteja sirsnīgi aicina nākt talkā ikvienu, kas vēlas

palīdzēt svētku rīkošanas darbos. Tīmeklis un dators mums visiem ļauj sazināties un palīdzēt sarīkojumos, kuŗi noris tālu no mūsu atrašanās vietas. Lai kāda katram būtu pieredze – mūzika, dejošana, rakstniecība, folklorā, māksla vai administrēšana – lūdzam sazināties ar amatpersonām Dziesmu svētku mājaslapā: www.latviansongfest2012.com

Kopīgiem spēkiem mēs varēsim nodrošināt raitu svētku norisi. Lai šie Dziesmu svētki sagādā prieku latviešiem un rosina apbrīnu cittautiešos!

Informācijas nozares
pārstāvji
Vincents Dindzāns un
Santa Maksteniece

Balets – skaistākā un visvairāk iemīļotā pasaules valoda

Dzirdēts apgalvojums, ka balets ir tikpat vecs kā pasaule. Par baleta pirmsākumiem un tā attīstību var izlasīt enciklopēdijās. Latvieši izcēlušies daudzās mākslas nozarēs, bijuši gan slaveni baletdejojāji, gan choreografi, viens no viņiem – Jānis Ērglis. Pēc mācībām baletskolā Maskavā viņš kļuva par solistu Staņislavskā teātrī, kur viņa uzvārdam pievienoja papildinājumu Smaļcovs. Viņš pats allaž smiedamies stāstījis, ka „sācis pie cara un beidzis pie Ļeņina”, jo baletskolā studijas sāka 1913. gadā, kad valdīja cars, un atgriezās Latvijā 1921. gadā, kad Krievijā varu bija pārņēmuši komunisti. Jānis Ērglis dejoja Latvijas Nacionālajā operā, bija choreografs un baletmeistars teātros Latvijā un Skandināvijā, ar savu baleta ansambli apceļoja Eiropas valstis, brauca viesturnejās uz Turciju, Ēģipti un Afriku. Otrā pasaules kara beigās Ērgļu ģimenei sākās tik daudzām latviešiem pazīstamās bēgļu gaitas – Vācija, no turienes izceļošana uz Argentīnu, pēdīgi ASV.

Losandželosā Saulrieta bulvārī (7266 Sunset) Jānis Ērglis-Smaļcovs 1965. gadā atvēra baletstudiju *Ballet and Dance Art*. Pēc viņa nāves 1980. gadā par studijas vadītāju kļuva dēls Juris Ērglis-Smaļcovs. Studija darbojās līdz 2004. gadam, kad tās ēku nojauca. Daudzi varbūt domā, ka Juris Ērglis pensionējies un dzīvo Holīvudā, cepuri kuldams, lasa grāmatas, risina krustvārdmīklas, varbūt aiziet paspēlēt golfu laukumos pie Tulukas ezera turpat līdzās mājai. Nebūt ne! Juris Ērglis vēl aizvien gandrīz katru dienu *Evolution Dance Studios* (4200 Lankershim Blvd., Universal City, CA 91602) vai *The Red Chair School of Performing Art* (4111 West Magnolia Blvd., Burbank 91505) māca dejot bērnus un jauniesus, kuŗus apbūris baleta pasaule. Baletstudiju saraksts ir blīvs, grūti viņu sazvanīt. Kopā ar Daci Rudzīti, viņa kādreizējo baletskolas biedrēni Vācijā, devāmies ciemos nepietekušās, un mums palaimējās. Juris Ērglis tikko bija atgriezies no baletstundas, apskāva Daci Rudzīti un uz jautājumu, cik tad gadu pagājis kopš viņu pēdējās tikšanās, atbildēja, ka necik, viņam šķiet, ka atkal ir turpat, vietā, kur Latviju atstājušie turpināja iesākt, citi savukārt daudz ko sāka no jauna – tagad jāteic „teiksmainajā” Eslingenā.

Juris Ērglis aicināja paviesoties viņa mājā, kas atgādina mūzeju, tajā neticami daudz grāmatu, gleznu, dažādas gan paša, gan tēva un mātes krātās piemiņlietas. Juris Ērglis rādīja albumus ar fotografijām, programmas un dažādu valstu laikrakstu un žurnālu izgriezumus, kuŗos atspoguļoti tēva Jāņa Ērgļa-Smaļcova un arī paša panākumi pasaulē. Kāds ieguvums tie būtu Teātra mūzejam Rīgā vai Latvijas Valsts arhīvam!

Juŗa Ērgļa atmiņu pāvediens vijas tik strauji, ka reizēm grūti tam sekot. Ērgļu ģimene 1944. gada 11. oktobrī ar kuģi, kas veda ievainotos karavīrus, no Rīgas izbrauca uz Dancīgu. Ceļa mērķis bija Berlīne, kur tēvam bija paredzēts darbs operā. Taču Berlīnei sākās uzlidojumi, Juris Ērglis sa-

vu sesto dzimunddienu „svinēja” bumbu patvertnē. Enerģiskā vecmāmiņa Anna Meierovica (†1950. g. 9. jūlijā Buenosairesā; pelnu urna apbedīta Losandželosas kapsētā *Hollywood For Ever*) nezin kur sadabūjusi kūkas gabaliņu un mazu svecīti, tā arī bijusi vienīgā dāvana. Pēc uzlidojumiem Berlīnes

Foto: Vilis Lapenieks vecākais

Filmēšana mēģinājumā. No kreisās: stāvs Juris Ērglis, sēž Jānis Ērglis, pie kameras Vilis Lapenieks jaunākais, ukraiņu dejojāja Rokšana Bulčaka

un tās operas nama vairs nebija. Ģimene tālāk devusies Leipciņas virzienā, taču kara beigās vāciešiem bija vajadzīgs darbaspēks, tēvu sagūstīja un ievietoja Cvenkavas (*Zwenkau*) koncentrācijas nometnē, kur vairāk nekā 2000 strādnieku pazemē ražojusi lidmašīnu metalla daļas. Mazais Juris slepus, sardzei mainoties, pamānījies ielavīties nometnē un tēvam nesis ēdienu, ko atkal sagādājis vecmāmiņa, iemainot savas rotaslietas. Amerikāņiem nometnes vārtus atverot, dzīvi iznākuši tikai 60 ieslodzīto, tēvs bijis tik vājš kā skals. Tuvojās krievu armija, atkal bija jābēg, šoreiz pājūgā uz Ansbachu, slēpjoties zem kartupeļu maisiem. Ansbachā bija paliela bēgļu nometne, un Jānis Ērglis tur tūlīt nodibināja baletstudiju. Uzzinājuši, ka Eslingenā ir vēl lielāka bēgļu nometne, Ērgļi pārcēlās uz turieni. Tolaik izdotā brošūra *An UNRRA Assembly Center Esslingen* ir žurnālista Feliksa Krusas (vēlāk viņš bija Dienvidkalifornijas latviešu biedrības valdes pirmais priekšnieks) raksts *The Life of the Latvians in Esslingen*, kuŗā minēts, ka Eslingenā dzīvojuši 37 ārsti, 33 zobārsti, 37 žēlsirdīgās māsas, 27 mūziķi, 14 arhitekti, 24 inženieri, 150 skolotāji, 8 zinātnieki, 17 rakstnieku un žurnālistu, 24 mākslinieki, 41 aktieris, 48 advokāti. Nav brīnums, ka Eslingenā sākās tik rosīga kultūras dzīve! Jānis Ērglis nekavējoties nodibināja Eslingenas latviešu kolonijas baleta studiju, kuŗā sākumā bija 120 audzēkņi, bet vēlāk pat 300, sadalīti vecumgrupās – bērnu, vidējā un vecākā. Ne jau visi kļuva par dejojājiem, varbūt tikai daži, bet nodarbībās iegūtais ļoti noderēja turpmākā dzīvē – laba stāja, pacietība, disciplīna, dejas un mūzikas mīlestība. Šajā studijā mācījās arī Vija Vētra, viņa dejo vēl šobaltdien.

Eslingenā Jānis Ērglis bija cho-

reografs daudziem tautiskiem uzvedumiem, tostarp „Sniegpulkstenīte”, „Ziemas vakars mežā”, baletam „Aina no latvju tautas svētkiem”, kam dekorācijas darināja Ludolfs Liberts. Izrādēm kostīmus gatavoja Margarita Granta, komponists bija Aleksandrs Mellis, choreografa asistente – Velta

Württembergische Landesbühne galveno intendantu, viņa rīcībā cauru diennakti bijis džīps ar šoferi. Tēvu viņa dienesta braucienos bieži pavadījis dēls.

Ērgļu ģimene atkal āva kājas 1948. gada decembrī, kāpjot uz kuģa *General S. D. Sturgis* klāja, ceļojuma mērķis – Buenosairesā, Argentīnā. Kapteinis aicināja uz kuģa sarīkot starptautisku deju koncertu, un programmā rakstījis, ka koncerts notika 1949. gada 10. janvārī, tajā latviešu tautasdejoja Anita Granta, Lolita Zuntaka un Juris Ērglis, dziedāja Gaida un Ita Vilmanes. Juris Ērglis dejoja arī solo – „Jūrnieku deju”, klavierpavadījumu spēlēja Juŗa māte Larisa Ērgle.

Buenosairesā atkal sākās spraigs darbs, Jānis Ērglis dabūja baletmeistara darbu operā, viņu cienīja un mīlēja, pat aicināja darbā uz Parīzes operu, taču doties atkal pāri okeanam vairs negribējies.

Īlgvara Ozola un Mirdzas Restbergas-Zaltas 2001. gadā Buenosairesā izdotajā grāmatā „Latvieši Argentīnā, Čīlē un Urugvajā” īsi vēstīts, ka Jānis Ērglis-Smaļcovs bijis režisors 1960. gadā dibinātā ansambļa „Laima” uzvedumam „Jāņu vakars”, ko 1962. gadā izrādīja *Teatro Coliseo* Buenosairesā.

Buenosairesā Juris Ērglis sāka mācīties skolā un tēva baletstudijā, dejoja ansambli „Laima”. Jāņa Ērgļa baletstudijā dejas mākslu apguva latviešu bērni, arī tagadējā PBLA Kultūras fonda vadītāja Vija Zuntaka-Bērziņa. Juris Ērglis pirmos baleta soļus iemācījies jau Rīgā, taču tēvs viņu īpaši nespiedis, jo dēls bijis „māz un apaļš”. Agrīnā bērnībā viņam vairāk patīcis dziedāt un diriģēt, nevis dejot. Juris atceras, ka Ziemsvētku sarīkojumā bērniem Rīgas

vērsties Eslingenā. Baletskolas zālē viņa uzdevums bija kurināt krāsni, lai audzēkņiem nebūtu jādrebinās aiz aukstuma, un pamazām sācis citiem aiz muguras atdarināt viņu kustības. Ar laiku balets Jurim kļuva par dzīvesveidu un ir vēl aizvien.

Buenosairesā 15 gadu laikā Jānis Ērglis-Smaļcovs iestudējis apmēram 50 baletu, un par katru izrādi varētu uzrakstīt atsevišķu stāstu. Baletam *La Rosa Roja* mūziku komponēja Leonīds Slaučītājs, tajā dejoja Anita Granta, Lolita Zuntaka, baletā *Noblezā gitana* – Lolita un Vija Zuntakas, Anita Granta, dekorācijas darināja Jānis Zuntaks, klavierpavadījumu spēlēja Larisa Ērgle un Elvira Liepiņa. Jānis Zuntaks bija dekorators arī baletam „Pelnrušķīte”. Izcils notikums Buenosairesas kultūras dzīvē bija Jāņa Ērgļa choreografētā indoamerikāņu baleta „Milas leģenda” izrādes *Teatro Nacional Cervantes* un vēlāk *Teatro Colón*, kuŗā galvenā loma bija Jurim Ērglim. Dekorācijas darināja mākslinieks Gvido Brūveris.

Jānis Ērglis-Smaļcovs mācīja audzēkņus dejot vairākās kolledžās, arī *St. Hilda's College*, kur mācības notiek angļu un spāņu valodā. Gadījās nelaime, 1956. gadā viņu notrieca vilciens, un tēvu šajā kolledžā un citur aizstāja dēls Juris. Viņam toreiz bija tikai 18 gadu, un pirmajā nodarbībā lampu drudzis lielāks nekā dejojot uz skatuves, jo caur deju studijas lielajiem stikla logiem viņu vērojuši visi kolledžas mācībspēki. Pēc astoņu gadu darba Juris saņēmis apliecinību, ka var braukt strādāt uz jebkuŗu kolledžu Anglijā, visur viņu sagaidītu atplestām rokām.

Juŗa Ērgļa baletdejojāja karjera ir patiešām apskauzama. No 1950. līdz 1964. viņš Buenosairesas operā dejojis visos klasiskā repertuāra baletos – „Gulbju ezers”, „Žizele”, „Apburtā princese”, „Kopēlija”, u. c., un viņam bijusi galvenā lomā vairāk nekā 50 oriģinālos baletos.

Latīņamerikas zemju iedzīvotāji ir dzīvespriecīgi un runīgi, un prieks, ka arī tajās zemēs dzīvojošie latvieši piesavinājušies šīs jaukās īpašības. Atceroties Argentīnā pavadītos gadus, Juris Ērglis ar dziļu sirsniņu piemin savu latviešu valodas skolotāju Ellu Zuntaku.

Ieceļošanas vīzu ASV Ērgļi dabūja 1963. gadā un novembrī iebrauca Sanfrancisko, nolēmuši tur apmesties uz pastāvīgu dzīvi. Taču nepaticis turienes klimats, tāpēc mēnesi vēlāk viņi pārcēlās uz Losandželosu un 31. decembrī devās uz Jaungada sagaidīšanas balli, ko latvieši toreiz rīkoja Pasadenā. Jau nākamā gada 28. februārī durvis vēra Jāņa Ērgļa baletstudija Vilšira bulvārī Beverlīhillos. Hermansonu namā, kur latvieši irēja telpas, 1964. gada gada 4. aprīlī notika sarīkojums „Pavasariņas ieskaņas”, tajā piedalījās Ilze Tauriņa, Juris Ērglis, pianisti bija Velta Barvika un Egils Ozoliņš. Vairākas dejas Jānis Ērglis iestudēja arī tā paša gada 30. maija uzvedumam „Balta nāca tautumeita”, kuŗa vadītāja bija Mirdza Lapeniece.

(Turpināts 5. lpp.)

Brenda Venus un Juris Ērglis filmā *Legend of Valentino*

jas slimnīcas vadītājiem par baletskolas audzēkņu izrādēm Lieldienās, gan no Sarkanā Krusta vadības par programmām tā darbiniekiem. Jānis Ērglis kļuva par

operā 1943. gadā nodziedājis *Lili Marlen*, un sajūsmīnātais vācu virsnieks iedevis tolaik ļoti vērtīgu balvu – lielu desas rituli! Nopietni baletam Juris sāka pie-

Foto: no ģimenes arhīva

(Turpināts no 4. lpp.)

Deju studijai Beverlihilloos diemžēl nebija ilgs mūžs, jo ēku, kuŗā tā atradās, nojauca, tās vietā uzcēla *Academy of Motion Picture Arts and Sciences* galveno biroju. Jānis Ērglis atrada studijai jaunas telpas Saulrieta bulvārī, kur tā darbojās 40 gadu, un tā bija vienīgā privātā klasiskā baletskola Losandželosā, kur baletu mācīja, ievērojot krievu klasiskā baleta principus. Tēvs un dēls dabūja darbu Baleta fakultātē Kalifornijas universitātē Losandželosā, abi Klermontas kolledžā, vēlāk arī Pasadenas un Pomonas kolledžā vadīja ukraiņu, latviešu un krievu deju kursus, mācīja raksturdejas un salondejas. Jānis Ērglis jau Buenosairesā nodibināja Ukrainu nacionālā baleta sabiedrību un arī, dzīvojot Losandželosā, vadīja ukraiņu baleta grupu, devās ar to viesturnejās, choreografēja dejas uzvedumam Konferenču centrā Losandželosā, un daudzās dejas viens no dalībniekiem bija dēls Juris Ērglis. Sagatavojot starptautisku programmu, gandrīz katrā iekļauta arī kāda latviešu deja. Tēvs un dēls piedalījušies Losandželosas pilsētas 200 gadu svinību un Renesanses svētku rīkošanā Sanfrancisko, viņi gatavoja plašu deju programmu Losandželosas *Convention Center* atklāšanā 1971. gadā.

Dejojot apceļota vai visa pasaule. Četras reizes Juris Ērglis devies viesturnejā uz Meksiku, bijis solists baletā „Tarass Buļba”, mācījis dejojot citus, lasījis lekcijas, piedalījies televīzijas programmā *Hora Estellar* (Zvaigžņu stunda). Viesturnejā braukts arī uz citām Latīņamerikas valstīm, Eiropu, daudzām ASV pavalstīm, pat Aļasku.

Ne bez lepnuma Juris Ērglis atceras, ka Anšlavs Eglītis viņu uzaicināja tēlot Ferdinanda lomu lugā „Ferdinands un Sibila”. Aktierī 1964. gadā apbraukāja ASV latviešu centrus, astoņu nedēļu laikā notika 32 izrādes. Turnejas veiksmes un neveiksmes Anšlavs Eglītis apraksta grāmatā „Trešais zvans” un slavē Juŗa Ērgļa „labo balsi un skaidro latviešu izrunu”, ka viņš ir sabiedrīks un kollēģiāls un labi iekļāvies pārējo aktieru sabiedrībā.

Kalifornijas universitātē Losandželosā iestudēja Virdžila Tomsona (*Virgil Thomson*) operu *The Mother of Us All*, tās libreta autore ir slavenā rakstniece Gertruda Steina. Visas 18 izrādes diriģēja pats komponists. Jurim Ērglim izrādē bija solodeja, un komponists uzprogrammasuzrakstīja viņam veltījumu – *for the Angel of the Angels*.

Cieša ilggadēja draudzība Juri Ērgli saista ar aktrisi Brendu Venus. Ievadā rakstnieka Henrija Millera milestības vēstūļu grāmatā *Dear dear Brenda*, viņa Juri Ērgli raksturo: *my brother if not by blood, by something much stronger*.

Lūgta kādā intervijā nosaukt savus skolotājus, Brenda Venus atbildēja: *My mom and my dad who formed my character as did the great teachers who gifted me with their dreams and experiences – Clint Eastwood taught me about filmmaking, Ken Marcus, about photography, Yuri Smaltzoff shaped my ballet career, and Henry Miller taught me about life!*

Aizkustina Juŗa Ērgļa audzēkņu atsauksmes:

„Man ļoti patīk Juŗa vadītās baletstundas. Viņam ir liela pieredze un uzmanīga pieeja katram.”

„Juris Ērglis-Smaļcovs stundas vada ar humoru un milzu labestību, uzmundrinot ikvienu dejoj-

Company) izrādēs; lasījis lekcijas kolledžās un universitātēs un kopš 1972. gada pats māca klasisko baletu savā studijā *Hirschl Ballett* Anaheimā.

Miria Markena mācījās pie tēva un un dēla Ērgļiem ilgus gadus, viņa choreografējusi dejas

ASV 200 gadu svētkos 1976. gada 4. jūlijā; šķiet, Juris Ērglis viegli pārlēktu pāri Losandželosas pilsētas valdes namam; (aizmugurē otrā no kreisās Ilona Liepiņa)

tāju. Man šķiet, ka sešu mēnešu laikā esmu progresējusi vairāk nekā divos gados iepriekšējā studijā. Gan iesācēji, gan tie, kuri mācījušies ilgāk, viņa studijā jūtas kā mājās.”

„Man pietrūkst baleta stundu ar Juri Smāļcovu un viņa māti pie klavierēm. Biju iesācējs, un mani pārsteidza skolotāja spējas mācīt klasē, kur dejojājiem ir dažāds līmenis. Esmu bezgala priecīgs, ka atradu tik pieredzējuši skolotāju un pianisti!”

Larisa Ērgle nomira 2009. gada 26. oktobrī 93 gadu vecumā, viņa baletstudijā deju stundās spēlēja klavierpavadījumu līdz mūža pēdējai dienai. Ikviens, kas nodarbojies ar dejošanu, zina, ka ierakstu mūziku nevar salīdzināt ar pianista pavadījumu.

Vairāki Juŗa Ērgļa audzēkņi, Losandželosas apkaimē paši atvēruši studijas un lepojas ar savu skolotāju – Erika Dovinga (*Erica Downing*) savā studijā *Yoga Works* Vestleikvilidžā māca pilates vingrojumus; dejojāja un skolotāja Šari Tranchina (*Shari Tranchina*) piedalījies izrādēs un dziesmuspēlēs Ņuorleānā un Losandželosā un tagad vada *Studio A Dance* Silverleikā, kur māca dejojot bērnu un pieaugušos; Neieli Ramosa (*Nayeli Ramos*) pēc divu gadu treniņiem Juŗa Ērgļa un Mirias Markenas studijā piedalās *Gabriela Dance Theatre* izrādēs.

Juŗa Ērgļu skolnieks bija Richards Hiršls (*Hirschl*), viņš dejojis Meksikas baleta (*Ballet Folklórico de México*), Štutgartes baleta, Amerikas baleta teātra (*The American Ballet Theatre*) un Orindžkauntijas baleta kompanijas (*Orange County Ballet*

teātros, skaistumkaralienju konkursiem un balvu saņemšanas ceremonijām. Tagad ir Juŗa Ērgļa asistente.

Juŗa Ērgļa studijā, kad tā vēl

Juris Ērglis vada baleta stundu *Evolution Dance Studios*

atradās Saulrieta bulvārī, viesojās Losandželosā labi pazīstamais žurnālists Hjūls Hovzers (*Huell Howser*), un šo epizodu var noskatīties viņa serijs *California*

Gold televīzijas kanāla *KCET* raidījumā # 820.

Juri Ērgli 1968. gadā uzaicināja tēlot režisora Bleika Edvarda (*Blake Edwards*) filmā *The Party*. Šo komēdiju noteikti pazīst visi kinomīļi. Laikraksta *Palisadian Post* 2008. gada 26. jūnija numurā, 40 gadu pēc kinofilmas tapšanas, tā nosaukta par smieklīgo komēdiju Holivudā. Šis kinofilmas saturs nav iespējams izstāstīt, tā ir jāredz! Juris Ērglis tēloja Danilo, vienu no „pārgalvīgajiem krieviem”, kuŗi izceļas ar enerģisku dejošanu. Par darbu šajā filmā Juris nopelnījis pietiekami daudz naudas, lai izmaksātu mātei Larisai Ērglei ceļojumu uz Eiropu.

Juŗa Ērgļa talants noderējis daudziem citiem kinofilmu režisoriem: televīzijas filmas *Mission Impossible* (1971. g.) seriļā, kuŗas nosaukums arī ir *The Party*, viņš bija dejojājs; kinofilmā *How to Seduce a Women* (1974. g.) – choreografs; *The Legend of Valentino* (1975. g.) – galvenās lomas tēlotāja dublieris deju skatos; *The Black Marble* (1980. g.) – deju konsultants; *Mambo Kings* (1992. g.) aizrautīgs dejojājs kāzu skatā; *Ballerina Finale* (1997. g.) tēloja baleta direktoru, kuŗa vārds ir Juris. Juris Ērglis ir *Screen Actors Guild* biedrs.

Baletmeistars trenējis un konsultējis aktierus Julu Brinneru, Nataliju Vudu, Džūliju Robertsu, Drū Berimoru, Parisu Hiltoni, Džesiku Simpsoni, Džūliju Mūnu, Lēdiju Gagu u. c., no daudziem saņēmis sirsnīgas pateicības vēstules.

Jānis un Juris Ērgļi sekmīgi palīdzēja Ronaldam Reiganam viņa kampaņā, lai kļūtu par Kalifornijas gubernātoru. Jānim Ērglim aizejot mūžībā, Rolands Reigans viens no pirmajiem at-

cēji, viņa stāstījums būtu labs papildinājums jauniesu Aleksa Dankera un Nika Bāra dokumentārfilmā *Spoken*.

Choreografi visā pasaulē atzīst, ka laba reklāma baletam ir kino-filma *Black Swan*, izrāžu apmeklētāju skaits tagad krietni pieaudzis. Baleta skaistumu savos meistardarbos atklāja XIX gadsimta franču mākslinieks Edgars Degā; baleta cienītāji Ņujorkas latvieši Alise un Manfreds Zīverti vēlējas izdot grāmatu ar nosaukumu „Priekšskars”, viņu Rīgā nogādātā archīvā ir pietiekams materiāls albumam. Rīgā izcils notikums jau 16 gadu ir Starptautiskie baleta svētki, tieši to laikā šogad bija sarīkota Toronto mākslinieka Ērika Dzēna zīmējumu izstāde „Balets” Latvijas Nacionālā mākslas muzejā, savukārt baletdejojājas Annas Priedes meita, fotomāksliniece Eiženija Anna Freimane – fotoizstādi „Dejas vibrācijas” Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēkā.

Juris Ērglis ir pārliecināts, ka dejojājam galvenais ir nevis talants, bet gan gribasspēks. Viņaprāt, pieredzējis skolotājs jau no pirmā brīža var pateikt, vai audzēknis būs lietaskoks, skolotāja uzdevums ir parādīt ceļu, iedvesmot, iemācīt disciplīnu un milēt deju, ja tas neizdodas, tad vainojams nav bērns, bet skolotājs.

Gadu nasta un grūtais dejojāja darbs saliekuši baletmeistara augumu, Juris Ērglis ikdienā pārvietojas, balstoties uz spieķiem. Taču studijā viņš nostājas pie baleta stieņa un atkal ir jauns, skaists, stiprs. Jaunie dejojāji nevar nejust viņa labestību, sirsnību, enerģiju, ko izstaro viņa acis, viss augums. Vērojot nodarbības viņa studijā un raugoties uz baletmeistaru, nekavējoties rodas vēlšanās pieteikties viņa klasē.

Jauniešiem, kuŗi izvēlējušies dejojot baletu, jābūt fiziski ārkārtīgi stipriem, neatlaidīgi jātrenējas, lai sasniegtu vēlamu rezultātu. Dejojājiem jāzkoj spēja ieklausīties skaņu pasaulē, uztvert dažādu kultūru mūzikas valodu, jāattīsta tēlaini asociatīva domāšana, prasme izmantot baleta izteiksmes līdzekļus. Ceļš līdz pilnībai ir ērkšķains, nav arī noslēpums, ka baleta pasaulē valda milzīga konkurence. Skatītājus tas viss daudz neinteresē, viņi alkst izbaudīt dejas burvību. Katru gadu, tuvojoties Ziemsvētkiem, mēs joprojām dosimies skatīties „Riekstkodi”, un, vienalga, vai tā būs Karaliskā Dānijas baleta, Amerikas baleta teātra, Nacionālā Kubas baleta, Maskavas Lielā teātra baleta, Anaheimas baleta vai kādas pavisam mazas, nepazīstamas baleta kompanijas izrāde, ar aizmirstu elpu sekosim mazās Klāras gaitām, palīdzēsīm uzvarēt Peļu ķēniņu un cimosimies Saldumu zemē, jūsmojot par spāņu, arābu, ķīniešu dejām, puķu valsī, Cukurplūmes un Kavaliēra duetu, un beigās atviegloti nopūtīsimies, ka visas briesmas ir garām. Sirsnīgs paldies baletmeistariem, kuŗu klasēs mācās nākamās Odetas, Odilijas, Auroras, prinči Zigrīdi, Zizeles, pranceses, lai skatītājam ir iespēja sajost dzīvības enerģiju, piedzīvot mūžīgo brīnuma prieku.

Am

LATVIEŠI NOMETŅO

Šovasar veiksmīgi turpinās Gaŗezera mācību un atpūtas programmas

Rit saulaina un joprojām karsta vasara Ziemeļamerikas latviešu izglītības un kultūras centrā Gaŗezers. Ir dienas, kad apkārtējā gaisa temperatūras rādītāja šautriņa pietuvojas visos iepriekšējos gados reģistrētā siltuma augstākajai atzīmei. Brīžiem tas sagādā rūpes pat atpūtniekiem, kas ir iecienījuši šo mežiem un ūdeņiem bagāto apvidu, nemaz nerunājot par mazajiem nometņotājiem un Gaŗezera sagatavošanas skolas (GSS) audzēkņiem. Svelmainajās vasaras dienās viņiem nemaz nav tik vienkārši sēdēt zināmu laika sprīdi, koncentrējoties uzdotajam praktiskajam darbam, klausīties skolotājas stāstījumā, vai arī sportojot no bērnu apmetnēm netālajā futbola laukumā. Daļa no nodarbībām tiek virzītas rīta un vēlākajās pēcpusdienas stundās. Gaŗezera mācību

un atpūtas programmu vadītāji ik dienas rūpējas, lai Gaŗezera ikvienam pēc iespējas tiktu sagādāti labi apstākļi. Un, kas gan karstā vasaras dienā atsvaidzina labāk, kā ezera dzidrie ūdeņi! Vismaz reizi dienā veldze ezerā palīdz jaunākajiem un vidējā vecuma Gaŗezera bērnu nometnes (GBN) dalībniekiem. Ūdens draiskulības, sportiskās spēkošanās virves vilkšanā un citas sporta spēles pludmales smilšainajā krastā attīsta bērnu fiziskās iemaņas un atjautību.

Pirmajās divās Gaŗezera programmas nedēļās laiku interesanti un saturīgi ir aizvadījuši GBN pirmo posmu nometņotāji un arī Gaŗezera sagatavošanas skolas (GSS) audzēkņi. Bez programmu ietvaros gūtā, ir tikušas nostiprinātas iepriekšējos gados Gaŗezera gūtās draudzības un rastas arī

jaunas. GBN direktore Iveta Eilande un viņas pakļautībā esošie nometnes audzinātāji ir

pirmā posma 55 bērniem.

GSS audzēkņi divu nedēļu uzturēšanās laikā Gaŗezera mā-

Gaŗezera sagatavošanas skolas (GSS) pirmās plūsmas audzēkņi ar audzinātājiem, skolotājiem un GSS pārzinēm

centušies darīt visu, lai bērni un arī viņu vecāki būtu apmierināti ar līdz šim sniegto nometnes

cību programmas pirmajā plūsmā pieredzējušu skolotāju vadībā ir apguvuši visu nepieciešamo,

lai nākamgad varētu turpināt mācību programmu. Daļai no viņiem nākamā vasara būs pēdējā, lai pēc tam tie mācības turpinātu nākamajā pakāpē – Gaŗezera vasaras vidusskolā (GVV). Pēc GVV/GSS vadības pārskatījumiem gada sākumā šī vasara ir nopietna pārbaude GSS darbā pieredzējušām, bet no gada sākuma par GSS darbu un administratīvajām pārzinēm nozīmētajām Andrai Šīpolai un Guntai Bērdai (*Beard*). Ir patīkami, ka jau šodien GSS 1. posma audzēkņi un viņu vecāki ar atzinību izskāš par Andras un Guntas, kā arī pārējo GSS skolotāju veikumu pirmajās mācību nedēļās.

Gaŗezera vasara turpinās, un mūs visus sagaida vēl daudz interesantu notikumu.

V.T. Gaŗezera.

Īkšķišu vasaras prieki

Ņujorkas ev. lut. draudzes lauku īpašumā Katskiļu kalnos līdztekus „lielajai” nometnei ik vasaru pulcējas arī tie devētie „īkšķīši” – bijušās trimdas visjaunākie pēcnācēji. Īkšķišu nometnes otrajā periodā – no 11. līdz 16. jūlijam – nometņošanas priekus baudīja 33 īkšķīši, kā arī viņu asistenti, padomdevēji un čubinātāji: 21 mamma, 11 tēvi un 6 vecvecāki. Viņi bija sabraukuši no 11 ASV pavalstīm, ieskaitot Alasku, Kaliforniju, Mičiganu un Ilinoju, kā arī no Kanadas un Latvijas.

mācītājs Juris Saivars viņus izklaidēja ar pazīstamiem Bībeles stāstiem; dažos vārdos ar humora piedevu viņš tos izstāstīja, kamēr bērnu vecāki, tērpušies austrumnieciskos tērpos, stāstījumu izteiksmīgi notēloja. Tur vētrā un vilņos peldēja Noasa šķirsts, un lauvu bedrē iemestais pravietis Daniels gāja rotaļās ar lauvām. Uz dziedāšanu īkšķišus vedināja Imanta Nigale, piestrinkškinādama klāt mandolīnu. Kaut arī galvenās dziedātājas bija māmiņas, īkšķīši skaļi uzplauka piedziedājumos, un īpaši sparīgi dziedāja savu

Brigitas Rumpēteres un Amandas Lipaces izdomātā un daudzu citu talantīgu vecāku veidotā šķēršļu gājienā, kas īkšķišus ievada pasakainajā Oza valstībā. Tur viņi sastapa Doroteju, kas meklēja ceļu uz mājām un tāpat arī Putnu biedēkli, Dzelzs vīru, un lauvu, kas bija zaudējuši ticību sev un savām spējām. Visi cerēja, ka viņiem palīdzēs izslavētais Oza brīnumdaris, bet atklājās, ka tas ir tikai normāls cilvēks, vārdā „profesors Piparnieks”. Pasakas morāli mazie dalībnieki varbūt pilnīgi neizprata, bet katrā ziņā redzēja, ka viss beidzies labi. Īkšķīši īpaši jūta līdzīgu zaudējumam zvēru karalim lauvam, jo arī viņi šajā pasaulē dažkārt piedzīvojuši nedrošības brīžus. Tēlus dzīvus padarīja gan vecāku aktiermāksla, gan atjautīgi darinātie kostīmi.

Īkšķīši un pārējie skatītāji smējās kā kutināti tēvu rikotajā ugunsкура vakarā. Tur tēvi rādīja, kādas varētu būt īkšķišu mammas pēc 20 gadiem – kuplas, blondas un eksotiski tērpušās. Īpaši izdevies bija pīrāgu cepšanas skats, miltiem kā sejas pūderim putot pa gaisu. Tēvi notēloja arī paši sevi, parādīdamies kā salīkuši vecīši, kas atčāpojuši no netālā atpūtas nama „Rotas”.

Īkšķišu nodarbību klāstā ietilpa celtniecības darbi: mežā viņi

cēla zaru slieteņus ar sūnu paklājiem, bet strautiņā – dambjus. Citreiz viņi meklēja dabā veidotus priekšmetus, vadīdamies pēc dotiem smaržas, krāsas un virsmas gluduma paraugiem. Tāpat arī, noklausījušies stāstījumu par putniem, devās putnu vērošanas pastaigā. Daudzi meklēja dzīves

Katru rītu īkšķišus sveica spoža Katskiļu saule un majestātiskas kalnu un mežu ainavas. Tāpat arī jaunā, varenā nometnes ēdamzāle, kuŗa spēja vienlaicīgi uzņemt simt un vairāk lielās nometnes dalībnieku, kā arī kuplo īkšķišu saimi. Uz katra soļa mazie nometnieki saskārās ar dabu –

Kuŗš ātrāks?

piepildījumu mākslā: krāsoja putnu mājiņas, apgleznoja krekļus, mācījās baletu, piedalījās modes skatē. Citus saistīja zinātniski eksperimenti, jaucot kopā dažādas vielas un panākot brīnumainus efektus. Visi priecājās karnevālā un aizrāvās arī ar tenisu un maksšķerēšanu.

atklādami, kas gluds, kas grumbulains, kas maigs, kas ass. Daži meža malā ieraudzīja melnu lāci, steidzami savās gaitās. Daži pārdzīvoja personiskas bēdas: krītrot nobrāza celgalus, par ko viņi gauži raudāja. Bet kādiem trim izkrita zobs, par ko viņi priecājās, zinādami, ka naktī nāks laumiņa un atstās zem spilvena dāvanu.

Vakaros, kad mazie bija iebraukuši miega muižā, vecāki pasēdēja pie Atpūtas nama vai Viesu mājas, baudīdami atspirdzinājumus un pārrunādami dienas notikumus. Viņi bija šīs nometnes stabilais balsts, allaž, bez īpaša mudinājuma, gatavi palīdzēt nodarbībās: spēlēt vajadzīgās lomas, darboties karnevāla stendos, iet rotaļās, uzlasīt tenisa bumbiņas. Kopā viņi saviem bērniem veidoja saistošu un latviski mājīgu vidi. Mazie to vēroja, klusām novērtēja un noglabāja katrs savā visjaukākā bērības atmiņu purā.

Vilnis Baumanis

„Lauvu bērni” uz jaunās ēdamzāles lieveņa. Pirmajā rindā no kreisās: Selina Torstere, Anna Carver, Laila Priede un Alisa Zeltiņa. Otrā rindā: Marisa Byron, Michael Byron un Marlēna Slokenberga

Nometni ar gaišu un pozitīvu pieeju vadīja Valda Grīnberga no Bostonas, saturēdama kopā allaž kustīgos mazos nometņotājus, kas dažubrid tiecās izbirt kā zirņi no maisiņa un aizripot uz visām pusēm. No paša sākuma Valda uzsvēra, ka viņas vadītā nometņošanas posma valoda būs latviešu valoda un mudināja vecākus vajadzības gadījumā to atgādināt mazajiem un arī sev pašiem.

Nometnē nodzīvotajā nedēļā īkšķīši – caurmērā 3 līdz 6 gadus veci – piedalījās dažādās nodarbībās. Ņujorkas draudzes

himnu: „Mēs visi esam īkšķīši!”

Pārējo raibu raibo programmu bija gatavojuši vecāki paši, atklādami atzīstamas skatuves dotības. Ar teātrālu pacilātību savus amatus veica „sporta direktors” Mārtiņš Ģermanis un „direktora vietnieks” Arnolds Tums, veidodami nometnieku iecienītu komisku pāri, gandrīz vai Laurela un Hardija stilā. Par abiem viņi sarīkoja sporta svētkus un visādi centās mazos nokausēt tā, ka naktīs sportisti gulēja nepakustēdami.

Spilgti teātra talanti parādījās

Pēc modes skates

VIEDOKLIS

Zatlera revolūcija

Manā ieskatā, ka Latvija ir nonākusi tikpat izšķirīgas izvēles priekšā kā trešās atmodas laikā, kad radās Latvijas Tautas fronte. Tad stāvējām krustceļos par neatkarību no padomju varas, tagad – par neatkarību no prezidenta Zatlera nosauktajiem oligarhiem – no Aivara Lemberga, Andra Šķēles un Aināra Šlesera. Šo oligarhu rīcība ne tikai ir sekmējusi mūsu novešanu tautsaimnieciskā krachā, bet tagad kavē mūs no tā izkļūt. Un ar savu slepeno politiku un aizklātajiem balsojumiem Saeimā viņi kavē arī tiesiskas, demokrātiskas valsts pilnveidošanu. Valdim Zatleram bija dūša visu nosaukt īstajos vārdos.

Kādēļ Zatleram dibināt jaunu partiju, nevis iekļauties ideoloģiski tuvu stāvošajā *Vienotībā*? Ir vairāki apsvērumi par labu atsevišķas partijas veidošanai. Pirmais un viens no svarīgākajiem – iekļaujoties *Vienotībā*, Zatlera „vērtība”, tas, ko viņš tik skaidri vēstī, tiktu būtiski atšķaidīta *Vienotības* politiskajā kokteīlī. Ejot atsevišķi, viņa politiskais „sitiens” tiek uzturēts pilnīgi. Otrais ir ētisks apsvērumi. Zatlers ir pieticis cīņai par godīgi pārvaldītu valsti pret oligarhu machinācijām. Kā lai viņš iekļaujas *Vienotībā*, kas patlaban ir koalīcijā ar ZZS, lielāko oligarhu politisko apvienību?

Ne jau *Vienotības*, ne Nacionālās apvienības *Visu Latvijai! – Tēvzemei un Brīvībai/LNNK* (turpmāk NA) atbalstītāji ir *Zatlera reformu partijas* mērķauditorija,

bet gan tie, kuri iepriekšējās Saeimas vēlēšanās ir balsojuši par oligarhu partijām – ZZS un PLL (10. Saeimas vēlēšanās Tautas partijas un *Latvijas Pirmās partijas/Latvijas ceļš* apvienojums) – un tie, kuri vairs nav apmierināti ar *Vienotību*, NA un SC. Ir ļoti jāšaubās, vai agrākie ZZS un PLL balsotāji 11. Saeimas vēlēšanās pārviedīsies uz *Vienotību*. Tikpat apšaubāmas ir iespējas, ka neapmierinātie agrākie *Vienotības* un NA atbalstītāji pēkšņi balsos par kādu no oligarhu atbalstītājiem sarakstiem. Ja nebūtu *Zatlera reformu partijas*, visticamāk, viņi nebalsotu vai atbalstītu kādu sīkpartiju, kas Saeimā neiekļūtu.

Visu summējot, secināms, ka atsevišķa partija dotu labākas iespējas pēc 11. Saeimas vēlēšanām Saeimā izveidot vairākuma „reformu koalīciju”.

Zatlera vārda iekļaušana jaunās partijas nosaukumā dažiem ir izraisījusi nepatiku. Arī man pirmā reakcija bija negatīva. Tomēr jāatzīst, ka vārds „Zatlers” Latvijas politikā patlaban izsaka tik ļoti daudz un tik ļoti skaidri, ka partija bez viņa vārda būtu neapšaubāmi vājāka un mazināta iespēju 11. Saeimā izveidot vairākuma „reformu koalīciju” – *Zatlera reformu partija + Vienotība + NA*.

Tas, ka partijas nosaukumā jābūt vārdam „reformā”, arī ir skaidrs, bet Latvijā aktīvie „politologi” varētu vienkārši *Reformu partiju* kompromitēt ar dažādu citu „reformu” partiju

dibināšanu – līdzekļu tam netrūktu. Tāpēc – *Zatlera reformu partija*.

Kādām jābūt šīs reformu koalīcijas prioritātēm? Pati galvenā, saprotams, ir tautsaimniecība. Bez sekmīgas tautsaimniecības nav ko domāt par bezdarba samazināšanu, lielākām pensijām, zemākiem nodokļiem, par labāku izglītības un veselības sistēmu, aizbraukšu tautiešu atgriešanos un visu pārējo, ko mēs tā vēlamies un ko populistiski politiķi mums sola. Par to strīdīem nevajadzētu būt. Bet, ja 11. Saeimā dominēs oligarhi ar savas ietekmes partijām, likumdošanā nekas labs nav gaidāms. Būs arī apdraudēts Latvijā uzskaitais tautsaimniecības kāpums.

Tāpēc ir svarīgi, lai 11. Saeimā ievēlam labākā kvalitātē nekā līdz šim, ar vairākumu, kas sāk būtiskas reformas valsts pārvaldē ar pašas **Saeimas reformu**. Ko *Zatlera reformu partija* atbalsta? Valsts prezidenta amatā Valdis Zatlers jau iestājās par trīs reformām Saeimas vēlēšanu likumā. Pirmo reformu likvidēt t.s. vagoniņu (lokomotīvu – *red.*) principu, viņa spiesta, Saeima pieņēma 2010. gada 26. februārī. Šī reforma nostiprina saiti starp vēlēšanu apgabaliem un deputātiem.

Otrai reformai – ieviest vēlēšanu reģistru arī Saeimas vēlēšanās – likumprojekts ir sagatavots. Šī reforma nostiprinās saiti starp vēlēšanu apgabaliem un vēlētajiem.

Trešajai reformai – veidot mazākus vēlēšanu apgabalus, priekš-

likums jau ir detalizēti izstrādāts. Šī reforma panāks, ka vēlētajiem varēs daudz skaidrāk identificēt, tieši kuri deputāti viņus un viņu vēlēšanu apgabalus pārstāv Saeimā.

Šīs trīs reformas kopā būtiski nostiprinās vēlēšanu iespējas izvērtēt, pārbaudīt un saukt pie atbildības savus pārstāvjus Saeimā un tādējādi uzlabot deputātu darba kvalitāti Saeimā. Tās iedarbības ne šajās, bet 12. Saeimas vēlēšanās.

Jāievieš arī reformas ar tūlītēju efektu. Tās attiecas uz Satversmi un Saeimas kārtības rulli.

Jāizskauž slepenie balsojumi. Tautai ir tiesības zināt, par ko un pret ko tās pārstāvji Saeimā balsos un kā viņi to izskaidro. Te būtu tikai viens izņēmums – Saeima ir kolleģiāla institūcija, un prezidiju vajadzētu ievēlēt aizklāti, lai Saeima varētu strādāt operatīvi un bez liekiem strīdiem.

Jāierobežo Saeimas deputātu imunitāte. Tiesas priekšā mēs visi esam līdzīgi. Demokratiskā valstī nevar būt tā, ka, lietojot Džordža Orvela vārdus, kāds ir „līdzīgāks” par citiem.

Saeimas balsojumus nepieļaut atturēšanos un lēmumus pieņemt ar balsu vairākumu no nodotajām „par” un „pret” balsīm. Tauta ievēl savus pārstāvjus, lai viņi lemtu, nevis atturētos no lemtānas. Glēvi deputāti un frakcijas veikli izmanto atturēšanos, lai izgāztu labus projektus un pēcāk teiktu, ka nav bijuši pret, labi zinādami, ka ar viņu atturēšanos projekts nesaņemams nepieciešamo

vismaz 50 + 1 balsojumu, lai to pieņemtu.

Jāievieš maiņas Saeimas kārtības rulli, lai organizācijas un iedzīvotāju grupas varētu viegli, ātri un atbildīgi ierosināt likumprojektus Saeimas darba kārtībā.

Jāizveido vienkārša sistēma, lai vēlētajiem var ātri un ērti uzzināt, cik aktīvi viņu pārstāvji Saeimā iesaistās lēmumu sagatavošanā un pieņemšanā un kā tie ir balsojuši.

Jāatvieglo Latvijas pilsoņu piekļuve Saeimas sēdēm ar tūlītēju caurlaides izsniegšanu pret personas apliecības dokumentu bez partiju vai deputātu starpniecības.

Jāizskauž negodīgā prakse dažiem Saeimas deputātiem reģistrēties kvorumam un balsot citu deputātu vietā (spiežot klāt nesošā deputāta balsošanas pogu) un jāpiemēro nopietnas sankcijas par šādu rīcību. Šī prakse ir salīdzināma ar paraksta viltošanu, kas ir krimināls pārkāpums.

Visas šīs maiņas liekas pašas par sevi saprotamas. Bet tām droši vien pretosies oligarhu partijas. Lai tās kļūtu par realitāti, 11. Saeimā jābūt stiprai reformu koalīcijai ar stipru *Zatlera reformu partijas* pārstāvniecību no visiem Latvijas apgabaliem.

Šo apsvērumu pēc arī es esmu iesaistījies Zatlera komandā. Ne tikai tāpēc, ka šie mērķi saskan ar Vēlēšanu reformas biedrības mērķiem!

Valdis Liepiņš,

Vēlēšanu reformas biedrības valdes priekšsēdis

PAR MŪSU VALODU

Kāpēc Eslinga?

Redakcijā saņemtas dažas vēstules, kurā lūgts izskaidrot, kā ir pareizi – Eslinga vai Eslingena. Kartē esot rakstīts Esslingen, laikrakstā kādā rakstā atrodami abi vārdi. Protams, Eslingu vācu kartēs neatrast, tāpat kā **vācu** kartēs neatrast arī *Alpus (Alpen)*, *Ēģipti (Ägypten)*, *Igauniju (Estland)*. Neatradis arī *Nekāras (Neckar)* upi, jo dažādām valodām ir dažādas ortogrāfijas, un svešvārdi tiek rakstīti dažādi – pēc savas valodas likumiem. Tai pilsētā pie *Nekāras* iznāk laikraksts *Esslinger Nachrichten*. Kartē meklējot apdzīvotu vietu Esslinger, tādu arī neatradis.

Priekšpadomju Latvijā nebija problēmu, rakstot vācu vietvārdus. Pirmie rakstītas latviešu valodas sācēji bija vācieši. Viņi jau pēc savas dzimtas valodas izjūtas zināja pateikt, kāda ir starpība starp vietvārdiem, piemēram, *Bingen, Gießen* un *Westfalen, Esslingen*. Pirmajos divos **-en** ir daļa no vārda saknes un paliek nemainīta visos atvasinājumos – *Ich bin ein Gießener aus Gießen*. Otrās divos **-en** ir vārda izskaņa, kas atvasinājumos zūd vai mainās – *Ich bin ein Esslinger* (**-en** kļuvis par **-er**) *aus Esslingen*. Tāpēc latviešu valoda raksta *Gisene*, bet *Eslinga*.

Latvijā pirms okupācijas bija

daudzi vecākās paaudzes labi vācu valodas pratēji, kuri valodu bija mācījušies vācu skolās. Tāpēc latvieši, vācu vietvārdus un citus vietvārdus rakstot, ievēroja gramatikas likumus un vairākus gadu simtus rakstīja, piem., *Ēģipte*, nevis *Ēģiptena*, *Alpu kalni*, nevis *Alpenas kalni*.

1856. gadā – **pirms 150 gadiem** – Juris Alunāns savas grāmatas „Dziesmiņas” pēcvārdos – „Kāds vārds par latviešu valodu” – rakstīja: „Gandrīz ikkatrā grāmatā, kas man rokās nākuse, esmu atradis savādu rakstīšanu. Īpaši ar svešiem vārdiem allaž misas un apjūk. Kā kuram prātā nāk, tā tas raksta, un tā tad var redzēt vienu un to pašu vārdu dažādi rakstītu. Vai tad nu latviešu valodai likumu nav, pēc kuriem jāraksta? Ira gan, bet, kā rādās, tik rets kāds tos atgādis un ievērojis. Tādēļ lūkošu kādus likumus uzstādīt”. Tālāk Alunāns ar piemēriem rāda, kā svešu zemju un pilsētu vārdi jāraksta latviešu valodā, pieminot arī vācu „piegalināšanu” **-en** pilsētas Talsi vācu nosaukumā *Talsen*: „Ja nu pie šīs vāciešu piegalināšanas **en**” vēl grib latviešu piegalināšanu **a** vai **e** klāt pielikt un rakstīt *Talsene*, etc., tad tas bez apdoma darīts.”

Par to, kā vācu vietvārdus Lat-

vijā rakstīja **priekšpadomju Latvijā**, var apskatīties tā laika vārdnīcās, piem., Ernesta Bleses „Pareizrakstības vārdnīcā”, kas iznāca **pirms 60 gadiem**. E. Blesē Latvijas Universitātē bija ģermāņu valodu profesors. Vācu vietvārdos, kur **-n-** ir vārda saknes daļa, **-n-** paturēts un tam pievienota latviska galotne: *Āchena, Bādene, Berchtesgādena, Drēzdena, Emdene, Fisene, Gīzene, Interlākene, Meisene, Mīnchene, Višbādene*. Bet vārdos, kur **-en-** ir vārda izskaņa, kas atvasinājums mainās (piem., vācu pilsētas *Kissingen*) iedzīvotājs vāciski saucas *Kissingner*, ne *Kissingener*), **-en-** tiek aizstāts ar latvisku galotni: *Erlanga, Gepinga, Getinga, Kissinga, Saksija, Tiringa, Vestfāle, Zolinga*. Pēc šiem paraugiem arī vācu pilsētas *Esslingen* nosaukumam latviešu valodā jābūt *Eslinga*. Tāpat kā *Goldingen* ir *Kuldīga* (nevis *Kuldigena*), *Alschwangen* – *Alsunga* (nevis *Alsungena*).

Ko saka **pēcokupācijas Latvijas** vācu valodas speciālisti? Latvijas universitātes svešvalodu fakultātes vācu valodas profesors, filoloģijas doktors Valdis Bisenieks 2002. gadā laikrakstā „Literatūra un Māksla” publicējis rakstu „Par valodas daudzveidīgumu”. Viņš atstāta pārrunas

kādā tulkotāju sanāksmē Rīgā, citējot Jūlija Beļavnieka vārdus no Imanta Ziedoņa grāmatas „Tik un tā”: „Ar muļķību ir tā: tu izdari to vienreiz, izdari otru, bet trešo reizi jau dari un vairs nedoma.” Sanāksmē pārrunāta arī vācu vietvārdu rakstība. Bisenieks raksta: „...protesti bija arī pret valodas normētāju piekopto vienādošanas politiku, kā, piemēram, *Vestfāle* un *Tiringa* – pēkšņi kļuvas *Vestfāle* un *Tiringene*: sekojot paraugam *Esene, Gīzene*. Tikai šeit ir viens bet! Vācu valodā formās *westphälisch, thüringisch, thüringer* – izskaņa **-en** zūd! Nevar jau noliegt – valodā pastāv zināma ūnifikācijas tendence! Taču šeit es zinu tikai vienu piemēru, kur līdzīgos gadījumos vietvārds būtu atveidots ar izskaņu **-ene**: *Brēmene: Bremen – Bremer Musikanten*. Vai tāpēc vajadzēja šo dažādību vienādot?”

Diemžēl arī daži eslingieši neapzinoties atbalsta padomju laikvalodas praksi.

Par Rīgas vārdu lieki uztraukties – nav nekāda valodnieciska iemesla, lai tas pārvērstos par „Rīgi” (nominatīvā *Rige*). Starp citu, igauņi Rīgu sauc par *Rīia*.

Vēl par *Eslingas* un *Eslingenas* vārdu. Ja vārds *Eslingena* ir kāda pastāvējuša vēsturiska **latviešu**

nosaukuma dokumentēta daļa, tas šai **nosaukumā** būtu atstājams. Bet ģeogrāfiskajam pilsētas nosaukuma veidojumam „*Eslinga*” latviešu valodā ir vairāku gadsimtu tradīcijas. Tās nevajadzētu mainīt.

Astra Moora

No redakcijas. Aicinām jūs, cienījamie lasītāji, izteikt savu viedokli gan par šo, gan par citiem jautājumiem, kas saistīti ar latviešu valodas pareizrakstību un labskanīgumu!

Cieņa un necieņa

Nekrologā par skolotāju un diriģentu Jāni Austrumu, *Eslingena* nodēvēta par *Eslingu*. *Laika* ASV redaktore par šo vārdu polemizējusi jau agrāk. Polemika ir viena lieta, bet tai izmantot cienjama tautas darbinieka nekrologu ir necieņas izrādīšana mirušajam. Lai cik šis vārds nepatīktu cienījamajam redaktorei, kurā mācījusies padomju laikā skolās, lūdzu cieņu pret vēsturi. Brīvās pasaules latviešiem *Eslingena* bija, ir un būs *Eslingena*.

Jāņa Austruma bijušais koža tenors, bijušais eslingeniecis **Ivars Galiņš**

Kaijas bērns mūsu dārzā

Māras Celles piezīmes

Kad vienu dienu jūlija sākumā izkāpu no tramvaja mūsu pieturā Kokneses un Visbijas prospektu stūrī, zemē pie staba ieraudzīju beigtu kaijas bērnu. Šogad dzimušie kaiju bērni, jau lieli kā vistas, ir pūkaini un pelēki raibi, bet baltās spalvas viņiem parādīsies tikai pēc gada. Jaundzimušie kaijēni ir ļoti neveikli un neaptēsti, viņi viegli var nokļūt zem auto riteņiem vai iepīties kādos vados. Ar pūkstošu sirdi steidzos mājās, jo baidījos, ka nelaiķis kaijas bērns varētu būt „mūsējais”. Bet nebija.

Viss sākās ar to, ka maija beigās mūsu Mežaparka dārzā vējš no kāda blakus mājas jumta bija atpūtis pūkainu, apjukušu, vēl lidot nespējīgu kaijas bērnu, kurš saviem spēkiem ārā no dārzā nevarēja izkļūt. Uz mūsu pašu mājas jumta šogad neviena kaija ligzdu nebija iekārtojusi. Mazais tenterēja pa zāli līdz savai dižajai, koši baltajai mātei. Pa reizei atlidoja mātes partneris un atgremoja ēdamo mazajam. Šķita, ka vecāki to dara pamīšus. Lielie putni mazo sirdīgi uzmanīja, un es varēju mēģināt viņus nofotografēt tikai no liela attāluma. Tuvojās vakars, un es baidījos, kā un kur mazais pārlaidīs nakti – vai kāds kaķis vai vārna viņu līdz rītam nebūs nomedījis un iznīcinājis.

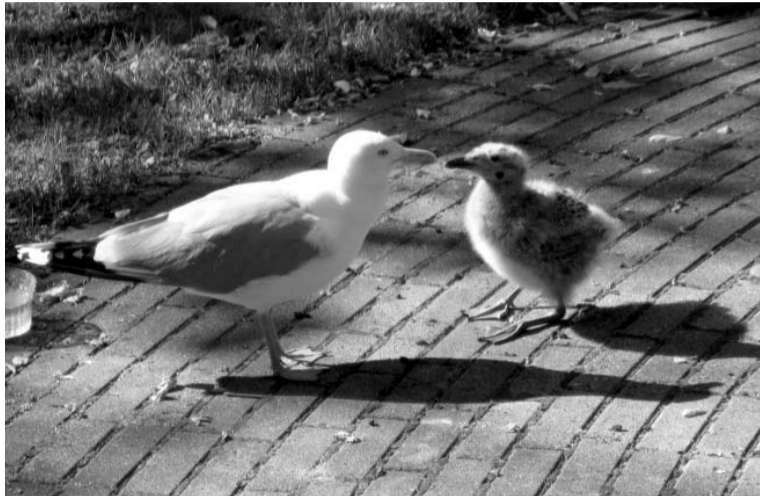
Sekojošā rītā mazais turpat vēl bija. Sāku gudrot, vai es arī nevarētu piepalīdzēt viņam ātrāk attīstīties un kļūt patstāvīgam. Iedomājos, ka mazajam taču vajadzētu sagādāt iespēju padzerties. Izliku zālitē kristalla trauku ar ūdeni. Tas interesēja gan mātei, gan bērnam. Pēc kādas nedēļas, kas bija bijusi samērā silta un sausa, iedomājos, ka mazajam spalvas noteikti salīdušas skudras un visādi kukaiņi, jo viņš daudz knosījās

un kasījās. Iznesu trīs dažādas plastmasas vanniņas pilnas ar ūdeni. Zilā bija kantaina un padziļa – tajā mazais tūdaļ iebāza galvu un to kārtīgi izpurināja. Sarkanā bija plata un sekla (domāta, ar ko ziemā cilvēkbērniem šļūkt pa sniegu no kalna) – drīz vien mazais tanī iekāpa (ne pārāk graciozi) un, ieraudzījis savu atspulgu, ļoti brīnījās. Baltā bija parastā zidaiņu mazgājamā vanna, un nepagāja ne pāris stundu, kad mazais arī šai vannā bija jau kaut kā ieticis un sāka sparīgi mazgāties, tā, ka ūdens šļakatas šķīda uz visām pusēm. Saprātu, ka šis putns taču nekad vēl savā mūžā nebija ūdeni ne redzējis, ne izjutis. Tāpat viņam bija lieli brīnumi, kad sāka lit lietūs – viņš neizpratnē, bet, kā liekas, tomēr ar baudu, atgāza galvu, atvēra knābi un ļāvās, lai ūdens viņu kārtīgi noskalo. Arī spārni viņam jau bija paaugušies, un bija ļoti iespaidīgi redzēt, cik tie gaŗi un skaisti, kad viņš tos izplivināja. Lidot toreiz gan vēl nemācēja.

Reizēm māte uz kādu laiku kaut kur pazuda, un arī tēvs vairs tik bieži nerādījās. Tad mazais stāvēja dārzā vidū, skatījās gaisā, galvu pašķiebis gan uz vienu, gan otru pusi, un visu laiku pīkstēja kā neieļlotas durtiņas. Kad viņš redzēja māti tuvojamies, pīkstēšana pieņēmas skaļumā, un kad māte nolaidās zemē, mazais tai sekoja pa pēdām. Interesanti tomēr bija tas, ka māte it kā mēģināja no sava bērna izvairīties, soļoja uz priekšu galvu izslējusi, pakāpusi lepnī grozīdama.

Sarunā ar kaimiņu uzzināju, ka arī viņa dārzā reiz nonācis kāds vēl lidot nespējīgs kaijas bērns, un kaimiņš to sācis barot ar tirgū pirktām reņģēm, kas ir lētas (un smirdīgas, cilvēkiem tās varētu vispār neiet pie sirds). Es arī aizsteidzos uz tirgu, kur par 30 santīmiem kilogramā nopirku maisiņu ar reņģēm. Dārzā metu tās kaiju virzienā. Māte tām uzklupa kā negudra

un momentā sprīdi gaŗā reņģe pazuda viņas rīklē. Man bija tomēr žēl noskatīties uz mazo reņģīšu nāvē sastingušajam, vaļējām acīm. Bija arī pretīgi ņemt zivis rokās, jo tās bija glumas kā sliekas, bet par laimi nekustējās. Pēc tam vienmēr bija kārtīgi jānomazgā rokas ar ziepēm. Turklāt citi mājas iemītnieki pa reizei sūdzējās par nejauko

Kaijas bērns ar savu isto māti

smaku. Pat mūsu kaķene par reņģēm neizrādīja nekādu interesi.

Nebiju droša, vai māte patiešām eventuāli atdod savam bērnam daļu no aprītajām zivīm. Nolēmu mest reņģes tikai mazajam. To bija jāiemācās sekmiņi darīt, jo māte bija daudz veiklāka par savu bērnu, mazais knābi vien noplātīja. Es iemānījos vienu zivs gabalu aizsviest tālu prom dārzā, uz kurienu tad aizskrēja māte, bet pa to laiku veicīgi „piespēlēju” ēdamo mazajam, kas to aprija tikpat veicīgi un mežonīgi kā māte. Nu jau pa reizei abi putni ķēra to pašu zivs gabalu, un bijasavādi noskatīties, kā māte, nikni brēkdama, pati savam bērnam rauj ēdamo ārā no knābja.

Mūsu sadzīve iegāja rēgulārās slīdēs. Pāris reizes nedēļā es braucu uz tirgu pēc svaigām reņģēm. Dāsni barots, kaijas bērns divos mēnešos izauga lielāks par māti, ar pamatīgu, apaļu rumpi – droši vien arī

tādēļ pagāja tik ilgi, līdz viņš iemācījās lidot. No rītiem un vakaros abi putni mani nepacietīgi gaidīja. Māte parasti stāvēja uz jumta malas, bet mazais pastaigājās starp vannām. Putni no manis nemaz nebaidījās, es varēju tiem pieiet gandrīz vai klāt. Es varēju tos arī fotografēt, viņi man labprāt pozēja – ar lielu interesi skatījās uz aparātu,

varbūt cerēdami, ka no tā arī izleks kaut kas ēdams. Man radās aizdomas, ka tagad abas kaijas uzskatīja, ka es esmu viņu māte. Ja es par ilgu kavējos, lielā kaija sāka klauvēt ar knābi pa lieveņa stikla durvīm, bet ja durvis bija palikušas pusvīrus, ienāca pat kādu soli iekšā. Tur tā sastapās ar mūsu laiski uz grīdas izstiepušos strīpaino kaķeni Dīvu. Abi dzīvnieki jau sen bija konstatējuši, ka nav vērts vienam ar otru plēsties un parasti viens otru ignorēja.

Kad kaija bija tikusi istabā un ieraudzījusi kaķi, es iztēlojos, ka varētu būt notikusi šāda saruna: „Cienījamā kaķenes kundze, vai jūs zināt, kur glabājas tās reņģes?” – „Ļoti atvainojos, kaijas kundze, bet es nezīnu, kā atvērt ledusskapi.” Kad pēc mēneša no Vācijas ciemos ieradās melnais runcis Murlis, pirmā dienā izskatījās, ka situācija starp runci un kaijām varētu kļūt eksplozīva. Tomēr visi dzīvnieki diezgan

drīz nāca pie slēdziena, ka labāk izlikties, ka viens otru neredz.

Iemācījos pazīt dažādas kaiju skaņas. Tikko ieraudzījis māti, mazais uzsāka savu nepārtraukto pīkstēšanu. Ja māte nebija redzama, viņš aplūsa. Kad mazais iemācījās uzlaisties uz jumta, viņš no turienes uzmanīgi vēroja apvāršni. Ja māte nerādījās, viņš atgāza galvu, atvēra knābi un klaigāja kā izmisusi zoss. Ja arī tad neviens neatlidoja, viņš noskumis nodūra galvu: „Saucu, saucu, nesasaucu. ... Gaidu, gaidu, nesagaidu.” Vienu rītu agri pīkstēšana atskanēja aiz mūsu guļamistabas loga. Es pavēru aizkaru un tur uz jumta stāvēja kaijas bērns un skatījās man tieši acīs. Laikam tiešām viņam nu bija sajucis, kur meklēt savu māti.

Negribu kaijas bērnu pieradināt tā, ka viņš nepūlēsies vai pat nespēs pats par sevi gādāt un nevēlēsies iekļauties citu kaiju sabiedrībā. Kaiju māte pie mums tikpat kā nemaz vairs nenāk. Mazais vēl parādās varbūt reizi dienā. Nolaizās uz lieveņa, nopēta mani, iepīkstas, it kā sasveicināties gribēdams. Ja es viņam arī vēl pasviežu kaut ko ēdamu, viņš to kāri aprij. Kādu brīdi gaida un skatās uz mani, bet es nekā vairāk nedodu. Tad es pavīcinu savas rokas un viņam saku – „Tagad lido. Lido, lido. Atā, atā.” Un kaijas bērns, it kā manus vārdus sapratis, ieskrienas pa zālāju, paceļas spārnos, izmet slaidu loku pār mūsu mājas jumtu un pazūd Ķīšezerā virzienā. Es biju gaidījusi dienu, kad to skatu redzēšu. Tomēr, bija arī mazliet skumji, un prātā nāca rindas no Imanta Ziedoņa dzejoļa: „Un tad pēkšņi – Kā? – neviens to nezina – Vienā drošā jauno spārnu vēzienā – Paliel mājas, paliel lizda, paliel viss, Priekšā tikai mākoņi un debesis. Vai tad tas nav tas, ko vecās bezdelīgas grib – redzēt, kā pret sauli bērnu spārni zib?”

Māra Celle

Viesos Meinā pie radiomatiera Čarlija Kigela

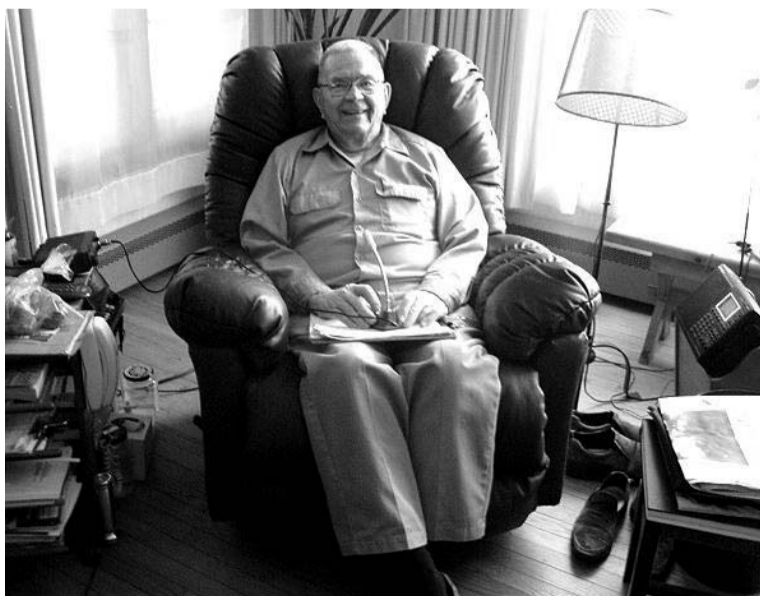
Meinas latvieši šogad Jāņus svinēja Valdoboro, Čarlija Kigela (*Charles Kigel*) mājās. Sanāca apmēram 30 ligotāju, un katram ir savs dzīves stāsts, taču viens no interesantākiem 97 gadus vecajam radioamatierim Čarlijam Kigelam (*W1BDL, Baker Dog Love*).

Čarlijam bija 15 gadu, kad viņš nolēma kļūt par isviļņu radioamatieri un savu sapni īstenoja, iegūstot licenci. Viņš visu mūžu sazinājies ar radioamatieriem visā pasaulē, bet visvairāk Latvijā. Viņš vienmēr ceļas agri, lai nenokavētu sarunas ar isviļņu draugiem pāri okeānam vairākās laika zonās. Čarlijam 2001. gadā pēdīgi bija iespēja ciemoties Latvijā un satikt savus radio draugus. Nesen Čarlijs sāka lietot Skype, un tagad ar viņiem sazinās bieži jo bieži.

Čarlija vecāki, Juris Kigels un Anna Grisela (*Grissels*) katrs atsevišķi aptuveni 1905. gadā ieceļoja ASV labākas dzīves mek-

lējumos un nokļuva Roksburijā (*Roxbury*), Masačusetas pavalstī. Juris Kigels un Anna Grisela apprecējās, Čarlijs piedzima 1914. gada 20. maijā. Māte nomira, kad Čarlijam bija tikai astoņi gadi. Čarlijs un viņa māsa Jana bija vēl ļoti jauni, kad tēvs 1926. gadā sadomāja atgriezties Latvijā. Taču laiciņu padzīvojis dzimtenē, Juris Kigels atkal nolēma šķērsot okeānu, šoreiz izmēģinot laimi Aijovas pavalstī. Viņš atkal apprecējās un atgriezās Roksburijā, Masačusetā, kur strādāja par mašīnistu. Čarlijs izmācījās par elektrīķi, un pāris gadu strādāja savā profesijā. Viņš salaulājās ar Elsu Osolu 1936. gadā, abi pārcēlās uz Meinas (*Maine*) pavalstī, kur ierīkoja vistu farmu, kas ļoti sekmīgi darbojās ilgus gadus.

Čarlija meita Džina (*Jean*) Kigele ir Meinā pazīstama māksliniece. Džina apciemojusi Latviju kopā ar tēvu, citreiz ar vīru. Katru

Čarlijs Kigels

reizi viņi satikuši Kigelu ģimenes locekļus, kuŗi dzīvo Saldū. Džina ir akvareliste, gleznojusi arī Latvijas ainavas. Patlaban viena no

viņas gleznām rotā Meinas pavalsts Roklandes pilsētas bijušā augstākās tiesas tiesneša biroju. Šī glezna *Yearning to be Free*

(Ilgas pēc brīvības) ir ļoti simboliska – tajā attēlots stārķis, balstoties uz trim zvaigznēm.

Visus ligotājus kopā saveda māksla. Latvieši, Meinā apmeklējot mākslas izstādes, cits ar citu iepazīnās un pamazām sadraudzējās. Ir jauki sanākt kopā svinēt vasaras saulgriežus. Ikviens ciltautietis būtu bijis pārsteigts par bagātīgo bufetes galdu latviešu stilā. Katrs atnesa kādu īpašu gardumu – siltus pirādziņus, rasolu, galertu, kūpinātu lasi un, protams, desinās ar kāpostiem. Piedevās, likšanai uz kārā zoba – kļiņģeris, Aleksandra kūka, zemenes.

Čarlijam Kigelam visu mūžu bijuši cieši sakari ar tēvzemi, vairāk ar radio starpniecību, bet šoreiz Meinas jūras krastā viņš klātienē bija kopā ar ģimeni un lielu latviešu draugu pulku.

Māra Krūze,
Maruta Reja (Ray)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Valsts prezidents Lietuvā

Valsts prezidents Andris Bērziņš 19. jūlijā oficiālā vizītē apmeklēja Lietuvas Republiku, kur tikās ar valsts augstākajām amatpersonām – Lietuvas prezidenti un parlamenta spikeri – un svinīgā ceremonijā nolika ziedus Antakalna kapsētā.

Vizītes sākumā Lietuvas Prezidenta pils pagalmā Andri Bērziņu sagaidīja Lietuvas prezidente Daļa Gribauskaite. Sasveicināšanās ceremonijai sekoja oficiālais foto, parakstīšanās vienu grāmatā un abu prezidentu divpusējā tikšanās.

Viens no svarīgākajiem Latvijas un Lietuvas prezidentu sarunas tematiem bija Visaginas AES celtniecības jautājums. Andris Bērziņš uzsvēra, ka Latvijas puse pilnīgi atbalsta šo Lietuvai vēsturiski nozīmīgo projektu, jo Lietuvai ir visi priekšnosacījumi, lai to nekavējoties realizētu. Atbildot uz jautājumu par Latvijas dalību Visaginas projektā, Andris Bērziņš teica: „Latvijas valstī šobrīd nav pietiekami daudz finanču līdzekļu, lai pilnīgi piedalītos šajā projektā, bet, izvērtējot situāciju *Latvenergo* un saņemto informāciju par to, cik pozitīvi procesi šobrīd attīstās Lietuvā, es varu droši apgalvot, ka *Latvenergo* varēs iesaistīties šajā projektā un tas būs ne tikai nozīmīgs biznesa projekts, bet arī politisks lēmums.”

Oficiālās vizītes ietvaros Valsts prezidents tikās arī ar Lietuvas Seima spikeri Irēnu Degutieni.

***

10. Saeima atlaista

Saskaņā ar CVK sakopotajiem provizoriskajiem tautas nobalsošanas rezultātiem, 23. jūlija tautas nobalsošanā par 10. Saeimas atlaiššanu piedalījušies 689 988 jeb 44,73% balsstiesīgo pilsoņu. Vēlēšanu iecirkņos ārvalstīs nobalsojuši 7554 jeb 14,97 procenti no ārvalstīs reģistrētajiem vēlētājiem.

Par 10. Saeimas atlaiššanu balsoja 650 518 jeb 94,3% balsotāju.

Pret 10. Saeimas atlaiššanu bija 37 829 jeb 5,48% balsotāju. 1476 jeb 0,21% no zīmēm bija nederīgas.

Atbilstīgi Satversmei 10. Saeima uzskatāma par atlaistu un ir sarīkojamas jaunas Saeimas vēlēšanas, kuŗām jānotiek ne vēlāk kā divus mēnešus pēc Saeimas atlaiššanas.

Vislielākā balsotāju aktivitāte reģistrēta Saulkrastu novada vēlēšanu iecirkņos, kur nobalsojuši 150,69% vēlētāju. Šāds aktivitātes rādītājs ir iespējams, jo tautas nobalsošanā vēlētāji drīkst balsot pēc izveles jebkuŗā vēlēšanu iecirknī, un vasarīgajā laikā piejūras novadu vēlēšanu iecirkņos bija vērojama liela vēlētāju plūsma. Viszemākā vēlētāju līdzdalība reģistrēta Zilupes novadā, kur nobalsojuši 24,7% vēlētāju.

Tautas nobalsošanu 30. maijā izsludināja CVK, pamatojoties uz iepriekšējā Valsts prezidenta Valža Zatlera 28. maija rīkojumu Nr.2 “Par Saeimas atlaiššanas ierosināšanu”.

Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš sarunā ar Lietuvas prezidentu Daļu Gribauskaiti

CVK jāizsludina jaunas Saeimas vēlēšanas, kuŗām jānotiek ne vēlāk kā divus mēnešus pēc Saeimas atlaiššanas, visticamāk, 17. septembrī. Deputātu kandidātu saraksti 11. Saeimas ārkārtas vēlēšanām jāiesniedz no 29. jūlija līdz 18. augustam.

***

Valsts prezidents gandarīts

Tautas nobalsošanas rezultāti par 10. Saeimas atlaiššanu apliecina augstu vēlētāju aktivitāti paust savu viedokli, – šādu Valsts prezidenta Andra Bērziņa viedokli televīzijas sabiedrības LNT raidījumā *900 sekundes* pauda prezidenta preses sekretāre Līga Krapāne.

Prezidents jau iepriekš aicināja balsot un tādejādi izteikt savu viedokli, atgādināja Krapāne, piebilstot, – Bērziņš ir gandarīts, ka Latvijas sabiedrība tik aktīvi paudusi savu viedokli. Prezidents cerot uz tādu pašu vēlētāju aktivitāti 11. Saeimas vēlēšanās 17. septembrī, un norādījis, ka jebkuŗam politikim, arī prezidentam ir jārespektē balsojuma rezultāts.

***

Zatlera reformu partija nodibināta

23. jūlijā kopsapulcē kultūras centrā „Sapņu fabrika”, piedaloties 293 biedriem, nodibināta *Zatlera reformu partija (ZRP)*. Par ZRP valdes priekšsēdi ievēlēts eksprezidents Valdis Zatlers. Par Zatlera ievēlēšanu balsoja 251, pret bija divi balsotāji, trīs vēlēšanu zīmes tika atzītas par nederīgām.

***

Zatlera reformu partijas valde

Valdis Zatlers (valdes priekšsēdis), Edmunds Sprūdžs – informācijas sistēmu izstrādes uzņēmuma *HansaWorld Latvia* vadītājs, Reinis Tukišs – tīmekļa portāla un grāmatnīcas “Satori” vadītājs, Jānis Ozoliņš – SEB bankas valdes loceklis, Klāvs Olšteins – 10. Saeimas deputāts, Ainis Dābols – nodokļu konsultants, Sarma Freiberga – pro-

jekta “Nāc līdzās” organizātores, Richards Kozlovskis – bijušais NATO Rīgas galotņu apspriedes organizācijas biroja drošības pasākumu koordinācijas nodaļas vadītājs, pulkvežleitnants, šobrīd uzņēmējs, Viktors Makarovs – politologs, “Baltijas foruma” pētnieks, Sandra Sondre-Kukule – bijusī Valsts prezidenta padomniece juridiskos jautājumos, Vija Tirzmale – organizācijas *Ronald McDonald House Charities Latvija* pārstāve.

Zatlera reformu partija būs centriska partija, un ir uzsvērts, ka valsts attīstībai nepieciešama politika bez etniskā dalījuma. Galvenais centriskuma balsts ir nostādne, ka turpmākajai valsts politikai ir jāievieš līdzsvars valsts attīstībā. Būtiska atšķirība no citiem centriskajiem politiskajiem spēkiem būs tā, ka “ZRP” uzsvars ir uz nākotni, vidēja un ilgtermiņa perspektīvu un rīcīpolitikas pieskaņojumu attīstības stadijai.”

Par *Zatlera reformu partijas (ZRP)* simbolu izvēlēts sarkans krusts ar bultu uz zila fona.

Krusts Zatlera reformu partijas logo simbolizē ārkārtas situāciju

Valdis Zatlers, runājot par viņa veidotās *Zatlera reformu partijas (ZRP)* simbolu - sarkano krustu ar bultu uz zila fona -, skaidro, ka tas simbolizē kustību, nesavtību un virzību uz reformām. Vienkārši skaidrojot, viņš arī norāda – būdams ārsts, viņš simboliski vēlas ārstēt sabiedrību, valsti.

Latvijas Sarkanā Krusta prezidents Valdis Nagobads norāda, ka ZRP neesot viņu informējusi par ieceri savā logo izmantot Sarkanajam Krustam ļoti līdzīgu simbolu. “Mēs noteikti iebildīsim,” ir pārliecināts V. Nagobads, tomēr šobrīd vēl notiek konsultācijas ar juristiem un tiek gaidīts atzinums no Starp-

tautiskā Sarkanā Krusta. Par šo jautājumu dūres netikšot vicinātas, tomēr tikšanās ar ZRP pārstāvjiem noteikti notiksot.

***

Kāpēc Zatlers neiestājās Vienotībā?

Eksprezidents Valdis Zatlers atteicies pievienoties partiju apvienībai *Vienotība*. Viņa ieskatā *Vienotība* sadarbības piedāvājumu sākusī ar amatu sadali, nevis ar principiem valsts veidošanai un attīstībai ilgtermiņā.

Intervijā *Latvijas Radio* Zatlers sacīja, ka viņa veidojamās partijas (*Zatlera reformu partija*) mērķis ir ambiciozs - pietiekami īsā laikā izveidot jauna tipa partiju un iekļūt Saeimā. “Vēlos, lai partija būtu vienota pēc būtības jau pašos pirmsākumos,” sacīja eksprezidents.

Zatlers uzsvēra, ka līdz šim Latvijā pārsvarā darbojušās un joprojām darbojas politisko spēku apvienības, kuŗās apvienojas cilvēki ar pilnīgi atšķirīgiem uzskatiem. “Līdzšinējās partijas - *Vienotība*, *Zaļo* un *Zemnieku savienība*, *Saskaņas centrs*, pat *Visu Latvijai!/TB/LNNK* ir partiju apvienības,” sacīja Zatlers. “Tās joprojām nav pabeigušas apvienošanās procesu, tām ir divi līdzpriekšsēži. Jautājums, kāpēc. Mūsu uzdevums ir veicināt konsolidāciju, nevis sadrumstalot.”

***

Apvienojas Visu

Latvijai! un TB/LNNK

Nacionālās apvienības *Visu Latvijai!/Tēvzemei un Brīvībai/LNNK (VL/TB/LNNK)* kongresa delegāti 23. jūlijā nobalsoja par abu partiju apvienošanu. Delegāti vienbalsīgi apstiprināja abu partiju apvienošanu un Nacionālās apvienības atjaunoto programmu.

Jaunveidojamai nacionālajai partijai būs divi valdes līdzpriekšsēži - Raivis Dzintars un Roberts Zile..

Par nacionālās partijas biedru varēs kļūt Latvijas pavalstnieks ar labu reputāciju, kuŗš prot latviešu valodu, ir sasniedzis 18 gadu vecumu, atzīst partijas programmu un apņemas ievērot partijas statūtus un ētikas kodeksu.

***

Urbanovičs piedāvā trīs gadus nerunāt par vēsturi

Saskaņas centra līderis Jānis Urbanovičs piedāvā politiskajiem spēkiem uz trim gadiem atlikt diskusijas par nacionālajiem vēstures jautājumiem - tie šķēļot sabiedrību un varētu apgrūtināt politisko spēku sadarbību nākamajā Saeimā. Intervijā *Dienai* Urbanovičs sacīja, ka partijām vajadzētu vienoties, lai atrisinātu sociāli ekonomiskās problēmas, apturētu ļaunu aizbraukšanu un nodrošinātu tiem cilvēka cienīgus apstākļus savā valstī.

Saskaņas centra potenciālie sabiedrotie no *Vienotības*, *Zaļo* un *Zemnieku savienības* un

Valža Zatlera nodibinātās *Zatlera reformu partijas* šo ierosinājumu vērtē rezervēti. Paziņojot par jaunas partijas dibināšanu, V. Zatlers norādīja: ja SC pēc vēlēšanām vēlies sadarboties ar ZRP, tam nāksies atzīt latviešu valodu par vienīgo valsts valodu, kā arī okupācijas faktu.

***

Atkāpjas Čaklais un RLB valde

Rīgas Latviešu biedrības (RLB) domes sēdē 20. jūlijā atkāpās tās priekšsēdis Ingmārs Čaklais un pieci valdes locekļi. Atkāpšanos Čaklais pamatoja ar nespēju tālāk vadīt biedrību, jo vajadzīgajām reformām nav pietiekama valdes un domes atbalsta. Līdz valdes pārvēlēšanai par biedrības pilnvaroto pārstāvi apstiprināta Ieva Nikoleta Dāboliņa. RLB jaunas valdes ievēlēšana paredzēta 3. augustā.

Tika pieņemts lēmums turpināt reorganizāciju, veicot pārrunas ar darbiniekiem. Par hosteļa būvniecības projekta vadītāju iecelta pieredzējuši projektu vadītāja Lauma Celma. Paredzams, ka, konsekvēti turpinot iesāktās reformas, novembrī biedrība izklūs no īstermiņa parādiem, kas šobrīd ir 46 000 latu.

***

Zvaigžņu aleja vai bēdu ieleja?

Satraukumu daļā sabiedrības izraisījušas ziņas par mūzikas festivāla *Jaunais vilnis* zvaigžņu slavas alejas veidošanu pie Dzintaru koncertzāles. Šīs idejas pretinieku ieskatā Krievijas popmūzikas zvaigžņu godināšana ir apkaunojums Latvijai. Pret šo ieceri iebildis arī maestro Raimonds Pauls. Viņš domā, ka Latvijai pilnīgi pietiek ar mūzikas zvaigžņu aleju Liepājā un ka projektam atvēlētos līdzekļus varētu iztērēt daudz lietderīgāk. „Piemēram, pie koncertzāles varētu uzbūvēt otru tualeti,” portālam *TVNET* atzina Pauls. Liekas, krievu bagātniekiem, kas *Jaunā vilņa* laikā viesojas Jūrmalā, dots skaidrs signāls: jūsu naudu mēs savāksim, bet savas zvaigznes varat paturēt sev!

***

Padomju okupācijas radītie zaudējumi

Rīgā, Zinātņu akadēmijā, 17. – 18. jūnijā notika Eiroparlamenta deputātes Ineses Vaideres, Latvijas Okupācijas izpētes biedrības un Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā organizētā starptautiskā konference “Padomju Savienības nodarītie zaudējumi Baltijā”. Konferencē piedalījās EP deputāti un eksperti no Baltijas, Krievijas, Vācijas un citām valstīm, lai izvērtētu faktus un aprēķinus par okupācijas sekām, to ilgtermiņa ietekmi uz Baltijas valstu tautsaimniecību, sociālo iekārtu, demografiju un vidi.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Pastāvēs, kas pārvērtīsies (Rainis)

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Varas grieži: ļoti veiksmīgs apzīmējums, ko Latvijas plašsaziņas līdzekļi devuši pašreizējai situācijai Dievzemītē. Raugoties, kā mēdz teikt, paredzamā nākotnē, manuprāt trāpīgākā būtu tā aksioma jeb postulāts, ko tik lakoniski formulējis Rainis: Pastāvēs, kas pārvērtīsies.

Lai pārvērtības būtu svētīgākas Latvijas augšupejai, *Zatlera reformu partijai (ZRP)* būtu jāpiesaista tā vidusšķiras daļa, kas norobežojas no oligarhiem, bet nevēlas pilnīgi identificēties ar, var teikt, nacionāl-liberālo pozīciju, ko *Vienotības* ietvaros visspilgtāk pauž *Pilsoniskā savienība (PS)*, īpaši "lietussargu" grupējums un Meierovica biedrība.

Kad šis rindināts būs lasāms avīzē, droši vien noskaidrosies, vai 11. Saeimas vēlēšanās *Vienotībai* kopsoli ar ZRP ir cerības, piesaistot arī *Nacionālo apvienību*, laupīt *Saskaņas centru* izredzes piedalīties valdošās koalīcijas veidošanā vai,

pasarg' Dievs, pašam šo koalīciju veidot.

Diez vai PLL atliekām ar dažādiem nosaukumiem izdosies kaut vai atgūt tos astoņus mandātus, kas šai oligarhu apvienībai bija 10. Saeimā.

"Lielais nezināmais" patlaban ir ZZS, kuŗai kūmās stāv tiesu darbos iestigušais Aivars Lembergs, kas neapvainojas, kad viņu dēvē par *Hiti* personiskā platmales zīmola dēļ.

Un te nu man gribētos sumināt daudz pulgotu LR kultūras ministri Sarmīti Elerti, kas savā *Vēlējumā prezidentam (LA, 13. jūlijā)* apliecinājusi savu, kā tas tik trāpīgi skan angļiski, *razor-sharp mind*: valoda tik tiešām nav tikai saziņas līdzeklis, un, ja prezidents Andris Bērziņš joprojām lāpos un minstināsies šajā Latvijai *eksistenciālajā* jautājumā, viņš nonāks pretrunā ar Satversmi. Kā granīta cirsta ir Sarmītes Elertes atklātās vēstules pēdējā rindkopa: "Sirsniņi novēlu Latvijas Republikas jaunajam prezidentam atbilstoši sava amata pienākumiem precīzos vārdos formulēt precīzas domas."

Andris Bērziņš š. g. 2. jūnijā tika ievēlēts par atjaunotās Latvijas ceturto Valsts prezidentu ar 53 balsīm pret 44. Vēlēšanu rezultāti parāda, ka *Saskaņas centram* ir kāds politisks darījums ar Ventpils pilsētas galvu Aivaru Lembergu, kuŗa nosacījumi nav zināmi, tai pašā dienā aģentūrai LETA teikusi politoloģe Iveta Kažoka.

Izraēla Valsts prezidenta amats ir ceremoniāls, pilnvaru apjoms mazāks nekā Latvijā, taču prezidents zināmā mērā ir *Nācijas Tēvs*, viņam jābūt pastāvīgā saskarsmē ar tautu, viņš pārstāv valsti pasaulē.

Izraēlas parlamentā (knesetā) ir 120 deputāti. Ļoti, var teikt, *nesmukas* bija Izraēlas prezidenta vēlēšanas 2000. gada 31. jūlijā, kad ar 63 balsīm pret 57, par pārstēģumu Izraēlai un pasaulei, tika ievēlēts mazpilsētas Kirjat-Malachi ilggadējais mērs Mošē Kacavs, kuŗš, kā izrādījās, ir ne tikai niekkalbis, bet arī pagalam amoralis cilvēciņš, kam tagad piespriesti četri gadi cietumā par izvarošanu. Zaudētājs tai jūlija dienā bija Darba partijas kandidāts Šimons Peress, Izraēlas valsts dibinātāju paaudzes

pārstāvis, par kuŗa ievēlēšanu tai dienā neviens ārpus parlamenta nešaubījās. Acimredzot bija noslēgts nekāds darījums, lai šis augstais amats tiktu labējās partijas *Likud* pārstāvim. Varēja nojaust, ka paša Peresa partijas frakcijā atradušies skauģi un nelabvēļi, kas balsojuši pret viņu.

Paldies Dievam, Šimons Peress, kam šogad augustā aprit 88 gadi, 2007. gadā tika vienprātīgi ievēlēts par Izraēlas prezidentu, un viņš šo amatu godam veic, iemantojot arī oponentu cieņu.

Abi minētie gadījumi liecina par labu **tautas vēlētam** valsts galvam, izslēdzot aizkulišu manipulācijas.

Man vēl šis tas sakāms par gaužām satrauktās Birutas Magones pamfletu *Provinciālisma rūgtās vērmes*. (Lasiet 14.- 15. lpp. – Red.)

Jā, Lembergs ir apsūdzēts smagos noziegumos, neko darīt, tā tas ir. Viņš savu Ventpili sakopa, šai ziņā viņš ir priekšzīmīgs. Bet tas ir tikai viens viņa rosības aspekts. Otrs ir nelikumīgi darījumi un machinācijas, izmantojot t.s. draugu būšanu un zināmas sviras un kloķus.

Jā, "Franks Gordons vai katrā rakstā izsmej laikrakstu NRA". Ko lai dara? NRA ir neparasta parādība Latvijas preses ainavā: tā ir Lember-

ga "kabatas lapa", un, kaut gan Elitai Veidmanei ir izcili nopelni kā Atmodas aktivistei un atzīstams publicistes talants, viņa kopā ar Māri Krautmani, Juri Paideru, Benū Latkovski un Viktoru Avotiņu pūš Lemberga taurē, atmaskojot "pasaules ļaunumu" Sorosu un pirmējās *Diennas* komandu ar Elerti priekšgalā.

Es pats vairākkārt esmu minējis, ka Sorosa attieksme pret Izraēlu nav labvēlīga. Viņš vispār izvairās uzsvērt savu etnisko izcelsmi. Bet tas manuprāt nemazina viņa nopelnus, izveidojot pēcpadomju telpā un Balkānos *Atvērtās sabiedrības institūtu*, kur uz filozofa Karla Poppera atziņu pamata tiek visnotaļ veicināta brīvā prese, brīva diskusija un domu apmaiņa, tiek atbalstīti spējīgi zinātnieki un kultūras darbinieki. Te runa pat nav par labdarību, runa ir par totalitārisma atlieku pārvarēšanu ļauzu domāšanā minētajās valstīs.

NRA rakstoņi un ļautiņi, kas mājō galēji labējā kaktā, "sorositus" dēvē par kosmopolītiem. Neviļus atceros Staļina valdīšanas norieta gadus, kad "kosmopolīts" skaidri un gaiši bija sinonims jēdzienam *draņķa židelis*. Birutai Magonei ir tiesības paust savu viedokli. Man arī.

Franks Gordons

Vienas beigas, otrs sākums

Tautas nobalsošanas rezultāts, manuprāt, ir daudz labāks, nekā gaidīja pat vislielākie optimisti. Doma, ka laiks pašreizējam Saeimas sasaukumam pateikt „čau!”

(un nevis „uz redzēšanos!”), guva gandrīz simtprocentīgu atbalstu. Nobalsošanā piedalījās mazāk nekā puse visu balsstiesīgo, bet teju vai 95 procenti no viņiem Saeimā pateica „nē”. Radio ziņoja, ka daži gadus vecāki cilvēki nejausi atzīmējuši vārdu „pret”, jo domājuši, ka tā viņi izsaka „pret” tieši Saeimā, tāpēc, iespējams, patiesais Saeimas oponentu skaits ir bijis mazliet lielāks, taču tas nemaina lietas būtību. Šis nu kārtējo reizi bijis jautājums, uz kuŗu sabiedrība (vai vismaz tās politiski aktīvā daļa) ir atbildējusi visnotaļ vienbalsīgi.

Tātad vēlētajai pašreizējās Saeimas sasaukumam nepateica „uz redzēšanos!”, bet skaidri un gaiši: „Mēs jūs vairs nevēlamies redzēt! Deviņdesmit piecu procentu jūsu darba devēju ieskatā jūs esat darbojušies nekalpatīgi!” Ja drīkst izmantot amerikāņu jēdzienu, - tā nu ir visu kauna traipu mēte. Ja es būtu deputāts, nākamajā rītā pēc referendumā droši vien dotos uz baznīcu sūri nožēlot grēkus. Vai arī man būtu bail vispār rādīties sabiedrībā.

Taču paškritika nav tas, ar ko politiskāni mūsu valstī (protams, protams, tāpat kā daudzviet citur pasaulē) mēdz nodarboties. Jau pirms nobalsošanas, piemēram, joprojām ne īpaši vienotā politveidojuma *Vienotība* ļaudis radio reklāmās stāstīja, ka Saeima pati par sevi ir viena draņķīga būšana, bet mēs, lūk, esam labi strādājuši, un tāpēc vispirms jābalso par Saeimas padzišanu, bet pēc tam vajadzētu prasties un saprast, ka *Vienotība* ir pats labākais, kas politikā

iespējams. Par konstruktīvu darbu nu jau padzītājā Saeimā pamatoti sevi var uzslavēt ļaudis no tā dēvētā „nacionālistu bloka” – tādat *Visu Latvijai!* (VL) un divi dinozauri no kopumā nebūtībā aizgājušajiem *tēvzemniekiem*. Pieļauju, ka tā sauktajos krievvalodīgajos plašsaziņas līdzekļos cilvēki no *Saskaņas centra* stāsta apmēram to pašu.

Taču ko saviem vēlētajiem tagad mēģinās iestāstīt tās partijas, kuŗas tomēr ir bijušas un paliek pamatā Valsts prezidenta lēmumam par referendumā rosināšanu? Viens nosacīti jauks elements šajā epopejā ir fakts, ka reiz varenā, nūdien varenā, Tautas partija (TP) ir nolēmusi tīt makšķeres pavisam un pašlikvidēties. Protams, nav jābūt īpaši lielam ciniķim, lai aizdomātos par to, ka TP joprojām priekšā stāv liels sods par krāpšanos ar finansēm pirms 2006. gada Saeimas vēlēšanām, taču no liķa jau nav ko iekasēt, bet tas tā – pamāsim ar rociņu partijai, kas sākumā bija tik daudzsološa, bet laika gaitā pārtapa par Latvijas politiskās sistēmas lielāko kaitēkli un monsturu. Saldu dusu, TP! Uz neredzēšanos!

Tad vēl mums ir tā dēvētie *zaļie zemnieki* (ZZS). Šie ir ļaudis, kuŗi bez īpašas kautrēšanās Saeimā ir rīkojušies pilnīgi un absolūti, kā vien pašiem tīk, un, piedodiet, pie vienas vietas viņiem ir kaut kādi koalīcijas līgumi. Tieši tas, ka ZZS pēc pagājušā gada Saeimas vēlēšanām it kā skaitījās valdošajā koalīcijā, bet nepārtraukti bloķējās ar opozīciju, it īpaši jautājumos par tiesiskumu, bija iemesls, kāpēc Valsts prezidents paziņoja par Saeimas atlaišanu. Protams, *zaļos zemniekus* it kā var saprast. Tiesiskums viņiem ir kā krusts velna priekšā, ja jau viņi esamības galvenais simbols joprojām ir absurdi kompromitētais un, jā, jā, ļoti smagos noziegumos apsūdzētais aktīvists no Puzes siliem Aivars Lem-

bergs. Un konkrētais jautājums, kas lika Valsts prezidenta pacietības mēram pārplūst un sadrupt pavisam, bija ar *zaļo zemnieku* priedīgu atbalstu nodrošinātais Saeimas lēmums, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB) un Latvijas Republikas Ģenerālprokurātūrai var parādīt pigu jautājumā par kratīšanu vēl viena politikāņa Aināra Šlesera mājās. Kā šiem cilvēkiem netrūks kauna apgalvot, ka viņi septembrī ir jāievēlē vēl uz trim gadiem? Vai tas pats Šlesers nedomā, ka viņa laiks politikā ir pagājis? Viņš prot piesaistīt sev uzmanību. Atcerēsimies, ka pirms pagājušām pašvaldību vēlēšanām Šleseram pat izdevās apmāt grupiņu Amerikas latviešu ar domu, ka viņš ir salīdzināms ar Ņujorkas mēru. Tomēr nekādas asaras manās acīs neriesiesies, ja septembrī vēlētajī arī Šleseru ieslaucis sen pelnītajā politikas vēstures mēslainē.

Ko mums darīt 17. septembrī, kad būs jaunas Saeimas vēlēšanas? Runāsim atklāti! Šoreiz vairāk nekā jebkad priekšvēlēšanu cīņa būs starp diviem spēkiem, patiesībā – starp trim spēkiem. Vienā pusē būs tie politveidojumi (ZZS un vienalga kas, ko piedāvās Šlesers), kuŗu ieskatā joprojām valsts ir privatīpašums, ar ko politikāni drīkst rotaļāties, kā vien pašiem tīk. Otrā pusē būs tas spēks (SC), kuŗš vēlas attiecības veidot pirmkārt un galvenokārt ar Krieviju, nevis ar Eiropu. Šis ir spēks, kuŗa pārstāvji joprojām atsakās atzīt, ka Latvijas Republika 50 gadu garumā ir bijusi okupēta. Tas ir spēks, kas pretēji savā programmā rakstītajam, ka, protams, protams, Latvijas Republikā valsts valoda ir tikai viena vienīga un tā ir latviešu valoda, ik pa brīdim tomēr cenšas dažādos likumprojektos ieaust arī krievu valodas lielāku ietekmi (jaunākais piemērs bija jaunais likums par augstskolām). „Mūsu mērķis ir nokļūt pie

varas,” – tā ir bazūnējis *Saskaņas* centra ķeksiša latvietis Jānis Urbanovičs. Sapratīsim skaidri: ja pie varas būs *Saskaņas* centrs, pie varas daļēji būs arī Kremļis un Maskava. Trīs kājas...

Un tāpēc *Laika* un *Brīvās Latvijas* lasītājiem atliek viens no trim iespējamajiem variantiem, kuŗi kopā veido trešo „pusi” šajā aprēķinā. Var jau iecietīgi balsot vēlreiz par *Vienotību*. Tiesa, lielās cerības, kādas ļoti daudzi ārzemju latvieši šajā spēkā ieguldīja pirms iepriekšējām vēlēšanām, ir izplēnējušas, it īpaši *Vienotības Jaunā laika* spārns nav ne par mata tiesu labāks kā visi pārējie. Bet redzēsim, ko *Vienotība* mums piedāvās šoreiz. Ja kandidātos, piemēram, būs Artis Kampars ar savu divaino amatpersonas deklarāciju un biznesa attiecībām, tad tas būs skaidrs signāls, ka arī *Vienotība* „savējos” sargā no visa kā, un manā gadījumā tas būs vēl skaidrāks signāls, ka vēl vienu iespēju apvienība nav pelnījusi. Otrs variants ir VL. Joprojām esmu nemierīgs par šī veidojuma pārmērīgo nacionālismu šī vārda ne vispozitīvākajā nozīmē, bet, kā jau esmu rakstījis, Saeimā VL ļaudis ir bijuši visnotaļ konstruktīvi. Un trešais variants, protams, ir Valsts prezidenta Valža Zatlera nupat izveidotā partija. To sauc *Zatlera reformu partija* (ZRP). Ļoti gribas cerēt, ka šis veidojums piedāvās kaut ko saprātīgu un atbalstāmu, bet pagaidām vēl lēnām pār tiltu. Partiju nosaukt savā vārdā? Tas velk uz personības kultu. Bijušajai Valsts prezidentei Vairai Viķei-Freibergai turklāt ir taisnība, ka to var vērtēt kā viltīgu mēģinājumu apiet likumu, kuŗā ir teikts, ka viens kandidāts drīkst kandidēt tikai vienā vēlēšanu apgabalā. Šajā gadījumā vārds „Zatlera” parādīsies uz visām vēlēšanu zīmēm neatkarīgi no apgabala, kuŗā kandidēs Zatlērs pats. Vēl paliek jautājums - ko Zatlērs pats darīs Saeimā un/vai valdībā. Pirms kļūšanas par Valsts prezidentu viņš tomēr bija dakteris. Cik

viņš būtu kompetents, teiksim, jautājumā par ekonomisko krīzi, kas Latvijā tā pa īstam vēl tomēr nav beigusies?

To rādīs laiks, bet viens nūdien ir skaidrs. Vislielākā katastrofa būtu, ja 17. septembrī vairākumu gūtu ZZS, Šlesers un SC. Un tāpēc ir jātur visi iķšķi un jādara viss iespējamais, lai 51 vietu Saeimā (vai, vēl labāk, kādas 55 vietas) iegūtu *Vienotība*, VL un ZRP. *Vienotības* piemērs rāda, ka tas negarantēs politikas kvalitāti, taču alternatīva tomēr ir pārāk biedējoša, jo it īpaši *zaļie zemnieki* un Šlesera veidojumi tomēr konkrēti garantē draņķīgu politiku. Piedevām nav un vēlreiz nav mums vajadzīga valdība, kas Latvijas Republiku pagriež ar seju uz austrumiem.

Tautas nobalsošanā sabiedrība pateica „a.” Ļoti ceru, ka tā būs spējīga rudenī pateikt arī „b” un beidzot pēc ilgiem laikiem ievēlēt Saeimu, kuŗas vairākums ir patiesi godīgs, tiesisks un visādā citā ziņā labs. Lai politika tik tiešām kalpotu sabiedrības interesēm. Lai vairs nebūtu jākaunas par to, kā mūsu valsts kotējas korupcijas reitingos un ne tikai. Lai vairs nebūtu jādzīvo tomēr visai schizofreniskajā situācijā, kuŗā šīs sešdesmit vai sešdesmit pieci procenti Latvijas iedzīvotāju reizi četros gados iet pie urnām un ievēl Saeimu, bet pēdējo trīs četru gadu laikā Saeimas popularitāte ir bijusi zem 10 procentiem. Lai Latvijas Republika būtu normāla eiropiska valsts.

Esmu šeit uzskaitījis visus tos politiskos veidojumus, kuŗiem ir izredzes septembrī iekļūt Saeimā. Tikus veidoti un piedāvāti arī citi. Piemēram, par savu gatavību startēt vēlreiz ir paziņojusi *Pēdējā partija*, kuŗas *premjērministra kandidāts* ir *laimes lācis*. Taču šoreiz par visām reizēm ir bīstami aizmest savu balsi nenopietnības virzienā. *Laika* un *Brīvās Latvijas* lasītāji tā nerīkojas. Cerēsim, ka tā nerīkosies arī pašmāju vēlētajī!

Kārlis Streips

PAR VĒSTURI UN INTELEKTUĀLAJĪEM PUNDURĪEM

Uz interviju aicinājām vēsturnieku **Kārlī Kangeri**. Viņš Latvijā dzīvo jau trīspusmit gadus, bet pirms tam divdesmit piecus gadus dzīvojis Zviedrijā, strādājis Stokholmas universitātē, Baltijas pētniecības centrā. „Viens no galvenajiem centra uzdevumiem bija veidot sakarus ar Baltijas universitātēm un akadēmijām, lai gan katram bija arī savs pētījumu plāns. Pēc Baltijas valstu neatkarības atgūšanas šis darbs daļēji turpinājās. Pirms pārcēlos uz Zviedriju, dzīvoju Vācijā, kur esmu dzimis,” isi par sevi saka vēsturnieks Kangeris. Viņš ir arī Latvijas Vēsturnieku komisijas loceklis. Komisiju 1998. gadā nodibināja prezidents Guntis Ulmanis. Pašlaik Kārļa Kangeņa darbavieta ir Latvijas Vēstures institūts.

***

Ir iznākusi grāmata „No NKVD līdz KGB”, kurai jūs esat vadošais autors, esat piedalījies konferencēs un runājis par holokaustu, par leģionāriem – par temām, kas saistītas ar Latvijas okupāciju un kas mums, latviešiem, ir sarežģītas, ļoti jūtīgas un vienmēr raisa daudz pretrunīgu emociju. Tāpēc mans pirmais jautājums – vai vēsture kā zinātne ir iespējama objektīva?

Tādu vispārīgu jautājumu var uzdot, un mēs vēstures zinātnē, protams, tiecamies pēc objektivitātes. Mēs nevaram rekonstruēt notikumus tieši tādos, kādi tie ir bijuši. Svarīgi ir tas, uz cik senu vēsturi atskatāmies, un jautājums ir par pieejamiem avotiem. Ja raugamies uz vēsturi pēdējos simt gados – uz Latvijas brīvvalsti, Otrā pasaules kara, ir vēl daudzi pieejami liecinieki, kuŗus esam varējuši vai kuŗus varam izmantot atšķirībā no senākas vēstures, kuŗā jāizmanto atstātās liecības. Liecības par viduslaikiem, piemēram, var meklēt baznīcu grāmatās, dažādas vēsturiskās annāles, arheoloģiskajos izrakumos, jo, izmantojot tos, ir izdevies rekonstruēt dažas lietas un notikumus, kas minēti Indriķa chronikās. Principā par senākiem laikiem ir jāmeklē rakstveida avoti un tad jālūkojas vēl pēc citiem avotiem, kas pirms varam apstiprināt. Avotu kritika ir ļoti svarīga, ne tikai pētījot senākus laikus, bet arī kaut vai attiecībā uz NKVD. Materiālos atrodam daudz informācijas, bet jāreķinās ar to, ka būtībā tā ir pratinātāja versija, tāpēc, izskatot arī šos materiālus, mums jābūt ļoti kritiskiem. Vārdu sakot, jālieto tā metodika, kas ir izstrādāta par viduslaiku vēstures pētīšanu un ko sauc par avotu kritiku. Piemēram, pētījot Cukura lietu un ebrēju apsūdzības pret viņu, varam iepazīties ar četrdesmitajos, piecdesmitajos gados liecinieku stāstīto, taču šie cilvēki šobrīd jau ir miruši, mēs vairs nevaram vēlreiz viņiem pajautāt, kā saprotams, piemēram, viens vai otrs teikums viņu liecībās. Tāpēc atliek palauties uz mūsu spējām strādāt, ievērojot avotu kritikas principus, un atrast arī citas liecības.

Liecības vienmēr ir subjektīvas. Ir tāds parasts piemērs, kas praksē ir apstiprinājies neskaitāmas reizes, – iet divi cilvēki pa ielu, abi redz vienu un to pašu

notikumu, bet viņu stāsts par to atšķiras pat tad, ja viņi nav ieinteresēti sagrozīt notikuma atstātu. Vēsture taču no tā nevar izvairīties?

Pirms studēju vēsturi, es biju izstudējis psiholoģiju, un tā ir mana laime, ja tā var teikt. Mani galvenie pētījuma darbi, studējot psiholoģiju, bija par liecinieku teiktā ticamību. Tā bija sagādāšanās, jo tolaik es vēl nedomāju, ka studēju vēsturi un man nāksies saskarties ar šiem jautājumiem. Protams, vēlāk, vēstures pētījumos, man šis zināšanas lieti noderēja. Jo vairāk cilvēks ir attālinājies no kāda notikuma, jo vairāk viņa stāstā var ienākt dažādas interpretācijas, kaut kur dzirdētais vai lasītais, nevis paša redzētais. Tad ir viegli sajaukt paša pieredzēto ar dzirdēto un lasīto par šo pašu notikumu. Esmu pats pieredzējis, ka tā notiek, – vecāki man ir daudz stāstījuši par Baigo gadu, arī citi trimdinieki, un vēlāk, pētījot Vācijas arhīvus un lasot vācu okupācijas laika propagandas materiālus, pārliecinājos, ka daudz no stāstīta ir nācis „pa tiešo” no šīm propagandas brošūrām. Tas nav darīts apzināti, un kaut kas no stāstīta kaut kur ir noticis un, protams, ir arī pašu pieredzēts. Tāpēc ar to visu ir jāreķinās un jāsaprot, ka viss pēc iespējas ir jāpārbauda.

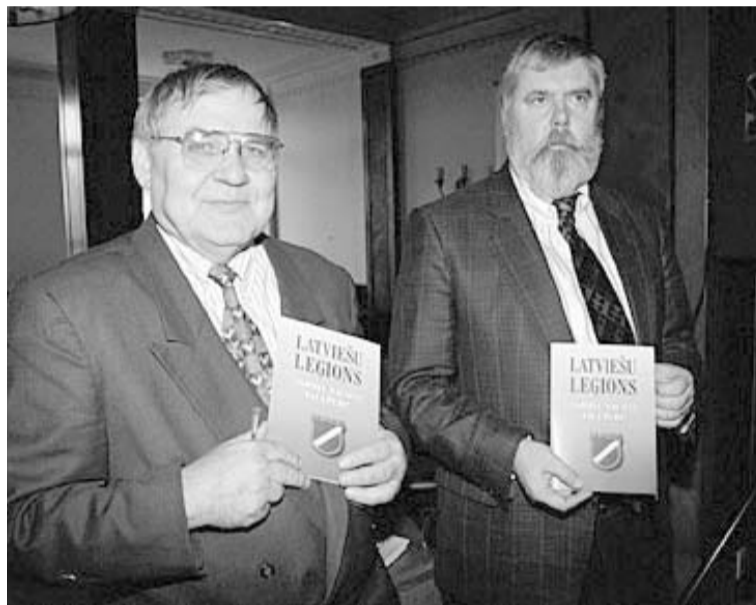
Latvijā brīžiem ir izskanējušas idejas, ka mums vajadzētu mainīt vēsturnieku paaudzi, jo pašlaik liela daļa aktīvi strādājošo vēsturnieku ir auguši un mācījušies okupācijas gados un viņu domāšanu, secinājumus un notikumu interpretāciju okupācijas režīma ideoloģija ietekmē joprojām arī tad, ja viņi to negrib un neapzinās. Igaunijā šis vēsturnieku „oficiālais korpuss” esot nomainīts. Ko jūs par to domājat?

Nezinu, vai vajag vai nevajag mainīt vēsturniekus, bet, manuprāt, tas lielā mērā ir atkarīgs no cilvēkiem. Jautājums drīzāk ir – ja cilvēks ir bijis ar mieru iesaistīties okupācijas režīma sistēmā, kādu vēstures posmu viņš izvēlējies saviem pētījumiem? Vai šis cilvēks apzinājās, cik lielā mērā viņam vajadzējis vēsturi pieskaņot režīma prasībām? Lielākās problēmas ir ar divdesmitā gadsimta vēsturi. Vecāku laiku vēsturē problēmas vairāk bija ar periodizāciju, kas padomju režīmā atšķīrās no pasaules pieņemtā periodu dalījuma.

Jautājums par Latvijas okupāciju 1940. gadā šķēļ Latvijas iedzīvotājus divās daļās, un bieži vien tā ir arī robeža starp latviešu un krievu kopienām. Nupat iznāca SC politika Urbanoviča, žurnālista Paidera un Krievijas prezidenta Dmitrija Medvedjeva padomnieka Jurgena grāmata „Nākotnes melnraksts”, kuŗā noliegta Latvijas okupācija. Grāmatā stāstīts par pirmskara Latviju un Ulmaņa laikiem. Autori ar savu darbu grib lasītājus pārliecināt, ka Kārlis Ulmanis Latviju pārveidojis pēc Padomju Savienības parauga un tāpēc okupācija mūsu valstī nav notikusi.

Okupācija bija, tāpat bija arī militārā okupācija. Jūs minējāt Urbanoviča grāmatu, kur viņš

raksta, ka militārā okupācija var notikt tikai kara apstākļos, kā tas ir bijis, piemēram, Polijā. Ja skatāmies no starptautisko tiesību viedokļa, tad ir okupācija kara apstākļos un ir okupācija miera apstākļos. Par šo grāmatu es negribu daudz runāt, tas ir galīgs savārstājums. Vēlēšanās šo grāmatu vajadzētu izmantot, parādot visiem Urbanoviča vēstures nezināšanu un to, ka viņš ir intelektuāls pundurītis. Vēsturnieku cunftē ar viņu nebūtu pat daudz ko diskutēt, jo grāmatā rakstīto nepatiesību saraksts ir ļoti garš. Pēc Urbanoviča iznāk, ka 1939. gada 5. oktobrī Ulmanis sācis apzinātu un gribētu Latvijas integrāciju Pa-

Divi izcili vēsturnieki. No kreisās: Andrievs Ezergailis un Kārlis Kangeris

domju Savienībā un ka pēc tam viņš lūdzis Latviju okupēt, bet autori pilnīgi „aizmirst” dažādus ultimātus, draudus un tamlīdzīgi. Runājot par okupāciju, šis jautājums ir jāskata no starptautisko tiesību viedokļa, bet Urbanoviča grāmatā par starptautiskajām tiesībām neatradīsiet nevienu vārdu. Jautājums varētu būt, vai ir bijusi okupācija un pēc tam aneksija, jo 1940. gada 14. jūlijā bija nobalsošana, kad tika ievēlēta tā sauktā Tautas Saeima, kas bija par iestāšanos Padomju Savienībā. Tātad mēs varētu no starptautisko tiesību viedokļa skatīties, vai 1940. gada 5. augusta iestāšanās PSRS, kad Latvija kļuva par Padomju Savienības sastāvdaļu, ir aneksija. No starptautisko tiesību viedokļa Latvija ar 5. augustu bija anektēta teritorija, bet, protams, tautas valodā netiek šķīroti un izzīmēti datumi, cilvēki to sauc par okupācijas laiku, par 50 okupācijas gadiem. Būtībā tas nozīmē, ka PSRS pretlikumīgi ienāca Latvijā un pretlikumīgi to pievienoja sev.

Mani vienmēr ir pārsteigušas fotografijas ar pūli, kas ziediem rokās sagaida okupācijas kara spēku un pēc tam iet un balso par Latvijas pievienošanu PSRS. Vai tiešām cilvēki gāja ar ziediem un bija ar mieru balsot par Latvijas iekļaušanu svešas valsts sastāvā? Manu vecāku stāstītais liecina pavisam ko citu, māte vēl tagad atceras, cik tukšs, kā izslaucīts, bijis Saldus, ienākot kara spēkam. Zogoties gar ielas malu uz mājām no vasaras brīvlaika sarīkojuma skolā, vienīgie cilvēki, ko viņa redzējusi, bijuši

divi vīri tirgus laukumā ar sarkanām lupatām – visiem zināmais vietējais „ciema muļķītis”, cilvēks ar psihiskās attīstības traucējumiem, un kāds svešs vīrs netīra dzērāja un bezpajumtnieka paskatā. Vai esat pētījis šo „pūļa fainomenu”?

Neesmu to īpaši pētījis, bet pēc aprakstiem var spriest, ka ir bijušas cilvēku grupas, kas apsveica kara spēka ienākšanu. Taču jāsaprot, kā padomju puze spēja dabūt cilvēku masas uz ielām, panākt, ka viņi iet demonstrācijās. Iespējams, zināma loma bija bailēm un cerībām, ka tiks atjaunota demokrātiska iekārta, nomainīts Ulmaņa režīms. Mani vecāki stāstīja,

Jautājums ir, vai latvieši ir vainojami holokaustā vai sadarbībā ar vāciešiem? Problēma, ko es redzu Latvijā, ir tā, ka šis jautājums nekad nav apskatīts no Latvijas valsts tiesiskuma viedokļa. Ja Latvija pēc kara 1944. vai 1945. gadā atkal būtu kļuvusi neatkarīga, tad tās tieslietu sistēmai ar to būtu jānodarbojas. Ne Padomju Savienība, ne Vācija nebija Latvijai draudzīga valsts, nebija arī partneris, tāpēc neatkarīgā Latvijā pēc kara, tāpat kā citās valstīs, kuŗas atguva neatkarību, šis jautājums būtu jāizskata no valsts tiesību sistēmas viedokļa, būtu jālemj, ko darīt ar cilvēkiem, kas sadarbojušies ar okupantiem un pastrādājuši noziegumus. Latvijā tas nekad nav noticis. Tāpat arī, atjaunojot Latviju 1990. un 1991. gadā, ar padomju sistēmu juridiski nekādi rēķini netika noslēgti. Atjaunotās Latvijas Kriminālkodeksā, kas būtībā bija Latvijas PSR 60. gadu Kriminālkodekss, tika ierakstīts, ka kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci nav noilguma. Bet atjaunotajā Latvijā konsekventi secinājumi, no juridiskā viedokļa izvērtējot to, kas noticis abu okupāciju apstākļos, netika izdarīti. Tāpēc šodien ir tā, ka cilvēki, runājot par vācu laiku, saka, ka ir cīnījušies par brīvu Latviju, jo viņi nesaskata, kā viņu rīcība ietilptu brīvības un neatkarīgas Latvijas tiesību sistēmā. Jā, brīvas un neatkarīgas Latvijas nebija 50 gadus, un tagad no tiesiskā viedokļa ir juceklis un cilvēki nesaprot, kas tad bijis pareizi, kas ir bijis noziegums un ko nozīmē līdzdalība okupācijas varas darbībā.

Kā vērtēt Herberta Cukura darbību Otrā pasaules kara laikā?

Tiem, kuŗi cīnās par Herbertu Cukuru un viņa piemiņu, jāpieprasa Izraēlas valstij pierādījumi, kas var apliecināt, ka Cukura tiesāšanai bijis pamats. Kamēr apliecināsi pierādījumi nav saņemti, viņa aizstāvji var cīnīties, bet otrs jautājums ir Cukura darbības vērtējums no Latvijas valsts tiesiskuma viedokļa. Šai aspektā viss ir skaidrs – Cukurs bija Arāja komandā no 1941. gada 25. jūlija, bija vadošajā sastāvā, – isi sakot, viņš bija vācu okupācijas komandā, kuŗas uzdevumi bija vērsti pret Latvijas civiliedzīvotājiem. Ja runājam par viņa apglabāšanu Brāļu kapos, tad gan mans, gan Vēsturnieku komisijas viedoklis bija – ja cilvēks ir bijis komandā, kuŗas mērķis bija Latvijas civiliedzīvotāju iznīcināšana, tad viņu nedrīkst apglabāt Brāļu kapos. Cilvēkiem tas būtu jāsaprot, ja viņi grib skatīties no Latvijas kā neatkarīgas valsts viedokļa. Izraēlas valsts nostāja ir cits jautājums, iegūtās liecības ir jāizvērtē, cik tās ticamas. Viena lieta, ka Cukurs neapšaubāmi sadarbojies ar okupantiem un, manuprāt, nav guldāms Brāļu kapos, bet otra lieta ir jautājums, vai viņš ir organizējis slepkavības vai arī pats piedalījies civiliedzīvotāju slepkavošanā. Tas nav gluži viens un tas pats. Problēma, kā jau sacīju, ir tāda, ka Latvijā nav konsekventa un tiesiska vērtējuma tam, kas notika abu okupāciju laikā.

Sallija Benfelde

Ligita Kovtuna
(Turpinājums no Nr. 28)

Latvieši Sibīrijā. 2011. gads

Kopā ar kinogrupu un „Sibīrijas bērniem”

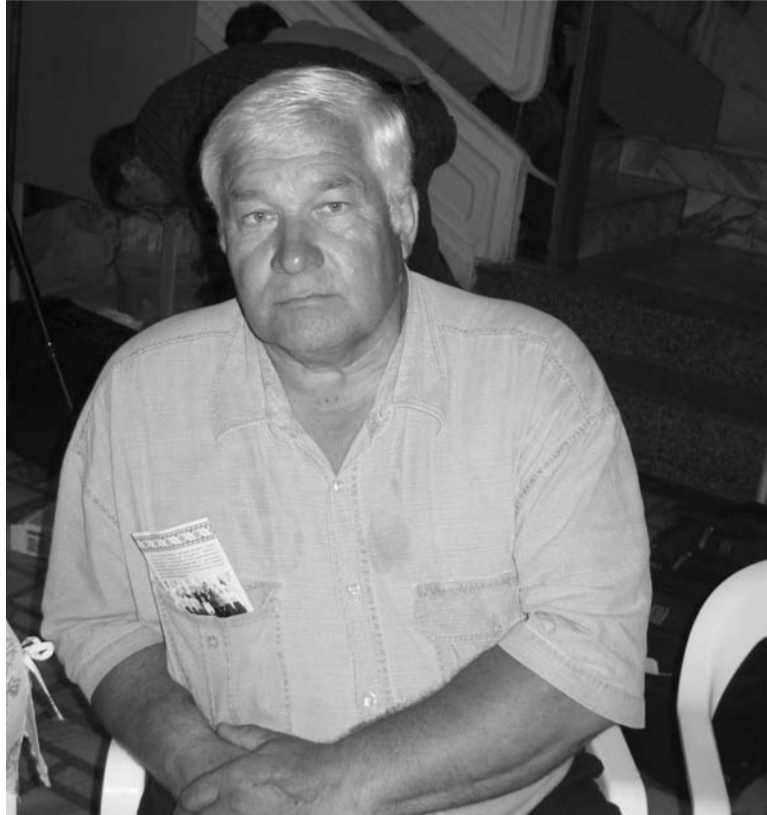
maršrutā Rīga-Maskava-Omska-Drobiševa-Jekaterinburga-Soļikamska-Usolļags-Kirova-Slobodskā-Vjatlags-Maskava-Rīga

„Grozi, kā gribi, – mums ir sa-
lauzti likteņi,” saka Viktors Eglītis,
bet bezcerības viņa balsī gan
nav. Viktors ir dzīvē pietiekami
rūdīts, lai saglabātu vēsu prātu
un būtu optimists. „Latvietis pa-
liek latvietis arī Sibīrijā, un vis-
pār es sevi uzskatu par eiropieti.
Latvieši vienmēr ir bijuši strādīgi,
starp mums nav dikdieņu. Pats ar
prieku strādāju savā dārzā, man ir
divas bišu saimes. Krieviem jau lāgā
nav ne dārzu, ne puķu.”

Viktora senči šurp atbraukuši
jau Stolipina laikā, saprotams,
uzcēlušī māju, iekopušī saimniecību.
Kamēr vecaistēvs bijis dzīvs, ģimenē
runājuši latviski, nu jau piecdesmit
divus gadus – tikai krieviski, izņemot
tikšanās reizes biedrībā.

„Es jums saku – biedrība pastā-
vēs, kamēr te dzīvos pēdējais lat-
vietis! Mana dvēsele arvien pier-
derēs Latvijai. Bet kājas jau nes
tur, kur ir mājas. Tādi nu mēs
esam – ne te, ne tur...”

Viktoram ir radnieki Rīgā un
Bauskā, un tēvzemē viņš cie-

Viktors Eglītis

Jekaterinburgas centrā

Piemineklis Tatiščevam un Geņinam – Jekaterinburgas izveido-
tājiem par lielu rūpniecības pilsētu. Abi gan neesot bijuši sevišķi
draudzīgi, jo Geņinu, pusvācieti, pusholandieti, Pēteris I atsū-
tījis „pieskatīt” Tatiščevu, kas pārāk uzkrītoši sācis „draudzēties”
ar vietējiem uzņēmējiem. Izsecinām, ka Jekaterinburga varbūt
bijusi „korupcijas šūpulis”! „Ciest nevaru to kalmika purnu!” –
tā par „kollēgu” Tatiščevu esot izteicies Geņins. Nu abi cieši bla-
kus lielpilsētas centrās

mojies vairākkārt, reizes piecas.
Pirmoreiz 1973. gadā, pēdējo –
1996. gadā un nākamgad pošas
atkal. Un vēl viņš pastāsta, ka ļoti
garšo jānusiers un aukstā gaļa,
un priecājas, ka latviešu sievas
šo ēdmaņu atnes uz namu.

Viņiem nolaupīta ne tikai Dzim-
tene un tuvīnieki, pārkrievošanas
politika viņiem atņēmusi arī
dzimto valodu, daudzi no viņiem
vairs nespēj latviski sazināties.
Dažs no viņiem ir dzīvojis ar
cerību, ka vecumdienās nokļūs
vismaz kādā Latvijas nabag-
mājā, šis sapnis palicis tikai sap-
nis, jo viņus no Dzimtenes šķīr
robeža, kas vairs nav tik vien-
kārši pārejama. Braucot mājup
no Sibīrijas, ikreiz bijām pilni ie-
spaidu par šīs zemes dabas krāš-
ņumu, mums bija uzfilmēti ma-
teriāli, intervijas, taču vienmēr
mēs vedām līdzi arī kādas ceļo-
jumā iegūtas dziļas personīgas
izjūtas. Un tās bija skumjas un
neizzūdoša vainas sajūta...

(Dzintra Geka. „Sibīrijas
bērni”. Rīga, 7. lpp.)

Jekaterinburga. Briesmīgs zī-
mols uzlikts šai pilsētai, kurā
zvērīgi tika nogalināta cara ģi-

Pagalma skats pa mūsu viesnīcas istabiņas logu Jekaterinburgas
nomalē

me. Tirgotāja Ipatova mājas
vietā, kur viņi tika izmitināti,
uzcelta katedrāle, saglabāta ista-
ba, kurā notika mežonīgā izrēķi-
nāšanās. Cara ģimenes locekļi
iegleznoti ikonās un nu ir svēto
kārtā... Bet pilsētā, kas tikai ne-
sen - 1991. gadā nomainījusi sa-
vu Sverdlovskas vārdu pret vēs-
turisko Jekaterinburgu, vēl ar-
vien ir Ļeņina prospekts un Ļe-
ņina pieminēklis un Sverdlova –
nāves sprieduma parakstītāja
vārdā nosaukta iela. Viena no
galvenajām, lielākajām. Jautājam

Piemineklis Borisam Jelcinam.
Šeit viņš pabeidzis Politech-
nisko institūtu un iesācis savu
politisko karjēru

gīdei – kā pilsēta ar to sadzīvo
un vai drīz kaut ko mainīs. Pus-
mūža sievietē ir saprotami iz-
vairīga: „Nu, redziet, tam vajag
daudz laika un... lielu vēlēšanos.”
Skaidrs! Nekas te tuvākajā laikā
nemainīsies. Tāpat kā nemainī-
ga būs „Potjomkina sādžu” „tra-
dicija” – fasāde mirdz, bet tālāk
mēslaine. Vārda vistiešākajā no-
zīmē. Neatturējos pa viesnīcas
istabiņas logu nobildēt skatu uz
viesnīcas pagalmu. Bildēju arī

Ļeņina pieminēklis pašā Jekate-
rinburgas centrā

Pazīstama seja! Afiša vēsti par latviešu aktiera Ivara Kalniņa rado-
šo vakaru

atejas – neviens taču pēc stās-
tiem vien neticēs. (Patī sminēju
un neticēju, *Laikā* lasot Jāņa Boļa
iespaidus!)

Vispār šī pilsēta ir liela un
skaista, ar eiropiskiem vaib-
stiem. Augsti nami, sakopti diev-
nami, puķudobes centrālajā ielā.
Te uzdrīkstamies arī izmantot
bankomatu – norēķini ar bankas
kartēm Krievijā esot, tā teikt,
diezgan nedroši.

...Visu ceļu neatstājas doma –
paldies Dievam, ka esam nost,
prom no šā ārprāta. Taisnā ceļā
uz tādu taču bijām arī mēs. Kā
mācēdama mēģinu turēties pre-
tim Amerikas latviešu aizrādīju-
miem – „bet pirms divdesmit ga-
diem taču arī Latvijā izskatījās,
nu, vismaz līdzīgi”. Šausmīgs
kauns to atzīt.

(Turpmāk vēl)

CEĻJUMS NO TAGADNES PAGĀTNĒ

Jūlija svētdienu pēc tautas nobalsošanas esmu nolēmusi veltīt mākslas iespaidiem. Gribu atgūt nokavēto – apmeklēt dažas izstādes Rīgas sirdī – Vecrīgā. Vispirms dodos uz **Rīgas mākslas telpu**, tā ir izstāžu zāle zem Rātslaukuma. Jā, jā, tik tiešām ļoti plaša pazemes telpa iekārtota, izmantojot senās Rīgas pagrabus. Par to eksistenci kādreiz bija dzirdēti nostāsti, bet to reālā eksistence tapa redzama pēc Rātslaukuma restaurācijas, kad tika no jauna uzbūvēts Melngalvju nams un Rātsnama vietā uzcelts tagadējais Rīgas domes nams. Pati izstāžu zāle atvērta tikai dažus gadus, taču beidzamā laikā tajā bijušas vairākas nozīmīgas ekspozīcijas, piemēram, gada sākumā bija iekārtota vērienīga izstāde, kas veltīta ievērojamā Latvijas arhitekta Modra Ģeļza (1929-2009) mūža darbam. Kopš aprīļa te bija apskatāma izstāde „Latvijas lietiskā māksla. 20. gadsimta 60. – 90. gadi”. Šajā svētdienā bija pēdējā izstādes diena, taču nekāda liela apmeklētāju pieplūduma nebija, kaut virszemē Rīga bija pilna viesu – tuvāku un tālāku zemju tūristu. Tie pat nenojauta, kādas bagātības ir tepat, zem gājēju soļiem un pelēkajiem bruģakmeņiem. Vajadzēja tikai nokāpt pārdesmit pakāpienu „zem Rīgas”, taču laikam šī taka uz mākslas pasauli

pilsētas viesu pastaigu, fotografēšanās, pulcēšanās un ēšanas vietā vēl nav pārāk dziļi iestaigāta, tāpēc necilajām durvīm ar uzrakstu „Rīgas mākslas telpa” tik viegli ir paiet garām.

Izstāde, kurā eksponēta Latvijas pagājušā gadsimta otrā pusē tapušie profesionālie lietiskās mākslas darbi, bija grandioza. Gan mēroga, gan radošās nozīmības ziņā. Turklāt ekspozīcijā bija ietverti tikai padomju laikā Mākslas fonda iepirktie darbi, kas kļuvuši par Latvijas valsts īpašumu un līdz šim glabājušies neizstādīti. Gods un slava ne tikai darinātājiem, bet arī to glabātājiem un gaismā cēlājiem!

Kurātores Ingas Šteimanis un mākslinieka Mārtiņa Heimrāta izkārtotumā dažādas tekstilijas, keramika, metāllkalumi, koktēlniecība, ādas plastikas darbi sagrupēti pēc gadalaikiem, uzsvērot dabas ritmu un cilvēka radošā darba saskaņu un izpausmi atšķirīgos krāsoņos, noskaņās un lietojumā. Vērojot, piemēram, dažādos mākslinieku rokrakstos un materiālos veidotos gobelēnus, kavējoties pie māla trauku daudzveidības un iztēles rotaļām, kas radījušas dārzeņu keramikas objektus un daudzus citus mākslas darbus, bija prieks un lepnums par māksliniekiem, kuri padomju varas apstākļos pratuši saglabāt

radošu attieksmi pret savu talantu. Viņi radījuši darbus, kas ne mazākā mērā nav kalpojuši ideoloģijas apliecināšanai, bet gan atainojuši mūžīgās problēmas – tautas sakņu un paaudžu pēctecības motīvus, daudznozīmīgus tēlus, piemēram, sērdienīti, mē-

Yves Saint Laurent, Balenciaga, Nina Ricci, Cardin, Valentino un citos. Tā ir parīziešu, italiešu, angļu un amerikāņu mode. Šai gadu desmitā tika radīta mini mode, taču bija arī maxi mode, ko izstādē pārstāv augstās modes namu radītās greznās vakarkleitas. Līdz

Veidenbauma ielas 4. nama bērni, iedvesmojoties no lasītā, organizējam sava pagalma sabiedrisko dzīvi, labiekārtojām pagalmu, centāties to uzturēt kārtībā, palīdzējam sētņiecei, uzraudzījam, lai mūsu vidū visi ievērotu pašu apstiprinātos kārtības un pieklājības noteikumus. (Tagad mūsu pagalma vairs nav, tāpat kā nav lepna piecstāvu nama, ko vienai no savām meitām bija būvējis Rīgas kādreizējais galva Džordžs Armitsteds, jo nams tika „ziedots”, pārveidojot visu kvartālu, kurā bija iemītis kādreiz slavenais Piena restorāns, saldējuma kafējnīca „Pingvīns” un vēl citas kultūrvēsturiskas celtnes, tostarp vairāki mūra dzīvokļu nami, lai dotu vietu „gaišzilajam brīnumam” – viesnīcai „Latvija”. Šo jaunceltni vairākus gadus desmitus līdz pārbūvei rotāja zilgana fasādes apdare, toties viesnīcas nosaukums padomju gados nezin kāpēc bija palicis „pagrīdē”, virs Rīgas tas neizdijās.)

Modes vēsturnieks un kolekcionārs Aleksandrs Vasiļevs

nessmeitiņu, putnus. Lietojot latviskos zemes toņus un pierastos materiālus – vilnu, linu, mālu, koku, ādu, šo darbu autori meklējuši arī jaunus krāsu salikumus, nebijušu materiālu lietojumu, oriģinālu formu risinājumus. Vārdu sakot – tradīcijas un prasmes šajos gadu desmitos nav stāvējušas uz vietas, tās attīstītas tālāk un darbi sasnieguši augstu māksliniecisko līmeni. Lietiskā māksla šai laikā nav bijis nekas sastindzis, tas bijis dzīvs, meklējumu pilns process – tāda ir galvenā atziņa, ko pauž šī talantīgā un vērienīgā ekspozīcija. Daudzu autoru vairs nav mūsu vidū, daudzi gadu gaitā mainījuši nodarbošanos, taču šis bagātais kopums neapšaubāmi ir liels, vērtīgs latviešu mākslas daļa, tāpēc žēl, ka Rīgā šobrīd nav telpu, kur to padarīt pastāvīgi pieejamu apmeklētājiem. Pēc izstādes slēgšanas darbi atkal saguls krājumu plauktos.

***

Noejot gar Sv. Pēteru baznīcas sānu, nonāku pie kādreizējās Sv. Juŗa baznīcas, vienas no vecākajām Rīgas celtnēm. Tur tagad, kā zināms, iekārtots **Dekorātivās mākslas un dizaina muzejs**. Mana gājiena mērķis ir nesen atklātā izstāde, kurā apskatāma 20. gadsimta 60. gadu mode – „No mini līdz maxi”.

Mūzejam ir ļoti laba sadarbība ar krievu modes vēsturnieku un kolekcionāru Aleksandru Vasiļevu. Viņa neapprakstāmi bagātā un plašā kolekcija, kas gadu gaitā savākta daudzās zemēs, bet tagad glabājas Parīzē, ik pa laikam tiek reprezentēta dažādās izstādēs. Rīgā vien nu jau skatām trešo Vasiļeva skati, iepriekšējos gados bija iespēja jūsmot par izsmalcināto Viktorijas laikmeta modi un pērn par *Art Nouveau* laikmetu modes mākslā. Apmeklētāju šīm izstādēm nekad netrūkst, jo tās iekārtotas ar izsmalcinātu gaumi un sniedz ļoti daudz informācijas par konkrēto periodu. Arī šoreiz, pievērsoties mainīgajai 60. gadu modei, eksponēti augstās modes tērpi, kas radīti minētā gadu desmita izcilākajos modes namos, piemēram, *Chanel, Dior, Balmain,*

ar kleitu, kostīmu un mēteļu modeļiem redzam arī atbilstīgus aksesuārus, vitrīnās izstādītas kurpes, cepures, cimdi, somiņas, rokaslietas. Pie sienām – liela formāta melnbaltie fotoattēli, kuŗos skatāmas šo gadu stilā tērptas dāmas, tik līdzīgas Odrijai Hepbernai vai Žaklinai Kenedijai. Mūsu platumā gradu sievietēm tajos 20. gadsimta 60. gados šie silueti un tēli bija tāls, neaizsniedzams sapnis. Visiem spēkiem centāties sekot modes tendencēm, tomēr tas jau ir cits stāsts, tā sakot – šīs izstādes ierosinātas personiskās atmiņas. Tās, protams, nemazina Vasiļeva izstādes nozīmi, jo izstādītie 70 modeļi tik tiešām ir mākslas darbi. Turklāt tērpi no kinozvaigznes Leslijas Karonas vai baleta primadonnas Maijas Pļiseckas garderobes, ko darinājuši modes mākslas meistari, ne vien ir mākslas darbi paši par sevi, bet iedzīvina arī daļu no savu valkātāju personības šarma.

Izstāde Dekrātivās mākslas un dizaina muzejā būs atvērta līdz oktobrim.

***

Jūlija pirmajā trešdienā notika Eleonoras Šturmas grāmatas „50 gadus mākslai pa pēdām” svinīgā atvēršana, pēc tās kopā ar autori, sastādītāju Māri Branci, grāmatizdevēju Jāni Ogu un poligrafijas speciālistu Arti Ērgli kavējamies **Līvu laukuma kafējnīcā „Melnais kaķis”**. Vakars izvērtās sirsnīgs un jautrs, un šķiroties Artis Ērglis mums katram iedāvināja apgādā „Zelta Grauds” paša izdotu savas vecāsmātes, rakstnieces Zentas Ērgles grāmatu „Pāri gadiem bērņības zemē”.

Šīs grāmatas lasīšana man izvērtās ceļojumā pāri gadiem, jo ar tās autori Zentu Ērgli (1920 – 1998) arī man dzīvē nācies sastapties. Vispirms iepazīnos ar viņas darbiem, un visspēcīgāko iespaidu uz visu pēckāra gados dzimušo paaudzi savulaik atstāja rakstnieces pirmie darbi, kas bērnu literatūras kopainā bija svaigi, humora pilni un dzīvesgudri. Grāmata „Mūsu sētas bērņi” kļuva par atdarināšanas cienīgu darbu, arī mēs, toreizējās

Ar pašu rakstnieci Zentu Ērgli man bija iespēja iepazīties ekskursijā uz Karpatiem. Studentes gados es kopā ar brāli, piecus gadus jaunāku par mani, un cienījamā rakstniece un arhitekte braucienā arvien atradāmies kopā – jauniešu sabiedrībā. Atceros, pat kādās nakts pārgalvībās, „spokojojoties” starp teltīm, kuŗās gulēja pārējie ceļojuma dalībnieki, viņa bija mūsu vidū – allaž mirdzošām, nebēdīgām acīm.

Tādu es redzu Zentu Ērgli, kad lasu viņas sirsnīgi vienkāršo bērņības atmiņu stāstu, ko viņas madēls tagad, 23 gadus pēc sarakstīšanas, ir nodevis atklātībai. Rīgas meitenes atmiņu tēlojumi ir dzīvi un rosina iztēli, tie ataino aizkustinošas dzīves mācībstundas, ko cilvēkbērns gūst, sastopoties ar tuvāko apkārtni, saviem radniekiem, dabu un grāmatām. Mazmeitai Agnesei stāstītās atmiņas apbur ar vienkāršību un labsirdību. Valoda ir skaidra un skanīga, turklāt papildu vērtību izdevumam piešķir mākslinieka Guntara Sietiņa ilustrācijas. Bet par īpašu „sveicienu” no autores es uztvēru atsevišķi sagatavoto grāmatzīmī, uz kuŗas reproducēts autores 14 gadu vecumā zīmētais kaķis ar kuplu lenti ap kaklu.

Latviešu literatūrā ir daudz dažādu bērņības atmiņu, Zentas Ērgles rakstītās ar savu gaišumu un sirsnību ir pelnījušas mūsu grāmatu plauktā atrasties līdzās citu rakstnieku devumam. Arī tā ir mūsu tautas vēsture, kas vienas dzimtas likteņus pievieno pārējiem.

Gundega Saulīte

Skats lietiskās mākslas izstādē

Olitas Āboliņš darbs "Krāsotāji" lietiskās mākslas izstādē

VIEDOKĻU SADURĀ

PROVINCIĀLISMA RŪGTĀS VĒRMELES

Vārds „demokratija” Latvijā tiek piesaukts bieži, pat radot aizdomas, ka šī vārda nozīme ir pārprasta. Reiz lasīju kāda vīra sašutumā rakstīto, kāpēc katoļu baznīcā nevaldot demokratija. Nav taču vajadzīga īpaša izglītība, lai saprastu, ka baznīcas pamatā ir hierarhija, bet demokratijas piesaucēju ilgas šī realitātes apziņa, vienalga, neapmierinās. Tādu pašu attieksmi pašreizējos politiskos apstākļos var novērot Latvijas tautā un, pats par sevi saprotams, – presē. Latvijas valsts pārvaldes parlamentārā sistēma nav ideāla, ir tālu no tā. Iespējams, savā struktūrā tā atpalikusi par vairākiem gadsimtiem. Var saprast sašutumus, ko cilvēkos izraisa nelikumības, bet izbrīnu rada sašutums par procesiem, kas notiek likumu ietvaros. Patiešām jābrīnās, ka viņi izvēlas dzīvot emocionālu vētru un auk gaisotnē, un šo dominējošo stāvokli tautas mentalitātē skaidri pierādīja prezidenta Andra Bērziņa ievēlēšana. Tas vērojams, gan lasot Latvijas presi, gan arī *Laika* 9. – 15. jūlija numurā. Sallijas Benfeldes politiskais komentārs un īpaši Astrīdas komentārs slēdž „Viedoklis” liecina par līdzīgu emocionālu politikas uztveri. Laikrakstā *Laiks* ir neiespējami atrast kaut vienu politisko komentāru, kurā nebūtu pieminēts Aivars Lembergs, un noteikti ar piebildi „smagos noziegumos apsūdzētais”. Katrā rakstā tiek deldēts deputātu Aināra Šlesera un Andra Šķēles vārds, tas ir kā obligātā piedeva, no tā neizbēgt, vienalga, par kādu tematu būtu raksts un kurš būtu autors. Līdzīgi nemitīgi tiek pelta un nievāta *Zaļo* un Zemnieku partija. Kā lai to izskaidro? Franks Gordons vai katrā rakstā izsmej laikrakstu *Neatkarīgā Rīta Avīze*. Taču *NRA* raksta Viktors Avotiņš un Elita Veidemane, abi ievērojami Atmodas laika darbinieki. Viktors Avotiņš ir filozofs, viņš smalki jūt politikas nianšes. Latvijas patriote Elita Veidemane daudz rakstījis par deportācijām un latviešu tautas ciešanām. Abi savos politiskajos uzskatos ir diezgan konservatīvi, kas Frankam Gordonam šķiet „lēta provokācija”. Savos rakstos viņš nekad neaizmirst piebilst, ka Latvijā nekādas kreisā globālista, miljonāra Džordža Sorosa ietekmes neesot, tas viss esot „tumšo

spēku” fantazija. Arī Sallija Benfelde piemin „mistiskos Latvijas sorosītus”. Vai tiešām tā ir mistiska un fantazija? Latvijā Sorosa fonds darbojas jau daudzus gadus, tā valdes priekšsēde ilgus gadus bija tagadējā kultūras ministre Sarmīte Ēlerte.

Sorosa fonda valdes pašreizējais priekšsēdis ir Eiropas Izglītības darbinieku asociācijas pētniecības koordinators Guntars Catlaks. Valdē ir Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes lektore, juriste Kristīne Dupate, Nacionālās ziņu aģentūras LETA izpilddirektore Una Klapakalne, Latvijas Universitātes Sociālo un politisko pētījumu institūta direktors Nils Muižnieks, *Swedbank* valdes priekšsēža padomniece Irīna Pigozne u. c. Sorosa fonds Latvijā izveidojis vairākas organizācijas: Sabiedriskās politikas centru PROVIDUS, Latvijas Tiesnešu mācību centru, Rīgas Juridisko augstskolu, Valodu mācību centru, Laikmetīgās mākslas centru, Izglītības iniciatīvu centru. Līdztekus ir organizācija „Delna”, kas gan oficiālajā sakastā nav minēta.

Sorosa fonda pārstāvji raksta: „Neatkarīgs resursu avots – fonds saņem finansējumu no Džordža Sorosa dibinātā *Open Society Institute* un citiem avotiem, piemēram, no Eiropas komisijas. Par fonda atbalsta piešķiršanu lemj fonda valdes locekļi – Latvijas pilsoņi, kuri nav saistīti ar Džordža Sorosa politisko vai ekonomisko darbību.”

Minēts arī, ka „Sorosa fonds – Latvija” ir „bezpartejiska organizācija un nefinancē darbību, kas atbalstītu politiskās partijas vai to vēlēšanu kampaņu. Varbūt tieši nefinancē, bet vai tā ietekme nav iespaidīga, ja fonda valdē ir cilvēki, kas saistīti ar Nacionālo ziņu aģentūru, sociāliem un politiskiem pētījumiem, ar bankām un enerģijas ražošanu, tātad jāšaubās, vai šī sabiedrības grupa nekādi nevarētu ietekmēt politiskās partijas un vēlēšanas. Tas šķiet neiespējami, un to pierādīja 10. Saeimas vēlēšanas, kur lielus panākumus guva tieši ar Sorosa fondu saistītā personu grupa no apvienības *Vienotība*. Lai pārliecinātos, cik lielā mērā Dž. Soross spēj ietekmēt politiskos procesus un presi, nemaz nav jābrauc uz Latviju, tas iespējams tepat, dzīvojot ASV.

Franks Gordons viņu cenšas attēlot kā nesavtīgu „labdari un mecenātu”. Atklāti sakot, par F. Gordona pārliecību jābrīnās, jo Sorosa attieksme pret Izraēlu nebūt nav labvēlīga. Taču brīnumu nav, jo ir zināms, ka Amerikas ebrēju kreisās liberālu organizācijas un apvienības ar Sorosu sevišķi neķīlidojas, lai gan Soross kara laikā sadarbojās ar nacistiem, uzrādot, kur var konfiscēt ebrēju mantu. Tam it kā vairs nav nozīmes, lai gan ebrēju organizācijas aktīvi cīnās, lai atgūtu kādreiz kara laikā zaudēto. Amerikā ar Sorosa naudu tiek atbalstīts ļoti daudz kreiso organizāciju, interesentiem katrā laikā iespējams par to uzzināt.

Kādas tad isti ir „labdara” Sorosa intereses mazajā Latvijā, kas tikko sāk atkopties no komunisma totalitārā režīma? Tas varbūt būtu izpētes cienīgs jautājums žurnālistiem, bet maz cerību, ka viņi kādreiz tām pievērsīsies. Toties lasām par „smagos noziegumos apsūdzēto” Aivaru Lembergu un oligarhiem, bet netiek minēts, ka Ventpils pilsētas dome jau sastādījusi ekonomiskās attīstības plānu līdz 2020. gadam. Latvijas valsts Saeima tādām mērķim vēl nav ne tuvu.

Aivars Lembergs domā, ka tam var būt ļoti nopietnas sekas. „Ja Latvija tikpat nemākulīgi strādās pie sava attīstības plāna, tad Eiropas Savienība savu attīstības plānu būs jau apstiprinājusi un mums vajadzēs tikai pieņemt to, kas tur jau nolemts. Mēs vairs nevarēsim iespaidot, lai šis plāns atbilstu tam, ko Latvija vēlas.”

Netiek arī minēts, ka britu laikraksta *Financial Times* aptaujā Ventpils brīvosta ir piektā vietā pasaulē kā nākotnes vai perspektīvākā ekonomiskā zona. Tam visam ir svarīga nozīme Latvijas ekonomikā, par ko neiespējami uzzināt rakstos par „smagos noziegumos apsūdzēto” un oligarhiem. Cik gan ilgi žurnālisti turpinās šo „smagos noziegumos apsūdzēto” birkas piekāršanu, ja vairākas tiesās gan Latvijā, gan ārvalstīs spriedums bijis par labu apsūdzētajam un A. Lembergs demokrātiskā procesā likumīgi ievēlēts par pilsētas galvu?

Savā rakstā „Nevainojama?”

autore Astrīda, būdama dziļu emociju varā, pauž sašutumus par jaunievēlēta prezidenta pensijas summu, kas viņai šķiet netaisna; par Bērziņa kunga bagātību vispār; par viņa draudzīgajām attiecībām ar jau augšmiņiem oligarhiem, piebilstot, ka visu šo iemeslu dēļ prezidents nav pelnījis viņas cieņu. Autore dusmojas arī, ka A. Bērziņš pats esot piedāvājis kandidēt prezidenta amatam, lai gan lasītajam Amerikā tas var likties absurdi. Būdama bijusi ASV rezidente un droši vien arī pavalstniece, viņa varbūt zina, ka politiskajā procesā pieteikt sevi par kandidātu nav nekas nepieredzēts, to nevarētu raksturot kā necienīgu pārkāpumu. Autore ir tik satriekta par vēlēšanu iznākumu, ka gatava iesniegt Saeimas tiesā sūdzību. Viņa raksta: „...jo, lai kā es gribētu respektēt un cienīt, man tas nav iespējams.” Prezidentam neesot nevainojama reputācija, lai gan viņa kolēģas apgalvojot pretējo. Taču ne viss cerētais dzīvē piepildās, un autorei jāsamierinās ar notikušo – prezidents

ievēlēts demokrātiski. Sašutums šķiet nevietā, tomēr cilvēciski tas ir saprotams. Taču nav nekāda vēlēšanās saprast melus.

Astrīda raksta: „Tas nav arī vienīgais iemesls, kāpēc mēs ārkārtas vēlēšanās noteikti nedrīkstētu balsot par ZZS. Jau ilgus gadus Zemkopības ministriju vada viņu partijas cilvēki. Viņus varam vainot, ka Latvijā tika pārtraukta cukura ražošana, līdz ar to novedot nabadzībā daudzus cukurbiešu audzētājus.”

Vai tiešām Astrīda uzskata, ka Zemkopības ministriju vajadzētu vadīt personām, kam nav nekāda sakara ar zemniekiem un zemkopību? Par cukurfabrikas likvidēšanu lēma, ievērojot Eiropas Savienības padomes prasības, līdzīgi kā par Latvijas zvejas flotes kuģu vecuma limitiem un kuģu likvidāciju un kompensācijām. Ir negodīgi vainot ZZS, ja Latvijas pārstāvji Eiropā nespēj aizstāvēt savas zemes intereses. Šeit nu mēs nonākam pie rūgtajām vērmelēm, kas jābaida katru dienu, lasot Latvijas presi.

(Turpināts 15. lpp.)

VALŪTAS KURSS

SEB

SEB bankas standartkurss 30. JŪLIJS

Valūta	Banka pārķ	Banka pārdod	LB kurss
AUD (Austrālijas dolārs)	0.5284	0.5484	0.531
BGN (Bulgārijas leva)	0.3526	0.3726	0.359
BYR (Baltkrievijas rublis)	0.000051	0.000101	0.000099
CAD (Kanādas dolārs)	0.5128	0.5328	0.514
CHF (Šveices franks)	0.5979	0.6131	0.591
CZK (Čehijas krona)	0.02869	0.02989	0.0291
DKK (Dānijas krona)	0.09368	0.09648	0.0942
EUR (Eiro)	0.7031	0.7151	0.702804
GBP (Lielbritānijas sterliņu mārciņa)	0.7953	0.8161	0.793
HKD (Honkongas dolāri)	0.06355	0.06675	0.0637
HRK (Horvātijas kuna)	0.0929	0.0989	0.0951
HUF (Ungārijas forints)	0.002564	0.002744	0.00266
ISK (Islandes krona)	0.003208	0.004408	0.00425
JPY (Japānas jēna)	0.006185	0.006485	0.00614
LTL (Lietuvas lits)	0.2028	0.208	0.204
LVL (Latvijas lats)	1	1	1
NOK (Norvēģijas krona)	0.08964	0.09304	0.091
NZD (Jaunzēlandes dolārs)	0.4061	0.4261	0.413
PLN (Polijas zlots)	0.172	0.182	0.178
RON (Rumānijas leja)	0.16	0.174	0.167
RUB (Krievijas rublis)	0.01765	0.01819	0.0177
SEK (Zviedrijas krona)	0.07588	0.07792	0.0771
SGD (Singapūras dolārs)	0.4024	0.4244	0.405
TRY (Turcijas lira)	0.2976	0.3176	0.303
USD (ASV dolārs)	0.5018	0.5138	0.496
ZAR (Dienvārfrikas rends)	0.0719	0.0759	0.0736

Apbalvoto salidojums Jēkabpilī

Latvijas Ordeņu brālība (LOB) un Jēkabpils pilsētas pašvaldība ielūdz visus ar Latvijas Valsts ordeņiem un goda zīmēm apbalvotos piedalīties LOB 13. salidojumā sestdien, 3. septembrī, Jēkabpils Vēstures muzejā Krustpils pilī, Rīgas ielā 216b.

Reģistrācija sāksies plkst. 10.30, pēc tās un rīta kafijas salidojuma atklāšana ar uzrunām un koncertu, fotografēšanās, iepazīšanās ar Jēkabpili, braucot autobusus gīdu pavadībā. Pēc pusdienām Krustpils pilī tikšanās ar Jēkab-

pils pilsētas vadību un koncerts „Pils noskaņas”, brīvais mikrofons salidojuma dalībniekiem. Salidojums beigsies plkst. 5.50.

Visiem LOB biedriem ieeja brīva; nebiedriem un biedru viesiem Ls 6; iepriekš jāreģistrējas, zvanot vai rakstot Maijai Eglītei, tālr.: 67288442, e-pasts: rozkalns.janis@gmail.com

Apbalvotie, kuri vēl LOB nav iestājušies, varēs to izdarīt reģistrējoties; līdzī jāņem divas pases lieluma fotografijas. Tie, kuriem nav transporta, varēs no lauku-

ma pie Zinātņu akadēmijas izbraukt ar autobusu plkst. 8.00 no rīta, ja būs reģistrējušies. Visus, kuri iebrauks Jēkabpilī ar rīta vilcieniem, stacijā sagaidīs autobuss.

Katru gadu LOB rīko salidojumu kādā no Latvijas pilsētām, piedaloties to pašvaldībām. Vairāk informācijas iespējams uzzināt, rakstot vai zvanot LOB pārstāvim Ziemeļamerikā Vilmāram Kukainim, tālr.: 1-330-467-1232; e-pasts: dvkukainis@aol.com

V. Kukainis

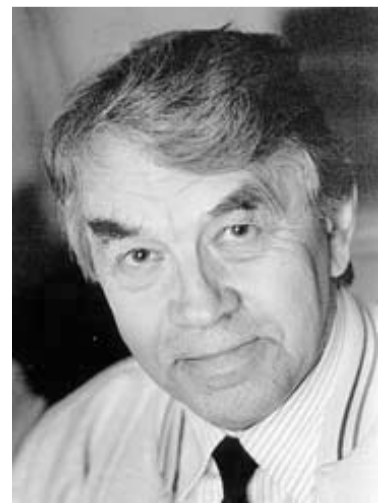
Kļūdas labojums

Mūsu laikraksta Nr. 28 ziņās no Vītola fonda ieviesusies kļūda. Attēlā redzamais cilvēks ir **Vilnis Plūme**.

Publicējam **prof. Edgara Imanta Siliņa** attēlu.

No sirds atvainojamies Siliņu ģimenei, Plūmes ģimenei un lasītājiem!

Red.

VIEDOKĻU SADURĀ

PROVINCIALISMA RŪGTĀS VĒRMELES

(Turpināts no 14. lpp.)

Kas mums liek šīs vērmēles baudīt tik bezgalīgi? Kas ir tas spēks, kas pauž perversu lepības prieku atkal un atkal, savu neizpratni uzsverot kā tikumību, attēlojot to kā kādus kompleksus konfliktus, turklāt vēl uzspiežot tos citiem? Provinciālismu raksturo domu šaurība, rupjība manierēs, bailes no konkurences un vēlēšanās no jauna izgudrot riteni. Un šīs provinciālisma rūgtās vērmēles mēs baudām vai nu pa karotei, vai dzeļam pilnu glāzi, jo provinciāli to atzīst par teicamāko dzērienu. Ar to arī tiekam uzcieņāti domu provincē, lai kur mēs dzīvotu.

Biruta Magone

Atsaucoties uz rakstīto

Magones kundze savā vēstulē ir uzdevusi pat ļoti daudz dažādu jautājumu, atbildot apbēzēšos ar tiem, kuri būtu saistīti ar manis *Laikā* rakstīto. Proti, Aivaru Lembergu es aprakstu ar vārdiem „smagos noziegumos apsūdzēts” (lai gan biežāk lietoju vārdus „absurdi kompromitēts”) tāpēc, ka Aivars Lembergs ir smagos noziegumos apsūdzēts un patlaban tiek tiesāts. Tas, kas ir noticis Ventspilī, ir noticis tāpēc, ka uz Ventspilī visus neatkarības gadus ir plūdusi naftas un citu izejvielu nauda. Tas būtu noticis arī tad, ja tur pie teikšanas būtu bijis kāds cits, piedevām tie, kuri jūsmo par Ventspils sakoptību, acīmredzot iedomājās, ka Lembergs pats būtu staigājis ar šķipeli un bruģakmeņiem. Ventspils „saimnieks” pat nedzīvo Ventspilī, viņš dzīvo Puzē.

Savukārt Andris Šķēle un Ainārs Šlesers ir simbols tam, kas Latvijas politikā pēdējā gadu desmitā ir bijis pagalam greizi, – pārliecība, ka valsts ir politikāņu privātipašums, ar kuriem ir tiesības rīkoties, kā vien tiek. Par *zaļajiem zemniekiem* jāteic, ka nekad Latvijas atjaunotajā vēsturē nav bijis partijas, kuŗa it kā skaitās valdošajā koalīcijā, bet nepārtraukti balso kopā ar opozīciju, tostarp par jautājumiem, kas ļoti tieši ir saistīti ar minēto „oligarchu” interesēm. Tieši tāpēc es piekritu Astrīdas domai, ka par viņiem balsot nedrīkst (un ne tāpēc, ka Latvijā ir „likvidēta” cukura industrija, – tas notika ar Eiropas ziņu un ar ļoti lielām kompensācijām tiem, kuri ar to nodarbojās).

Savukārt par Sorosa fondu rakstot, cienījamā Magones kundze būtu varējusi paskatīties uz to institūciju nosaukumiem, kurus viņa pati minējusi. Sorosa fonds Latvijā ir finansējis izglītību, mākslu, kultūru un, jā, arī pārliecību, ka valsti var valdīt tiesiskums un godīgums. Kas Magones kundzei visā tajā netiek? Pats Dž. Soross, ja atmiņa nevil,

pēdējo reizi Latvijā bija visnotaļ sen, un man nav zināms neviens gadījums, kad viņš būtu centies tieši ietekmēt valsts politiku. Ja viņam būtu tik liela vara, kā acīmredzot šķiet Magones kundzei, tad, visticamāk, mūsu valsts nebūtu tā korumpētā banānu republika (tikai bez banāniem), kāda tā ir patlaban. Tam, ar ko Dž. Soross nodarbojas Amerikā, ar notikumiem Latvijā tomēr nav nekāda sakara. Atklātības labad vēl piebilstu, ka pagājušā gadsimta 90. gadu sākumā es vairākus gadus vadīju Sorosa fonda Mediju programmu. Esmu pārliecināts, ka par Sorosa fonda pozitīvo ietekmi Latvijā es nešaubītos arī tad, ja tas tā nebūtu bijis.

Kārlis Streips

***

Mazliet par provinciālisma vērmelēm

Esmu šo rakstu vairākkārt pārlasījusi, un man jāatzīst, ka pirmais, kas ienāca prātā, ir jautājums: „Vai Biruta Magone ir viena no Aivara Lemberga Amerikā dzīvojošām radniecēm?” Interesantā kārtā pirms dažām dienām viens no Amerikas latviešiem man jautāja, vai es zīnot, kur Lembergam Amerikā dzīvo radi...

Man tiek pārmesta liela emocionālitate. Atzīstu, emocionāla esmu gan, ja runa ir par politiku, kas Latvijai kaitīga. Vispār, ja runa ir par to, kas Latvijai ir labs un kas ļauns, tad kļūstu emocionāla, tomēr nezaudējot loģisko domāšanu. Diplomāte neesmu un nebušu, jo vienmēr saku, ko domāju un jūtu. Tas arī bija iemesls tam, ka 1994. gadā atteicos no deputātes goda un darba, jo biju jau paspējusi iepazīties ar to, kas Saeimā notiek.

Biruta Magone mūsu laikraksta autoriem pārmet, ka Aivara Lemberga vārdam vienmēr tiek piekabināta fraze „smagos noziegumos apsūdzēts”. Diemžēl tas ir fakts, ko neviens nevar noliegt, apsūdzēts viņš ir un būs tik ilgi, līdz tiesa viņu šajos noziegumos attaisnos. Problēma ir tikai tā, ka viņš prot tik labi kavēt tiesas darbus, ka iespējams kļūs Latvijā nereti izmantotais noilgums. Tieši tāpēc ministru prezidenta amatam, manuprāt, Lembergs ir galīgi nepieņemams. Nedomāju, ka starptautiskās aprindās Latvija varētu lepoties ar valdības vadītāju, kuŗam uz laiku būtu jāpazīvo „viesnīcā” ar aizrestotiem loģiem. Tas gan ir tikai viens no iemesliem, kāpēc es Latvijas pilsonus aicinu nebalstot par ZZS deputātiem. Ļoti bieži Saeimā viņu balsojumi un likumu ierosinājumi ir bijuši Latvijai ļoti nelabvēlīgi, bet ar nenoslēpjamu labvēlību tieši pret Lembergu un viņam līdzīgiem. Ja Biruta Magone to nav pamanījusi, tad viņa maz zina par to, kas Latvijā notiek.

Pēc viņas „vērmelēm” saprotu, ka man būtu jācieņa ikviens cilvēks amatā tikai tāpēc vien, ka viņš tur ir nonācis likumīgā kārtā. Man tas nav un nebūs pieņemams, jo ne vienmēr Saeima augstajiem amatiem ir izvēlējusi labākos cilvēkus un ne vienmēr Saeima ir vai nav pieņēmusi kādu likumu, kas būtu labvēlīgs Latvijas tautai un valstij. Gluži pretēji, nereti likumi „izpalīdz” tieši kādai grupai vai cilvēkam, kas savukārt ir „palīdzējis” deputātiem.

Prezidentu Bērziņu nevaru cienīt ne tikai tāpēc, ka man viņa reputācija neliekas nevainojama, bet arī tāpēc, ka viņš neprot runāt kā valstsvīrs un viņa latviešu valoda ir samērā vāja. Atzīstu, ka viņa lielā pensija mani kaitina, jo pensijas vairākumam Latvijas pensionāru ir stipri vien zem iztikas minimuma (150 latu vai mazāk mēnesī). Tas, ka Bērziņu bez iepriekšējas pieredzes un izglītības banku darbā iecēla par bankas direktoru, mani vedina uz domām, ka svarīgāks ir bijis tas, ko viņš pazina, nevis tas, ko viņš tai laikā zināja. Tāpat Bērziņa tā laika nesamērīgi lielā alga (kas ir arī iemesls viņa nesamērīgi lielajai pensijai) nenāca bez labiem draugiem labās vietās. Arī tas, ka viņa personiskā bagātībā ir ieskaitāmi to cilvēku īpašumi, kas no viņa vadītās bankas aizņēmtos kreditus nav varējuši atmaksāt, manā skatījumā viņu cienījamāku nepadara. Turklāt – ne par kādu reālu labumu no viņa izslavētām zināšanām tautsaimniecībā, trīspadsmit Latvijas atjaunotās neatkarības gadus te dzīvodama, neko neesmu ne redzējusi, ne dzirdējusi. Patiesību sakot, Andra Bērziņa vārds vēlēšanu dienā Saeimas sēdē gandrīz netika pieminēts pirms rezultāta paziņošanas. Taisnība Magones kundzei, likumīgi tas notika, bet man par to sajūsmā nav jābūt.

Vēl tagad nesaprotu, ko Bērziņš domāja, kad televīzijā kādā raidījumā apgalvoja, ka jau 60 gadus ir strādājis Latvijas labā. Valstsvīrs 66 gadu vecumā tādu kļūdu ēterā nedrīkstētu pielaut. Pārticās vai mēģināja parādīt sevi labākā gaismā? Tāpat kā rakstot komentārus par viņa reputāciju, kuŗi tik ļoti uztraukuši Birutu Magoni, arī šoreiz neesmu dziļi emocionāli, bet gan vēsā mierā izdaru loģiskus secinājumus.

Birutas Magones izteikšanās par Sorosu, viņa fondu Latvijā, par tā bijušiem un tagadējiem darbiniekiem, par tā atbalstītām organizācijām un projektiem man vēl tagad nav saprotama, jo vienā ziņā viņa it kā pārliecina, ka Sorosa nauda Latvijā ir darījusi daudz laba, taču skaidrs ir, ka viņa to nav gribējusi, jo Lembergs ienīst visu, kam ir kaut niecīgākais sakars ar Sorosu un viņa naudu. Tas, ka *Vienotībā* tika ievēlēti pāris cilvēku, kam kādreiz bijis sakars ar šo fondu, mani nepārsteidz, jo nav nekas neiespējams, ka cilvēki, kuŗi

strādā vienā organizācijā, ir arī domubiedri. Tur aizkulisēs nebūtu jāmeklē ne-kādi tumši vai neizskaidrojami darījumi. Nav arī gadījies dzirdēt neko loģisku par to, ko Soross ar Latviju darīs, kad būs ietekmējis tās politiku.

Vēl neizskaidrojams man ir Magones kundzes jautājums: „Vai tiešām Astrīda domā, ka Zemkopības ministriju vajadzētu vadīt personām, kam nav nekāda sakara ar zemniekiem un zemkopību?” Man jāuzdod pretjautājums: „Vai tiešām Biruta Magone domā, ka iestāšanās ZZS jau visus padara par speciālistiem lauksaimniecībā? Vai Biruta Magone nezina, ka zemnieki paši bija tie, kas vienu no saviem ministriem piespieda atkāpties?”

Nezinu, kas rakstā ir domāts ar provinciālismu un rūgtajām vērmelēm, ko Biruta Magone bauda, katru dienu lasot Latvijas presi, tajā pašā laikā veltījot man lielākos pārmetumus. Gribot negribot sliecos domāt, ka Biruta Magone ir uzrakstījusi rakstu, lāgā nepārzinot patiesos apstākļus. Par to arī nebrīnos, jo Kalifornija no Latvijas ir diezgan tālu.

Astrīda

***

Magones kundze!

Atbildēšu uz dažiem jūsu pārmetumiem, jo domāju, ka mūsu viedokļu apmaiņai nevajadzētu aizņemt lielu laikraksta daļu.

Vispirms par to, ka mēs, žurnālisti, it kā pārmetot, ka ZZS vada zemkopības nozari, jo kam tad vēl to vadīt!? Patiesībā ZZS tiek pārņemts un viņi tiek kritizēti nevis par to, ka vada šo nozari, bet par to, ka tas tiek darīts. Cukura ražošanas pārtraukšana Latvijā ir viens no spilgtiem piemēriem, kas ļauj apgalvot, ka ZZS maz interesē zemnieku liktenis un skaļas akcijas par atbalstu zemniekiem un subsidijām tiek rīkotas tikai tad, kad tuvojas vēlēšanas un tas ir izdevīgi ZZS. Savulaik esmu pētījusi visu, kas saistīts ar Eiropas Savienības (ES) cukura tirgus reformu, braucu pie Zemgales cukurbiešu audzētājiem, runāju ar viņiem, uzrakstīju vairākus rakstus. Tos šeit necitēšu, tāpat arī neiedziļināšos cukura tirgus reformas detaļās, kas aizņemtu diezgan daudz vietas, bet rakstus varu jums aizsūtīt ar e-pastu, ja vēlaties. Uzreiz varu jums paskaidrot, ka ES nelika slēgt rūpnīcas, tā paziņoja par reformu un katra valsts varēja izvēlēties – turpināt ražošanu un maksāt kompensācijas naudu tiem, kas no tirgus aizies, vai arī aiziet no tirgus un no palikušajiem saņemt kompensāciju. Un te nu par Latviju noskaidrojami divi jautājumi. Pirmais: par briesmošo cukura tirgus reformu Eiropā bija zināms jau sen, bet, runājot ar zemniekiem, nācās uzklaut vienu un to pašu stāstu –

par gaidāmajām problēmām neviens viņiem pirms iestāšanās ES neko nav stāstījis, un viņi palāvībā uz nākotni ieguldījuši naudu un darbu cukurbiešu audzēšanā. Viņu sacītais nebija tikai tukši vārdi vien, jo daļa tehnikas cukurbiešu audzēšanai ir ļoti specifiska un nekam citam neder, bet tās cena ir ļoti augsta. Izmantojot no okupācijas laikiem palikušo nožēlojamo tehniku, nekāda konkurētspējīga cukurbiešu audzēšana nevarēja sanākt. Zemnieki, politiķi uzmundrinošo runu ietekmēti, ņēma kreditus un pirka tehniku. Politiķi, ZZS ieskaitot, par gaidāmo cukura reformu kļusēja, jo acīmredzot cukurfabrikas patiesie īpašnieki jau tad rēķināja, kādas kompensācijas varēs saņemt. Zemkopības ministrs no ZZS Mārtiņš Roze, kas šajā amatā bija no 2002. līdz 2009. gadam, zināja par topošo cukura reformu, bet kļusēja. Viņš nevarēja nezināt par reformu, jo pirms ministra amata no 1997. gada strādāja Zemkopības ministrijā par Integrācijas ES un ārējo sakaru departamenta direktoru. Otrs jautājums – lai gan šīs reformas mehānisms bija iecerēts tā, lai glābtu veco ES dalībvalstu cukura ražošanu uz jauno dalībvalstu rēķina, ne mazāka loma bija Latvijas cukurfabrikas īpašnieku vēlmei uzreiz tikt pie lielas naudas. Visbeidzot, gribu jums atgādināt, ka ZZS ministrs Roze bija spiests atkāpties no amata pēc tam, kad zemnieki no visas Latvijas Rīgā sarīkoja plašus protestus, bloķējot ar traktoriem un antimāšīnām pilsētas ielas.

Ja runājam par to, ka oficiāli un likumīgi ievēlētās amatpersonas nedrīkst kritizēt, tad gribu vaicāt – kāpēc Amerikā uzdrošinās kritizēt un kritizē prezidentus? Kāpēc jūs neejat aizstāvēt Obamu, jo viņu taču kritizē?

Visbeidzot par sorosītiem. Psihologijā ir tāds jēdziens „projekcija”, kad cilvēks savas iekšējās problēmas attiecina uz citiem – piemēram, skauģis visu laiku apgalvo, ka viņam visapkārt ir skauģi. Politikā šis paņēmieni tiek ļoti izmantots. Lai novērstu uzmanību no nopietniem jautājumiem, tiek iestāstīts, ka patiesībā vainīgais visās nelaimēs ir tas tur, un nosauc, ko nu katrs ir izdomājis. Savulaik es Latvijas Radio tiešraidē vaicāju Aivaram Lembergam, ko tieši grib dabūt Soross, ja jau cenšas mums tā aizmiglot acis, panākt, lai mēs par viņu labi domātu, – vai viņš grib savā īpašumā Latvijas mežus, zemi? Vārbūt grib, lai Latvijā viņam pieder faktiski viss? Lembergs saminstinājās un atbildēja, ka to gan Soross negribot. Jautāju vēlreiz – ko tad Soross grib? Lembergs atbildēja, ka neko negribot, viņš tā darot tāpat, Sorosam esot tāds raksturs. Tā teikt, pēc Lemberga domām, Sorosam neko no mums nevajag, viņš tikai sava prieka pēc ar mums spēlējas.

Nopietns apgalvojums, vai ne? Cieņā

Sallija Benfelde

ANNAS BURTNĪCIŅAS

Pagājušajā nedēļā notika Annas Seiles trešās grāmatas „Annas burtnīciņas 2006-2010” atvēršana.

Anna Seile, tautā dēvēta par Zemes māti, ir viena no Atmodas laika politiķēm, kas no Tautas frontes saraksta tika ievēlēta Augstākajā padomē, balsoja par Latvijas neatkarību, bija ievēlēta visās atjaunotās Latvijas Saeimās – no Piektais līdz pat Devītajai. Anna no pirmsākumiem ir bijusi Latvijas Nacionālās neatkarības kustības (LNNK), pēc tam apvienības *Tēvzemei un Brīvībai!* LNNK biedre un arī deputāte Saeimā. Devītās Saeimas laikā viņa izstājās no TB/LNNK un iestājās partijā *Pilsoniskā savienība (PS)*, kļuva par PS Saeimas frakcijas vadītāju. Desmitās Saeimas vēlēšanās Anna Seile nekandidēja, jo esot pārkāpusi 70 gadu sliekšni un beidzot pienācis laiks atpūsties. Jāpiebilst, ka Anna Seile ir dzimusi Mežotnes pagastā, bet nu jau vairāk nekā divdesmit gadus dzīvo Dundagas pagastā, Slīteres Zilo kalnu kraujas malā; viņa ir izaudzinājusi trīs dēlus un ir ģeografijas zinātņu doktore.

Annas burtnīciņas ir rakstītas kā dienasgrāmata. 1997. gadā iznāca „Annas burtnīciņas. Pirmā grāmata. Brīvību Latvijai! 1990-1992.” 1999. gadā iznāca „Annas 2. burtnīciņa. Zeme, dzīve, politika. 1992. – 1995.” Un nupat ir

iznākusi „Annas 3. burtnīciņa. Atlaist Saeimu! 2006. – 2010.”

Par to, kas mudinājis burtnīciņas rakstīt, savā pirmajā burtnīciņā Anna Seile raksta: „Politika ir liela virtuve. Vēl aiz virtuves sienām notiek upurjēra meklēšana un kaušana, bet virtuvē – šmorēšana un garnēšana. Balti klātjā galdā tiek celts smaržojošs, apbrūnināts cepetis, izdaļots ar augļu un dārzeņu piedevām. Līdz ēdējam nenonāk ne ziņas par upurjēra ciešanām, ne kaulēšanās procedūra par izdevīgāko pirkumu.

Uz politiskās skatuves mirdz baltas apkaklītes un rūpīgi frizēti mati. Vēršu ciņas notiek aizkulisēs. No viņa galotnes līdz kritenam dzelmē ir tikai viens solis. Ir tādi politiķi, kuŗi viņa galotnē gozējas jebkuŗā vētrā, un ir tādi, kuŗi sašķīst pret zemūdens klinčiem un smalkajās diplomātiskajās ciņās vairs neatgriežas.

Arī mana dzīve tika ierauta Latvijas Atmodas virpuļos. Es metos politikas lielajos ūdeņos, peldēt kārtīgi nemācēdama. Ciniņos, cenzdamās turēties virs ūdens, gan aizrijoties, gan negaidīti uzpeldot viņa galotnē. Bet izpeldēt krastā man allaž ir palīdzējusi mana un manu draugu skaidrā apjauta, kur ir zeme, kur debesis, kur latviešu tautas intereses.”

Annas burtnīciņas tiešām ļauj paskatīties uz notikumiem, cilvē-

Anna Seile

kiem un politiķu ar līdzdalībnieka skatienu, dodot iespēju redzēt politiķu un tās motīvus arī no „otras puses”, tomēr saglabājot cieņas un tolerances pilnu attieksmi. Anna Seile burtnīciņas ir ilustrējusi pati ar saviem zīmējumiem, un arī tajos ir manāms viņas smalkais humors un ironija, ar kādu Anna prot raudzīties uz notiekošo. Interesanti, ka trešā burtnīciņa ar nosaukumu „Atlaist Saeimu!” tipografijai tika nodota drukāšanai jau šī gada aprīlī, bet Valsts prezidents Valdis Zatlers Saeimu ierosināja atlaist tikai 28. maijā.

Grāmatas atvēršanas dienā Annai Seilei tika teikti daudzi labi un mīļi vārdi, bet šķiet, ka kolēģes, profesores Janīnas Kursītes sacītais vislabāk ataino iepriekšējo divu

tveri raksturo un izsaka viegla nostalgija. Jeb, kā reiz Imants Auziņš, dzejnieks, teica – skumjais optimisms.

Nesen lasīju latviešu parunas „Aiz kokiem neredzēt mežu” pārfrazējumu anekdotā. Viens, droši vien neredzīgais, prasa otram: „Mežu redzi?” Otrs, droši vien domāts redzīgais, atbild: „Nē, neredzu, koki priekšā.” Mēs, gan politiķi, gan tauta, pēdējos gados esam koncentrējušies uz kokiem un gandrīz pazaudējuši mežu. Anna tautā ir iesaukta par Zemes māti, bet, kā latviešiem folklorā līdzās Zemes mātei ir bijušas vēl vismaz 150 mātes, tad atļaušos Annai piedēvēt arī saistību ar Meža māti. Anna gan grāmatā, gan tajos trīs gados, kopš man bijusi laime viņu vērot nelielā attālumā, redz Mežu, nepazaudējot arī skatu uz atsevišķiem kokiem.

Mežs ir Latvijas dvēseles noslēpumainā, dzīvīgā daļa, Anna ir mēģinājusi to notvert un parādīt kā mūsu kopīgo bagātību – ar tautu, ar politiķiem, kur katram neredzēt ir savs pareizais maizes koks, bet neviens maizes koks nav bez savas garozas. Un arī mežam ir sava garoza – svarīgākais, lai tomēr būtu un saglabātos Latvijas mežs – tauta, mūsu lielākā bagātība. Par to ir šī Annas Seiles skumjā optimisma apdvestā grāmata.”

Sallija Benfelde

ZIŅAS ĪSUMĀ

Rudeni sāksies jaunās piena pārstrādes rūpnīcas būvniecība Jelgavā. Siera un vājpiena koncentrāta ražošanas iekārtas piegādās no Šveices, bet piena piņēmšanai un pastērizācijai nepieciešamās – no Čehijas.

Izsludināts ikgadējais konkurss par labāko tūristu mītni Ventspilī. Pilsētas dome jau piekto gadu vērtēs visus izmītināšanas uzņēmumus. Patlaban pilsētā naktsmājas piedāvā 88 vietās, kuŗās var uzturēties gandrīz 2000 cilvēku.

Darbu sākusī jauna nevalsts organizācija „Amatierteātris „Smāids”, kuŗas valdes priekšsēdis ir Dobeles pilsētas kultūras nama režisors Aivars Meškis. Viens no galvenajiem organizācijas uzdevumiem ir rast līdzfinansējumu Dobeles kultūras nama teātra darbībai.

Dobeles novada Pieaugušo izglītības un uzņēmējdarbības atbalsta centrs ar pašvaldības finanālu atbalstu organizē trīs dienu bezmaksas vasaras nometni „Tavs ceļš uz uzņēmējdarbību” novada jauniešiem.

Kocēnos viesojās sadarbības partneri no Gīterslo aprīņķa Vācijā. Viesi apmeklēja kultūras namu, tikās ar pašvaldības pārstāvjiem un vēroja zirgaudzētavas jauno jātnieku paraugdemonstrējumus.

Eduarda Veidenbauma mūzejā „Kalāči” Priekūļu novada Liepas pagastā trīs dienas 20 Latvijas memoriālo mūzeju darbinieki sprieda par profesionāliem jautājumiem, dalījās pieredzē.

Pāvīlostas plūdmale 30. jūlijā norisinās 16. smilšu skulptūru festivāls „Zelta smilšu grauds”. Tas šogad pulcē 15 mākslas skolu komandas gan no Latvijas, gan ārvalstīm.

Sākts veidot senās Tālavas valdnieka Tālivalža pieminekli. Trikātas uzņēmēja, agronoma Richarda Circeņa ieskatā – ja jau Rīgā ir pieminekļi Senlatvijas okupācijas vadītājam bīskapam Albertam, tad kāpēc tāda nav mūsu pašu senču valdniekam.

Latgalē notika jau otrais festivāls „Latgales ērgēļu dienas”, kuŗā savāktos ziedojumus nodos Pasiēnes Svētā Dominika draudzes baznīcai ērgēļu restaurācijai.

Latvijas jauno bīskopju komanda Starptautiskā konkursā Austrijā ieguvusi 9. vietu, pavēstīja Latvijas Bīskopības biedrības izpilddirektore Rīta Bartuševice. Latvija konkursā piedalījās pirmo reizi. Pirmo vietu ieguva Austrijas, otro – Čehijas, trešo – Itālijas komanda.

Daugavpils novadam (apvienoti 19 pagasti) kļuvis par vienu apdzīvotu vietu mazāk – Višķu pagasta Degļu ciemā vairs nav neviena iedzīvotāja. Novadā ir vēl 43 ciemi, kas reāli vairs neeksistē, tikai ir palikuši oficiālos dokumentos.

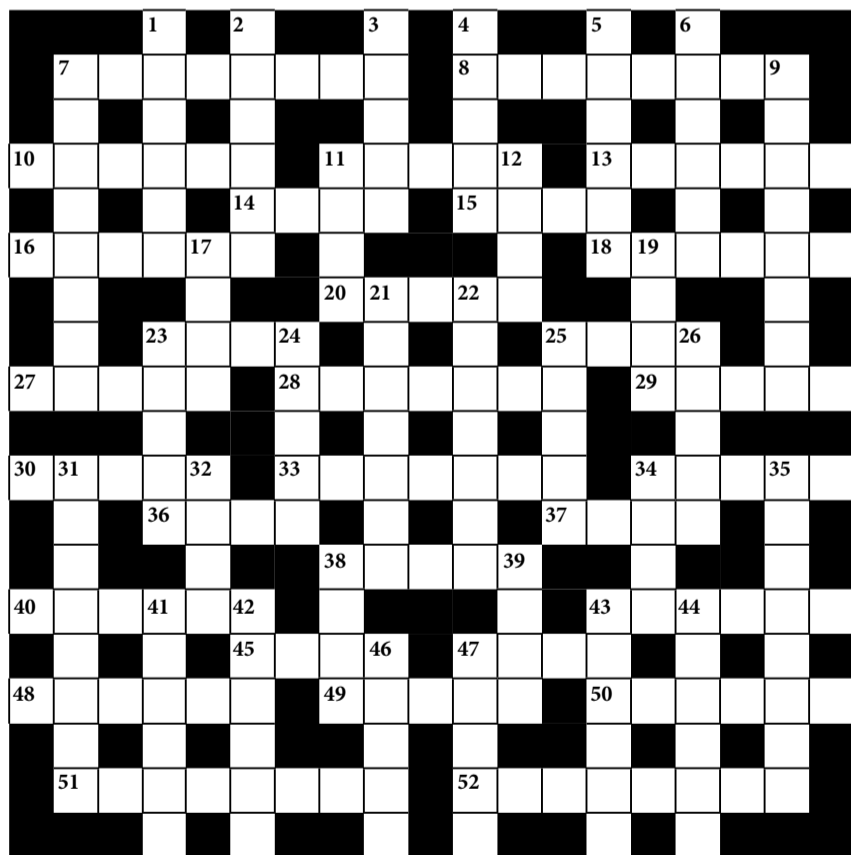
Dagdas novada Andrupenes pagasta folkloras kopa „Sovvaļņiki” (izveidota pirms 3 gadiem) pārstāvēja Latviju Baltijas jūras festivālā (*Baltic Sea Festival*), kas notika Zviedrijas ostas pilsētā Karlshamnā. Festivāla laikā kopa uzstājās sešos koncertos – ar Latgalei raksturīgām dziesmām, deju soļiem un rotaļām, iesaistot arī skatītājus.

Alūksnē no 5. līdz 7. augustam notiks Pilsētas svētki. Tautas namā norisināsies jauno talantu konkurss, bet pie tā darbosies amatnieku darinājumu tirdziņš un atrakcijas bērniem. Būs netradicionālo peldlīdzekļu parāde un ūdens akrobatikas paraugdemonstrējumi. Pilssalas estrādē izrādīs mūziklu „Grēku kalna dēķaīņi”. Svētku nobeigumā koncertēs grupa *Mirage Jazz Orchestra*.

Īsziņas sagatavoja V. Berkina un M. Linde

Krustvārdu mīkla

Sastādījis Kārlis Pētersons

Līmeniski. 7. Paaugstinājumi lektoriem. 8. Salikt atbilstīgi pieņemtajai kārtībai. 10. Pastiprināti izdalīt kādu sekrētu. 11. Sens krievu mūzikas instruments. 13. Klaiņot. 14. Lieli spilgtas krāsas papagaiļi. 15. Vācu automobiļu marka. 16. Vienkāršs mehānisms. 18. Dzīvojamā telpa. 20. Neliels krustziežu dzimtas augs. 23. Pliķņi. 25. Valsts galvaspilsēta Eiropā. 27. Nevajadzīgi. 28. Karpu dzimtas zivs. 29. Pilsēta Ukrainas dienvidos. 30. Franču rakstnieks (1828-1905). 33. Darbības vieta brāļu Kaudziņu romānā „Mērnieku laiki”. 34. Siena, kas atrodas virs celtnes

galvenās dzegas. 36. Ganas naudas vienība. 37. Latviešu gleznotājs (1896-1944). 38. Reģistrācijas apliecības. 40. Šacha figūra. 43. Speciāli atlasīts komplekts. 45. Zema zēna vai sievietes balss. 47. Lūk. 48. Tēls J. Raiņa lugā „Zelta zirgs”. 49. Reliģisks grupējums. 50. Daiļuma cienītāji. 51. Medicīniskas iestādes. 52. Drupatas.

Stateniski. 1. Zivis, no kuŗu ikriem gatavo melno kaviāru. 2. Šūšanas piederumi. 3. Patiešas, nevēlotas. 4. Saliktu vārdu pirmā sastāvdaļa ar nozīmi „zvaigžņu”. 5. Krūmveida vītoli. 6. Vilkt. 7. Katli ar gaŗu rokturi. 9. Pūšamais mūzikas instru-

ments. 11. ASV aeronautikas un kosmosa apģūšanas pārvalde (*abrev.*). 12. Vītoli dzimtas koks. 17. Indiāņu cilts. 19. Skaņdarbs vienam atskaņotājam. 21. Pilsēta Kurzemē. 22. Kontakts. 23. Vidusāzijas tautu dziesminieks. 24. Svēti putni senajā Ēģiptē. 25. Kuŗu piestātnes. 26. Tēls P. Čaikovska baletā „Gulbu ezers”. 31. Īpatnību kopums, kas piemīt sevišķi tālām aizjūras zemēm. 32. Veci. 34. Vīrieša vārds (nov.). 35. Aukstie ieroči. 38. Stāvoklis šacha spēlē. 39. Tebras un Durbes koptekupe. 41. Daugavas pieteka. 42. Sasaistīt. 43. Neliels pārtraukums intensīvā darbā. 44. Kaulaudu iekaisums. 46. Rotaļa, kuŗā spēlētāji ar nūjiņām met viens otram stīpu. 47. Policista gumijas nūja.

Krustvārdu miklas (BL Nr. 28) atrisinājums

Līmeniski. 1. Tiara. 5. Smēde. 9. Slita. 12. Iemānit. 13. Uzkalni. 14. Peso. 15. Ārskats. 16. Vīle. 19. Bikls. 20. Riti. 22. Lisa. 25. Prāvests. 26. Literāts. 28. Alva. 30. Sets. 31. Fakts. 36. Roma. 37. Peilers. 39. Ores. 42. Statuss. 43. Sasolīt. 44. Trase. 45. Aizas. 46. Kauss.

Stateniski. 2. Iemesli. 3. Rēns. 4. Binoklis. 6. Maks. 7. Delfins. 8. Riepa. 9. Sters. 10. Aust. 11. Bites. 17. Slienas. 18. Sliekas. 19. Birža. 21. Itin. 23. Aktis. 24. Atis. 27. Stalažas. 29. Limbaži. 32. Tīrelis. 33. Prosa. 34. Krese. 35. Asote. 38. Elst. 40. Lupa. 41. Osta.

SARĪKOJUMI DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

FILADELFIJA (PA)

• 6. augustā plkst. 12.00 Filadelfijas un Vilmingtonas pensio-nāru pikniks Andreja un Dzintras Baidiņu īpašumā (1104 Windon Drive, Wilmington, Delaware 19803). Lūgums sazināties ar mājas-māti Dz. Baidiņu par līdzņemamo groziņu, tālr.: 302-478-7065. Lai arī gaidīti arī viesi, kuņģi vēl nav pensijas gados.

• 6. septembrī pensionāru sa-nāksme Brīvo latvju biedrības telpās.

GAŘEZERS (MI)

• 3x3 nometne Gaŗezērā no-tiks no 7. līdz 14. augustam.

Reģistrācija 7. augustā no plkst. 2.00 līdz 5.00. Pa dienu nometnes dalībniekiem būs dažādās ievir-zes, bet vakaros interesantas pro-grammas, kuŗās piedalīties ielūgti arī vietējie latvieši. Piedalīšanās vakaru programmās 3x3 nomet-nes dalībniekiem ir bez maksas; viesiem – \$7. No pirmdienas līdz ceturtdienai katru vakaru no plkst. 7.00 līdz 8.00 gan lieli, gan mazi aicināti uz rotaļām un spēlēm Kronvalda zāles pagalmā. Neparedzamu apstākļu dēļ pro-grammā iespējamas maiņas; par tām būs ziņojums uz Saulgriežu ziņojumu dēļa un ēdamzāles durvīm. **8. augustā** plkst. 8.00 „Gudrišu” spēle, kuŗā dalībnieki varēs sacensties zināšanās. **9. au-gustā** plkst. 8.00 pārrunas par politiku vadīs ieviržu vadītāji Pauls Raudseps, Jānis Peniķis, u.c. **10. augustā** plkst. 8.00 folkloras vakarā piedalīsies ventīņu stāt-niece Līga Reitere, Dace Veinberga un nometnes mūzikanti. **11. au-gustā** plkst. 8.00 filma „Tango Lugano”, ievadvārdus teiks Pauls Berkolds un Pauls Raudseps. Fil-mas ilgums 90 minūtes. **12. au-gustā** plkst. 7.00 tradicionālais 3x3 uguns-kurs ar dziesmām un priekšnesumiem Zēnu kabīņu pagalmā. **13. augustā** no plkst. 4.30 līdz 6.00 3x3 nometnes amat-nieku ieviržu izstāde Kronvalda zāles pagalmā. Karogu nolaidīs plkst. 6.30 Vēja kalnā, pēc tam lielās vakariņas plkst. 6.45 Kron-valda zālē. 3x3 nometnes beigu programma sāksies plkst. 7.30 Kronvalda zālē, piedalīsies visi no-metnes dalībnieki. Viesiem dalī-bas maksa \$10 (ar vakariņām).

KALAMAZŪ (MI)

• Katru otrdienu plkst. 10.00 vin-grošanas nodarbības vada dr. E. Balka-Valtere.

KATSKILI (NJ)

• „ĪKŠĶĪSIEM”: no 31. jūlija līdz 6. augustam valodas perioda nedēļa, vadītāja Ieva Alversone: i_alverson@yahoo.com

• NOMETNES: no 31. jūlija līdz 13. augustam Valodas periods, vadītāja Elisa Millere: 908-415-3670 valodasperiods@yahoo.com; no 7. augusta līdz 13. augustam „Senču nometne”, vadītāja Ingrida Mieme: 518-962-4742, sencunometne@gmail.com

• No 14. augusta līdz 21. au-gustam 3x3 nometne, nometnes vadītāja Helēna Viksniņa, tālr.: 202-829-6868; informācija: www.3x3katskilos.info

KLĪVLANDE (OH)

• 20. augustā bērnu svētki.
• 20. un 21. augustā Klīvlandes latviešu golfa klubs rīko Vidējo valstu meistarsacīkstes *Ironwood Golf Course*, (Hinckley Hills, Ohio).

Pieteikties, rakstot vai zvanot Jānim Eglītim, tālr.: 440-391-9577, e-pasts janiscle@aol.com vai Pēterim Gravam, tālr.: 440-552-4349, e-pasts petegrava@earthlink.net

LOSANDŽELOSA (CA)

• 13. augustā Amerikas baltiešu brīvības līgas (BAFL) bankets lie-tuviešu namā (2718 St. George St., Los Angeles CA 9027).

Losandželas latviešu nama adrese: 1955 Riverside Dr. Los Angeles CA 90039-3704; tālr.: 323-669-9027; DKLB informācijas tālrunis: 323-663-6267. DK LB Informācijas biļetens timeklī: www.biletens.com

ŅUJORKA (NY)

• 6. augustā plkst. 6.00 sabied-riska pēcpusdienu un vakars „Melnais lācis II” teltī pie atpūtas nama draudzes nometnē Katskilos. Uzkodas un atspirdzinājumus pie-dāvās ap plkst. 6.00, pēc tam priekšnesumi. Vakariņas plkst. 7.30 Dalības maksa \$25 (ieskaitītas uzkodas un vakariņas), par dzē-riem būs jāmaksā atsevišķi. Atlikums Ņujorkas draudzes lau-ku īpašumam un jaunās ēdamzāles celšanai. Visi sirsnīgi aicināti. Ceļa norādījumi atrodami Ņujorkas ev. lut draudzes mājaslapā: www.NYDraudze.org

• 13. augustā Katskilos futbolspēles.

• Kopš septembra reizi mēnesī plkst. 9.30 (pirms dievkalpojuma baznīcā) Irēna Upeniece-Jasuta aicinās pirmsskolas līdz 12 gadu vecuma bērnus piedalīties *Latvian Heritage Hour* (4 Riga Lane, Melville). I. Upeniece-Jasuta ir mū-zikas skolotāja un vada nodarbī-bas latviešu nometnēs. Viņa saga-tavojusi jaunu programmu, kuŗā bērnus mācīs dejot, dziedāt, zīmēt u. tml., lai iepazīstinātu ar latviešu kultūru. Sikāku informā-ciju iespējams uzzināt, rakstot nodarbību vadītājai, e-pasts: ija-suta@yahoo.com

PRIEDAINE (NJ)

• 12. un 13. augustā draudzes dāmu komiteja rīko lietoto mantu tirdziņu. Priedaines mājaslapa: www.priedaine.org

SIETLA (WA)

• Līdz 6. augustam Kursas vasa-ras vidusskola Rietumkrasta lat-viešu izglītības centrā Šeltonā. Informācija: www.kursa.org

• No 7. līdz 14. augustam Me-žotnes bērnu vasaras nometne Izglītības centrā Šeltonā. Pieteik-šanās, rakstot vai zvanot Inesei Graudiņai, e-pasts: inese@mezot-ne.org, tālr.: 360-459-3405. Infor-mācija: www.mezotne.org

SV. PĒTERSBURGA (FL)

• 11. augustā plkst. 1.00 biedrī-bas namā Jāņa Jurkāna Latvijas Nacionālajā teātrī iestudētās lugas „Dūdieviņš” videoizrāde. Būs ka-fija un cepumi. Ieejas ziedojums vismaz \$3.00.

• 6. septembrī plkst. 10.00 biedrī-bas namā biedrības valdes sēde.

VASINGTONA (DC)

• 11. septembrī sāksies mācības Vašingtonas latviešu ev. lut. drau-dzes latviešu pamatskolā. Gaidītas visas ģimenes, kuŗas vēlas audzi-nāt bērnus kristīgā garā, latviskā vidē un sadraudzībā. Mācības (bērniem no četrpadsmit gadu vecuma) notiek katru svētdienu no plkst. 9.15 rītā līdz 1.00 pēcpusdienā. „Zaķīšu” nodarbības bērniem līdz četrpadsmit gadu vecumam. Lūgums reģistrēties līdz 1. augustam. Si-

kākas ziņas var iegūt, sazinoties ar skolas pārsini Kristīni Allenu, e-pasts: Kristine.d.allen@gmail.com

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** dievk.: **31. jūl., 7. aug.** ar dievg., **14. aug., 21. aug.** Dievk. sākas plkst. 11.00. **28. aug.** plkst. 11.00 draudzes un ģimenes svētki **Piesaulē;** pilsētā dievk. nebūs. Māc. J. Mazura. **4. sept.** dievk. nebūs.

• **Bukskauntijas un apk. ev. lut. dr.:** **7. aug.** plkst. 1.00 dievk. **Kvē-kertaunā;** pēc dievk. kafija. **14. aug.** plkst. 3.00 **Lankasterā** brīvdabas svētki; pikniku rīko Liepas un Pakalniņu ģimene. **21. aug.** plkst. 1.00 dievk. **Kvēkertaunā,** pēc dievk. kafija. **11. sept.** plkst. 2.00 dievk. **Kvēkertaunā,** pēc dievk. kafija. **18. sept.** plkst. 3.00 **Lankas-terā** Pļaujas svētku dievk. **25. sept.** plkst. 2.00 **Kvēkertaunā** dievk., pēc dievk. kafija. Māc. Dr. R. Ziedone un māc. Dr. A. Ziedonis, emer.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI) : **31. jūl.** dievk. nebūs. **7. aug.** plkst. 10.00 kapusvētki *Woodlawn* kapsētā, latviešu (27.) nodalījumā; jāņem līdz krēslī. **21. aug.** dievk. ar dievg. **14. un 28. aug.** dievk. nebūs. Dievk. sākas plkst. 10.00. Drau-dzes mācītājs diakons Fricis M. Sīpols, tālr.: 248-433-3435; māc. A. Greiema, tālr.: 517-614-4853. Ērg. Dr. S. Lizlova un L. Upīte.

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.:** (*Shepard of the Coast Lutheran Church* 1909 E. Commercial Blvd, Ft. Lauderdale). Diakone A. Venta, tālr.: 954-427-3558.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** (100 Rockview St., Jamaica Plain, MA 02130, bazn. tālr.: 617-524-4622): **31. jūl.** plkst. 11.00 dievk., māc. Dr. J. Keggi. Pēc dievk. dāmu komite-jas kafijas galds.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N. Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073, tālr.: 610-353-2227): **31. jūl.** dievk. **7. aug.** dievk. angļu val. Dievk. sākas plkst. 10.00. Māc. I. Dzelzgalve. Informācija: www.latlanluthchurchphila.org

• **Grandrapīdu latv. ev. lut. dr.:** (1780 Knapp Street NE, Grand Rapids, MI 49505): **21. aug.** plkst. 10.00 dievk. **7. aug.** plkst. 10.00 kapusvētki *Woodlawn* kapsētā. Māc. I. Larsena, tālr.: **269-637-0460;** kabatas: 269-214-1010; e-pasts: revilze@gmail.com

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.:** **31. jūl.** plkst. 10.00 dievk. **7. aug.** dievk. nebūs. **14. aug.** plkst. 10.00 dievk. ar dievg. **21. aug.** un **28. aug.** dievk. plkst. 10.00. Māc. B. Puiķe.

• **Klīvlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave. Lakewood, OH 44107): **7. aug.** dievk. plkst. 10.00. **31. jūl.** viesoša-nās baptistu draudzē plkst. 2.00. **14. aug.** kapusvētki *Riverside* kapos. **28. aug.** kapusvētki *Sunset* kapos.

Māc. Dr. S. Eglīte.

• **Lansingas latv. ev. lut. dr.:** (University Lutheran Church (1020 S. Harrison Rd., East Lan-sing, MI): **14. aug.** plkst. 2.00 kapusvētki *Mt. Hope* kapsētā (pie Mt. Hope un Aureleus ceļu krus-tojuma) māc. A. Greiemas vdiībā. Pēc svētbriža pikniks Gunāra un Dzidras Spielbergu īpašumā (412 W. Grand River Ave., Okemos, MI, tālr.: 517-349-1415); līdz jāņem groziņi.

• **Losandželas latv. ev. lut. dr.:** **31. jūl.** dievk. nebūs. **7. aug.** plkst. 10.00 dievk. Māc. prāv. D. Kaneps.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** **31. jūl.** plkst. 12.15 dievk., diak. J. Kaneps.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N. 75th Street, Milwaukee, WI 53213, tālr.: 414-258-8070): **31. jūl.** dievk. nebūs. **7. aug.** dievk. ar dievg. **11. aug.** plkst. 10.00 Bībeles stunda. **14. aug.** dievk. **21. aug.** dievk. angļu val. ar dievg. **21. aug.** kapusvētki plkst. 2.00 *Fondulakas* kapsētā. **25. aug.** Bībeles stunda. **28. aug.** plkst. 11.00 kapusvētki Viskonsīnas piemiņas kapsētā. Dievk. sākas plkst. 10.00. Māc. L. Zusē-viča, tālr.: 414-421-3934 e-pasts: pastorlauma@gmail.com; drau-dzes priekšniece S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Informācija: www.milwaukeeaudze.org

(Turpināts 18.lpp.)

Mūžībā aizsaukta mana mīļā krustmāte

VERONIKA MITENIEKS, dzim. SMUKULIS

Dzimusi 1919. gada 4. februārī Trikātā, Latvijā,
mirusi 2011. gada 2. jūlijā, Hopkinsville, KY

Dziļās sērās viņu piemin krustmeita Rudīte ar vīru Lauri
un Velta

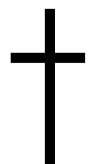

Aizsaulē aizgājusi mūsu mīļā tante

DAINA ARĀJS (dzimusi Goba)

Dzimusi 1926. gada 6. aprīlī Rīgā, Latvijā,
mirusi 2011. gada 21. jūnijā Oregon, Ohio

Mīļā piemiņā paturēs
māsasmeita Vija, māsas mazbērni Lāsma un Aldis ar ģimenēm

Dieva svētajā mūža miegā
aizmīgusi mūsu mīļā

ANNA STRAUSS

Vedat mani dziedādami,
Nevadat raudādami;
Lai iet man dvēselīte
Pie Dieviņa dziedādama.

Sēro draugi no Sarasotas
Elita, Erna, Jānis un Viktors

(Turpināts no 17. lpp.)

• **Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407, tālr.: 612-722-4622): **31. jūl.** dievk. ar dievg.; pēc dievk. sadraudzība. Dievk. sākas plkst. 10.00. Māc. Maija Cepure-Zemmele, tālr.: 763-546-8178, e-pasts: majja.cz@gmail.com
Informācija: www.mndraudze.org
• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** **31. jūl.** plkst. 10.00 dievk. **Jonkeru bazn.**, māc. J. Saivars; **Salas bazn.** dievk. plkst. 10.30, māc. L. Saliņš; **Katskiļu nometnē** plkst. 11.00 dievk., māc. L. Saliņš. 7. aug. **Katskiļu nometnē** plkst. 11.00 dievk. ar iesvētībām, māc. L. Saliņš.
• **Sandiego latv. ev. lut. dr.** (*Grace Lutheran Church* 3993 Park Boulevard, San Diego, CA

92116). Izziņas: www.sandiegodraudze.com vai www.sandiegodraudze.us

• **Sanfrancisko latv. ev. lut. dr.** (425 Hoffman Ave.). Informācija: www.lvnc.org

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** katra mēneša trešā svētdienā plkst. 2.00 dievk. *Christ Lutheran* bazn. (#1 Selma Avenue, Webster Groves, MO 63119), māc. A. Kalniņa. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Draudzēs priekšnieces Irēnes Kalniņas tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalininsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.** (11710 – 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125): **31. jūl.** plkst. 10.30 dievk., diak. G. Galiņa.

(Turpināts 19. lpp.)

Līdzjutība

Ai, vējiņi, kam nolauzi

Pēdējo ozoliņu?

Ai, nāvīte, kam paņēmi

Vienīgo brālēniņu?

Mēs klusi noliecām galvas šai krastā.

Visdziļākā līdzjutība mūsu māsiņai

Eleanorai Rampānei ar ģimeni (Bostonā), sakarā ar brāļa Valtera Augustāna nāvi (2011.20.07.).

Māsiņas Latvijā – Genuefa, Irma, Viktorija, Ruta, Reģīna, Lūcija, Dagmāra ar ģimenēm

**Dieva mierā pēkšņi aizsaukta
mūsu draudzene**

ILGA VĪTIŅŠ

Dzimusi 1942.g. 9. martā, Jelgavā,
mirusi 2011.g. 14. maijā, Wrentham,
Massachusetts

Viņu mīlā piemiņā paturēs

Ilze un Aivars Oga
Irēne un Aivars Zandbergs
Austra un Juris Veidiņš

Tur augšā aiz zvaigznēm ...

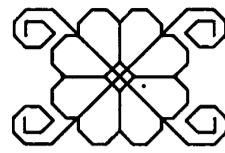
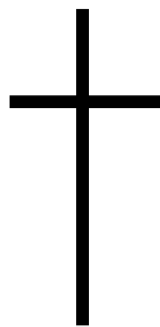
**Dieva mierā aizgājusi
mūsu mīlā māte un vecmāmiņa**

LĪGA ŠTEINBLŪMS, dzimusi BAUERS

Dzimusi 1923. gada 28. februārī, Rīgā, Latvijā
mirusi 2011. gada 20. jūlijā, Redwood City, California

*Mīlā māte, viss labais un gaišais, kas Tevī bija,
dzīvos mūsu sirdīs un atmiņās. Tu vienmēr paliksi
mūsu lūgšanās un mūsu dzīvēs. Vakarzvaigzne mirdzēs
spožāk, jo Tu esi debesīs. Tevis mums ļoti pietrūkst.*

Viņu mīlā piemiņā paturēs
MEITA SANDRA, DĒLS PĒTERIS,
DĒLS IVARS UN SIEVA DACE
MAZMEITAS KRISTĪNA UN EMĪLIJA
MĀSĪCA INESE UN VĪRS MICHAEL
BRĀĻA BĒRNI JOHN, DANA UN ELIZABETH
RADI UN DRAUGI AMERIKĀ UN LATVIJĀ

Aizsaules ceļos aizgājis mīlais un neaizmirstamais

MĀRIS TOMSONS

Dzimis 1942. gada 24. novembrī, Jaunjelgavā, Latvijā,

miris 2011. gada 5. jūlijā, Gainesville, Floridā

*Es būšu visur...
Kā rasa ziedos,
Kā smarža kokos,
Kā vēsma baltās ābelēs...*

Dziļās sērās sieva Dagmāra Nārums
māte Rasma Tomsons
meita Erika un Mark,
mazbērni Tyler un Chloe
māsas Dace, Ruta, Rasa
Brālis Miķelis
sievasmāte Eda Mežaks Prendes
radi un draugi Kanadā, Latvijā, ASV

Mūža miegā aizmigusi

AUSMA (Dawn) ULMANIS

Dzimusi 1918. gada 13. novembrī Blomes pagastā, Latvijā,
mirusi 2011. gada 7. jūlijā West Plains, MO, ASV

Par viņu sēro dēli Jānis (John) Ulmanis, Eau Claire, MI, tālr. (231)-775-7217
un ģirts (Dr. Eugene) Ulmanis, West Plains, MO, tālr. (417)-331-2357
kā arī trīs mazdēli, divas mazmeitas un mazmazmeitas

Ir aizgājusi dievbijīga, stipra un drosmīga kristiete...

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīlā, gādīgā "Lulu"

FRĪDA MARTA GRŪBE, dzim. Frīda Marta Nereta

Dzimusi 1919. gada 19. janvārī, Vecsaules pagastā, Latvijā
mirusi 2011. gada 6. jūnijā, Milvokos, ASV

Viņu vienmēr ar mīlestību atcerēsies
Meita Baiba Grūbe un vīrs Roger Foster II
Dēls Pauls Grūbe un sieva Marie Joseph Viard, un dēls Christopher
Meita Iriša un vīrs Todds Skulte un bērni Aleksandra, Larissa un Phillips

*Kā svece vājā mums ir dzīvība.
Tomēr reiz visiem mums jāiet tur būs.
Mūžīga dzīvība vienos tad mūs.*

Dieva mierā aizgājusi mūsu māte

KAIRA MĀRE LIEPIŅA, dzim. OZOLA

dzimusi 1922. gada 10. maijā Pēterpilī, Krievijā,
mirusi 2011. gada 20. jūnijā Čikāgā, IL.

*Laba sirds ir visa sākums,
Laba sirds ir visa beigums,
Vairāk cilvēks nespēj sasniegt!
Rainis*

Viņu mīlās domās vienmēr paturēs
meita BAIBA LIEPIŅA
meita LINDA DUHMS ar vīru MĀRTIŅU

(Turpināts no 18.lpp.)

14. aug. plkst. 10.30 dievk. ar dievg., pēc dievk. Bībeles stunda.
 28. aug. plkst. 10.30 kapusvētki *Evergreen Washelli* kapsētā; pēc dievk. dāmu komiteja aicina un pusdienām latviešu namā (\$10); jāpiesakās līdz 18. augustam, zvanot Intai Vīstai (Wiest), tālr.: 425-678-8774) vai Veltai Bensonai, tālr.: 206-232-3977. Māc. D. Cilne, tālr.: 206 -674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net Baznīcas mājaslapa: www.seattletvianchurch.org

• Sv. Pēterburgas latv. ev. lut. dr.: 21. aug. plkst. 2.00 dievk. „Mūsu Pestītāja” (Our Savior) baznīcā (301 – 58th Str. S., St. Petersburg, FL 33707). Māc. A. Pelds, draudzes priekšniece A. Norberga. Bībeles stunda: 7. aug. un 28. aug. plkst. 11.00 biedrības namā. Dievk. un Bībeles stundas vasaras mēnešos vada A. Ritums.

• Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr. (400 Hurley Avenue, Rockville MD 20850-312, tālr. bazn.: 301-251-4151): 14. aug. kapusvētki *Rock Creek* kapsētā, Rōkvilā dievk. nebūs. 28. aug. dievk. ar dievg., pēc dievk. jubilaru sveikšana. Māc. A. Vārsberga Pāža, tālr.: 301-293-2052; e-pasts: macavp@yahoo.com Informācija: <http://www.dcdraudze.org>

ŠĪ VASARA KATSKIĻOS

Melnais lācis II
6. augustā Cūku bēres!

Sabiedriska pēcpusdiena/vakars teltī pie Atpūtas nama, draudzes Katskiļu nometnē. Uzskodas un atspirdzinājumus piedāvās ap 16:00.

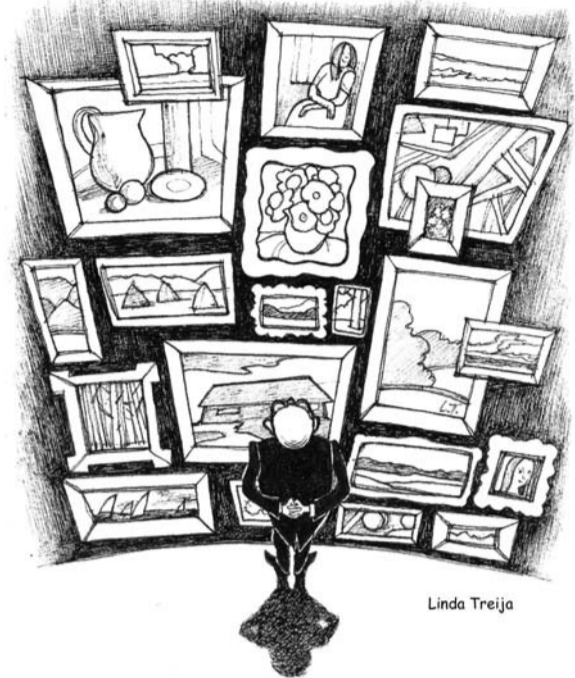
Vakariņas servētas pēc plkst. 17:30. Viesošanās vecākiem un labvēļiem. Informācija sekos. Lūdzu atbalstiet nometni!

Atlikums par labu Ņujorkas draudzes lauku īpašumam un jaunās ēdamzāles celšanai. Visi mīļi aicināti.

leja \$25.00

Pieteikšanās pie Diānas: Laikdsr@aol.com vai pa tel.: 732-549-0445

Gaņezera Klinklāva galerijas mākslas tirgus

Linda Treija

2011. g. no 23. jūlija līdz 5. augustam
 Atklāšana sestdien 23. jūlijā, plkst. 12:00

Izvēle liela!

Cenas dažādas!

Nenokavējiet!

VESELĪBAS APDROŠINĀŠANA

uz īsu vai ilgāku laiku
 LATVIJAS CIEMIŅIEM
 CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
 Zvaniet:
 RESNICK & ASSOCIATES
 800-324-6520

Izdevīgi apdrošinājumi
 un biedru benefiti
 visiem vecumiem.

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS

- » Medicare papildapdrošinājums (Medigap)
- » Apdrošinājums viesiem no ārzemēm
- » Starptautisko ceļojumu apdrošinājums
- » Papildus veselības apdrošinājums
- » Veselības apdrošinājums
- » Dzīvības apdrošinājums
- » Zāļu plāns (Rx)

T 215.635.4137 // F 215.635.1583
 info@Lrfa.org // www.LRFA.org

Divi jauni

Ilmāra Birznieka

angļu valodā rakstīti romāni.

Incident at Cape San Blas (Incidents uz San Blasa Zemesraga)-
 Sibīrijas latvietes piedzīvojumi Amerikā un *Arrows Never Flew*
 (Bultas Nekad Nelidoja)-Stāsts par Hitlera trešo atbēšanas ieroci.

Abas grāmatas mīkstos vākos var pasūtīt no drukātāvēm:
 Incidentu, no *Authorhouse* 888-728-8467, no *Publish America*
 301-695-1707, jeb vai pa e-pastu Amazon.com

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Likmes: līdz \$100 - \$20
 no \$101 līdz \$500 - \$25
 virs \$500 - \$25 plus 3% no summas virs \$500. Summas nododam ASV dolāros. Piegāde Rīgā \$11, ārpus Rīgas \$0.40/km, min. \$19. Piegādājam summas līdz \$1000.

Kārtojām nodokļu un citus maksājumus Latvijā!

Lūdzu nosūtīt vēstuli ar sūtītāja un saņēmēja vārdu, adresi, telefona numuru un norādījumu par summu kopā ar čeku rakstītu uz:

Baltic Financial Services
 19 N. Mountain Ave.,
 Montclair, NJ 07042-1810

Lūdzu zvanīt Kristīne
 (973) 746-3075

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Pārsūtām mašīnas, pers. mantas, komerckravas
 paciņas pa gaisu vai jūru uz un no Latvijas!

Lūdzu zvaniet: 201-760-6427 vai 973-744-6565 vai
 arī apskatiet sūtījumu informāciju mūsu mājaslapā: www.lasl.com

SIA "JAUNLAUCIŅI"
VEIC MEŽA ĪPAŠUMU APSAIMNIEKOŠANU:

1. BEZMAKSAS KONSULTĀCIJA MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS JAUTĀJUMOS;
2. MEŽA TAKSĀCIJAS (PROJEKTA) IZSTRĀDE;
3. MEŽA ĪPAŠUMA VĒRTĒŠANA;
4. MEŽA IZSTRĀDE UN PĀRDOŠANA;
5. JAUNAUDŽU KOPŠANA, ROBEŽU ATJAUNOŠANA;
6. EIROPAS LĪDZEKĻU PIESAISTE MEŽA ĪPAŠUMIEM.

ASV- Ivars A. Petrovskis   LV- Arnis Zvaigzne   ASV- Sigurds Strautmanis
 504 Grand Avenue N.E.   Dunties 28-192,   9995W. NORTH AVE, 356
 Grand Rapids, MI 49503   Rīga LV 1005   Wauwatosa, WI 53226
 Tel: (616) 454-8012   Tel: (371) 29115477   Tel: (414) 6070390
 Email: latcreun@tds.net   Email: arniszv@gmail.com

SPORTS

Eiropas U-20 meistarsacīkstēs zelts, sudrabs un bronzā!

Eiropas junioru (U-20) meistarsacīkstēs Tallinā Latviju pārstāvēja 14 atlēti.

Lielākās mūsu cerības saistījās ar šķēpa mešanu. Kvalifikācijas sacensībās otru labāko rezultātu (76,69) sasniegta meistarsacīkšu galvenais favorīts Zigismunds Sirmāis un kvalificējās finālam. Galvenajās sacensībās iekļuva arī Rolands Štrobinders (71,69 – 6. rezultāts) un Intars Išejevs (70,68 – 10.).

Finālsacensībās pirmajā mēģinājumā polis Krukovskis sasniegta lielisku personisko rekordu – 79,19 m, Sirmāis atbildēja ar 78,46 m. Piektajā metienā pasaules junioru rekordists Zigismunds Sirmāis šķēpu aizmeta 81,53 m tālu un kļuva par Eiropas U-20 čempionu ar jaunu meistarsacīkšu rekordu.

Pēc sacensībām Zigismunds teica, ka pirms piektā mēģinājuma maksimāli koncentrējies metienam. Bijusi iecere labot pasaules rekordu. Sasniegt vēl labāku rezultātu traucējusi augstā gaisa temperatūra.

Zigismunds Sirmāis

Iepriecināja arī Rolands Štrobinders. Viņš spēja uzlabot savu personisko rekordu, izcīnot ceturto vietu – 75,71 m. Intars Išejevs izcīnīja astoto vietu – 72,53 m.

Zigismunda Sirmā zeltam Lina Mūze pievienoja sudrabu. Lina Mūze bija vienīgā no šķēpmetējiem Tallinā, kuŗa šogad pārsniegusi 60 metru līniju (60,64 m), tomēr kvalifikācijas sacensībās viņai vajadzēja divus mēģinājumus, lai iekļūtu finālā, turklāt ar tikai piekto labāko rezultātu 54,48 m. Jau pirmajā mēģinājumā Mūze šķēpu aizmeta 55,83 m, izvirzoties līderpozīcijās, kuŗas saglabāja līdz piektajam mēģinājumam. Ar 55,99 m tālu metienu Mūzi uz otro vietu atbīdīja igauņiete Lina Lāsma, kuŗa pirms tam bija sestā.

Lina Mūze

Labi sāka daudzciņniece Laura Ikauniece. Pēc piecām disciplīnām viņai bija piektā labākā punktu summa. Piekto vietu viņa saglabāja arī pēc tāllēkšanas, sasniegta rezultāts 50,70 m ļāva cerēt uz godalgu. Viss izšķīrās 800 m skrējienā. Kaut arī vadošās skrējējas vācietes mēģināja Lauru traucēt, kāpa viņai uz kājām, taču Latvijas sportiste izturēja (rezultāts 2:16,31) un trešo vietu kopsummā neatdeva.

Laura Ikauniece

Lauras sasniegtais rezultāts – 6063 punkti ir jauns Latvijas junioru rekords. Laura Ikauniece izcīnīja Eiropas meistarsacīkšu bronzas medaļu. Uzvarētāja nīderlandiete Dafne Šipersa ieguva 6153 punktus.

Sekmīgi desmitciņas sacensībās startēja Reinis Krēgers. Viņš vairākās disciplīnās laboja personiskos rekordus, kopsummā nopelnīja 7639 punktus, izcīnot piekto vietu. Krēgers tikai par 26 punktiem atpalika no Jānim Karlivānam piederošā Latvijas junioru rekorda (7665).

10 000 m soļošanā desmitais finišēja Edgars Gjačs (44:29,83) un četrpadsmitais – Valters Geriņš (44:58,77).

Labāko astoņniekā neizdevās iekļūt tāllēcējam Nikitam Paņkinam – 7,42. Bulgārs Dobrevs aizlēca vienu centimetru (!) tālāk, atstājot Nikitu 9. vietā.

Neveicās trīssollecējai Santai Matulei, kas palika bez rezultāta, veseļa metējs Edgars Timermanis (67,06) palika 18. vietā, augstlēcējs Jānis Vanags 2,10m pārvarēja tikai trešajā mēģinājumā, neiekļūstot finālā.

Lodes grūšanā Linda Ozola ar rezultātu 13,05 m palika 16. vietā 20 dalībnieču konkurencē un finālā netika.

Tallinā medaļas izcīnīja vieglatlēti no 29 valstīm, un Latvija to sarakstā ieņēma 13. vietu. Pirmajā trijniekā ir Krievija (8 zelta, 4 sudraba, 6 bronzas medaļas), Vācija (7–4–12) un Lielbritānija (6–5–4). Igaunija (viena zelta medaļa) ierindota 17., Lietuva (viena sudraba medaļa) augstlēkšanā – 24. vietā.

***

Starptautiskās vieglatlētikas federācijas (IAAF) Dimantu līgas sacensību seriālā Monako stadionā ieskaites punktus ieguva Madara Palameika. Viņa aizmeta šķēpu 62,06 m, izcīnot trešo vietu aiz divām augsti titulētām sāncensēm. Uzvarēja pasaules rekordiste un olimpiskā čempione Barbora Špotakova no Čehijas (69,45 m), otrā vietā vāciete Kristīna Obergfella (64,86 m), kuŗa sudraba medaļas ieguvusi

arī divās pasaules meistarsacīkstēs un pērnajā Eiropas čempionātā Barselonā, kur Palameika izcīnīja astoto vietu (60,78 m).

Svarcelšana

Divkārtējais olimpisko spēļu medaļnieks svarcelšanā Viktors Ščerbatichs izcīnīja otro vietu Baltijas kausa izcīņas sacensībās Polijas pilsētā Gdanškā. Viktors raušanā pacēla 187, grūšanā uz cēla 208 kg smagu svaru stieni, kas summā deva 395 kilogramus.

U-20 vecuma grupā trešo vietu izcīnīja Artjoms Žerebkovs – 235 kg (105+130).

Dāmu konkurencē piekto vietu izcīnīja Rebeka Kocha. Viņa raušanā pacēla 47, grūšanā – 60 kg, summā – 107 kg.

Starptautiskā dambrete

Krievijas pilsētā Ufā notika Pasaules kausu izcīņas turnīri simtlauciņu dambretē. Sacensībās startēja 100 dalībnieki no 14 valstīm.

Dāmām pēdējo kārtu ar uzvarošu kombināciju 62. gājienā beidza Zoja Golubeva un ar izcīnītiem 13 punktiem (četrus uzvaras, pieci neizšķirti) ierindojās pirmajā vietā.

Vīriešu grupā ļoti veiksmīgi cīnījās Roberts Misāns, kas turnīrā pieveica trīs pretiniekus un pret sešiem nospēlēja neizšķirti. Ar izcīnītiem 12 punktiem viņš ierindojās trešajā vietā, apsteidzot gan pasaules šā gada čempionu, gan arī turnīrā spēlējošos pasaules eksčempionus un šā gada pasaules čempionāta finālistus.

Guntis Valneris ierindojās 13., Raimonds Vīpulis dalīja 31. – 38. vietu.

Modernā piecīņa

Latvijas piecīņniece Jeļena Rubļevska Brazīlijā izcīnīja bronzas godalgu militāristu pasaules spēlēs. Rubļevska piecīņas summā savāca 5288 punktus. Paukošanā Latvijas sportiste bija otrā (980 p.), peldēšanā sasniegta 15. rezultātu (1016), jāšanā – piekto (160), apvienotajā disciplīnā šaušana+skriešana izcīnīja trešo vietu (2132).

Par militāristu pasaules spēļu čempioni piecīņā kļuva ukrainiete Irina Hochlova (5436), sudrabs tika brazīlietei Janei Markešai (5380).

Sandris Šika ierindojās astotajā vietā.

Jauktās stafetes sacensībās Sandris Šika un Jeļena Rubļevska izcīnīja pirmo vietu. Latvijas sportisti ieguva 5980 punktus, par 42 punktiem apsteidzot Polijas jauktās stafetes vienību. Trešajā vietā ar 5932 punktiem ierindojās Brazīlija.

Motosports

Pasaules meistarsacīkstēs motokrosā ar blakusvāģiem Vācijas posmā abos braucienos uzvarēja nīderlandietis Daniels Vilemsens ar kantētāju Ondreju Čermaku. Latvijas sportisti Māris Rupeiks un Kaspars Stupelis izcīnīja otro vietu, brāļi Jānis un Lauris Daideri ierindojās trešajā vietā.

Haralda Kurpnieka un krievu

motosportista Jevgeņija Ščerbiniņa ekipāžā ieņēma septīto vietu, astotajā pozīcijā ierindojās Joriss Hendrikss ar līdzbraucēju Kasparu Liepiņu.

Pasaules meistarsacīkšu kopvērtējumā brāļi Daideri pakāpās uz trešo vietu. Līderis arī pēc Vācijas posma ir Vilemsens, kam tuvākais konkurents ir Hendrikss ar Liepiņu.

Basketbols

Latvijas U-20 vīriešu basketbola izlase Eiropas meistarsacīkstēs Spānijā spēlēja par septīto vietu ar rezultātu 76:85 (13:21, 13:24, 20:22, 30:18) zaudēja Melnkalnes valstsvienībai.

Pagājušā gadā Eiropas meistarsacīkstēs Chorvatijā Latvijas U-20 basketbolisti izcīnīja 11.vietu.

P. Karlsons

LHH 14. atklātās golfa spēlēs Lansingā

Lansingas Latvian Happy Hour

Golfa sacīkstes Klīvlāndē

Klīvlāndes latviešu golfa klubs rīko Vidējo valstu meistarsacīkstes 20. un 21. augustā Ironwood Golf Course (Hinckley Hills, Ohio). Būs balvas vairākās kategorijās vīriešiem un sievietēm. Lūdzu pieteikties, rakstot vai zvanot Jānim Eglītim, tālr.: 440-391-9577, e-pasts: janiscle@aol.com vai Pēterim Gravam, tālr.: 440-552-4349, e-pasts: petegrava@earthlink.net

Aicināti visi golfisti un arī golfa draugi.

KLKG pārstāvis Jānis Eglītis

ANAHEIM BALLET and CHAPMAN UNIVERSITY
in association with YOUTH AMERICA GRAND PRIX
present

AIDF

Photo by Martin Levine

ANAHEIM INTERNATIONAL DANCE FESTIVAL 2011
August 12, 13, 14

A festival dedicated to bringing arts supporters together, cultivating new audiences via an immersion experience into the world of dance, and gathering the most highly talented international artists to share and develop their art form.

For information and tickets contact
714 490-6150 | aidf@anaheimballet.org